

b15639332

Lo - 1 - 18

3349

VERIDICA TER
re Sancte: Regionūq;
sinitimarum: ac in eis
mirabilium De
scriptio. Ausq;
antehacim,
pressa.

num. 20. capo. 8. num. 28.
Ioan: R . K . Lectori S.P.D.

Accipe Borchardi patris studiose libellum
Lector: quem sacre Palladis ardor habet.
Terre spectari paruis amplissima chartis
Regna dedit Sācte: quo pede carpsit iter
Funiculo senis longo bis Iosue ductor
Distribuit turmis regna labore suo.
Transcurri pedibus lassis multoq; meatu
Nō opus est:eadē nōc manus arcta tener.
Que redimes facilī nūmo quecunq; iuuētus
Grandia possideas predia iure tuo.

de la Libr. N.

C Ad. R. in Christo patre Eberhardum de Lluis: consummatissimum sacre Theologie professorem: Provincie Theuthonie: fratrum ordinis Predicatorum Priorum Provincialem optime meritum frater Ioannes Host de Romberch Kyrspensis eiusdem ordinis: et provincie. S. P. D.

A Lunabilis mihi innatus: Pater amissime: concreuit affectus: vel propinquippiā: vel alieni molimini. in communē reserue fūgem: Proinde in presentiarum scripti; luxuriabor ceterorum: quoad nostris siqua forsitan obtinget aliquādo ratio lucem excipiendi agere liceat officium: Intercessi quid rari aut non vulgaris vel (ut aiunt) non triuiale nostratum in manus incidat lectu dignum: pro mea virili conabor toto studio: diligentia: et labore: in palam tuo Nomini dicatum edere. Eius faciendo mor aderat: preter plurimorum Italie morem. R. D. si ater Chrysostimus de Lasali Gymnasi Bononiensis: Regens: tam in philosophia q̄z in doctrinali scholasticae Theologia: atq; etiam Sacra Biblia vir unde quaq; doctissimus: opusculū per breve: descriptionis Terre Sancte: a venerabili. D. fratre Borchardo nostrate: ex sua peregrinatione studiosissime reportatum: diuine scripture consenteum: eiusq; auctoritate fulcitum: pro sua in me benivolentia: facile donauit ceu ex patria: proximo heredi: Quod non pomposo verborum fastu: neque superuacaneis opinacionum

Dedicatio: descriptionis

Intricationibus verum quidem humili atq; pro more Ecclesiastico scribendi deuoto filio optimia retexit sensa Non his forsan grata qui tauta rerum verborumq; inuolucris ethniconum captuantur: vt sui immemores inuercunda ausint sateri fronte: non sue professionis esse vbi preter Aristotelem & Auerroym: de conscientie consultatione: seu ex sacro canone passus quispiam subobscurus in disceptationem reuocatur: Ob id Euangelice Predicationis concionatoribus: ac sacrarum Biblie historiarum studiosis: quibus apprime cōducet: gratificaturus ad autho- ris: largiorisq; tuiq; potissimū Nomini immor talitatem: in mille traduci exemplaria ad reso matissimū architypum curauit. Nibili facies caninos horz dentes: qui famā cuiusq; lacerantes passim vbiq; mordet: Quoz & ipse derideo quin potius deseo sortem: qd cū Theologos se se nuncupent inter tot garrulandi modos: sic sic colluctantur: crimen sibi persua deat fore si cum alio quopiam inciderint in sententiam: mallentes tes penitus inuertere vez: qd etiam conscientia stimulati consentaneum vero propositum corri xantis admittere. In qua re lōge secus ipse me cū sentiens: superuacaneam hanc animi anxietatē abhorrens nephiasq; arbitratus: Sic vberrimaz diui Aquinatis emulor indefesse disciplinā vt quicquid och cōcedatur eo duce: Aurelii Au gustini & barbatī Hieronymi: ac priscoz pbata lectio sibi vendicit: quo promptior in vitellium: vbi dulcedo mentis & refectio anime ac frusta alibi questoz copia est) animus iutroduc-

ctus

Terre Sancte

ctus foneatur: nutritatur: ac denū satietur: Nec satum itaq; Opusculum in duas sectum partes per capitorū paragraphos distinxī: adiectis in margine litteris longiores minutatim partie do: quatenus tabulam absq; annotatione factam (quare facilis noua fieri poterat) materijs ap plicarem & si laboriosum videretur. Letez pre posui tori libello Summarium quo facilis per tractata colligerentur clarioz fieret ad intima introspectio. Hosce tibi qualescūq; sunt Moderate orū optime nuncupo labores: quatenus Ma ter cōmuni Elimanorū: filij Elimani per confratrem Elimansū Elimanas excipias fruges: Et te quidem nullus oportunior non modo pro sa guinis tui claritate & alto stēmate: sed & ob vir tutum probitatem ac officij dignitatisq; primatum: quibus prudentisme vniuersum Teuthonie gregem tibi cōmissum pascis exemplis & do doctrina. Tu igitur leto munusculum hoc excipito vultu: quatenus te censore: te deniq; patrōno ceteri quibus prodesse poterat: vel legant vel respuant. Egoq; non segniter altiora donec ad magis vtilia me destinandum censueris mit tenda curabo. Videbis quippe estimo prope diem nonnulla Angelici doctoris: ac diui Alber ti & Ruberti anglici opera meis vigilijs: & lucubrationibus castigatissima. Et ob' id pro innata tibis humanitate: qua hactenus me tui obseruan tissimum prosequere: ne desinas paterne pluribus profuturum souere. Vale.

2 ij

chardi Almani: ordi. Prederuditissimi in sacris litteris ac defessi indagatoris: proprijs etiam peribus omnium locorum: qui a sacra Genesi: usq; ad Joannis Apocalipsim in antiqua & noua legge celebriores habentur Describit fidelissime iuxta duodecim ventorum dispositionem: & quantum distet locus a loco: Almanico more leucas assignas ut studiosis lect. auferre a me oeni dubitandi causam: quinq; mensibus laborauit: non parvens vigilis aut estivis caloribus: hoc in tempore: diuinos libros & actissime volui iterumque voluntate processerit: hic nil leue aut imaginatione confictum describitur: Quod in suo nempe sensatissimo Prohemio despedit: penitus seruauit Verum quia: ut credo illius sui temporis consuetudine scripture sacra loca & dicta non retulit: ideo ut vobis innoteat huius descriptionis fides & utilitas precipue in indagandis diuinarum historiarum libris: loca & capita & dicta formaliter inserui Disposui insuper vniuersale inuento rium: Alphabetico ordine in quo absq; omni errore eadem allegata conspici possunt Stilu huius Reverendi patris simplici congruitate currente: seruato quidem omnimode suo sensu: pauculus eleuare constitui: ne ex simplicitate sua: lectio apud huius secula sapientes uilis habeat: Valere.

A iiiii

Diologus primus descrip.

Sacris Theologis ac divine legis concionatoribus: frater Chrysostomus ordi. predic. alumnus ac Theologorum minimus. S.

Humanus intellectus: cum extrellum gradum inter intellectualia sortitus fuerit: & ideo potissimum rectissime natus cupetur: nequit sibi ipsis derelictus: difficiles prouersus venande & abscondite veritatis semitas percurrere: ne dum innato sed exili nem pe suo lumini inititur: in varios preceps trahatur errores. Quam ob causam: qui recte sentiunt ac iudicant: cum sibi proposuerint studium aliquod: cui insistere totis viribus decernunt ducere: eligunt quem sequentes suadent sibi nec immerso recto calle: ad exoptatum finem posse pertinere: Sic peripatetici Aristotelem: Academici Platoni Geometre Euclidem &c. Magi Theologi sacros codices elegere: in quibus deo auctore reuelante de ultra mundanis & diuinis rebus ac natura: vera & idubia cognitio continet: Sicut n. a primo luminoso purissima lux sic a priori vero sincerissima veritas Qd si q phoz doctrinas comediat fuerint ut studiosis ait in futuro tempore prodesse possint tantis extolluntur laudibus: illis quas possumus: agimus: gratias certe in diuinorum canorum dilucidatione desudantes ampliori honore digni sunt: Hinc toto euo celeberrimi effulserunt Damascenus Chrysostomus tres Gregorii: greci duo & Romanus moralis: tandem Jeronimum Basilium Augustinum qui sua doct: ina: veluti sidera clarissima splendent. Nuper ad manus nostras deuenit liber patris Bor-

chardi

Summarium: descriptionis

Summa brevis: opusculi par-
titionem complectens

Totum opusculum de- quibus Sanctorum in de-
scriptionis Terre Sancte San- ro de Sepulchro Ori-
ente et regionum finitimi- genis de loco predica-
marum bipharia par- tionis Iesu Christi
titur prima pars con- §.6. de Eleutherio flu-
tinet nouem capitula. mine

Capitulum primum est §.7. de Sarepta Sidon
de generali partitione niorum
terre sancte et regionum §.8. de Sidone preclara
adiacentium.

Capitulum secundum est nanea pro filia orabat
de descriptione terre Iesum
sancte ab Achon In- §.9. de Beritho nobili-
cipiendo versus aqua- citate: et de miracu-
lonem et continet. §.10. lo propter crucifixio-
Primus. §. de partitiōe nem Imaginis Iesu
terre sancte i quatuor Christi

portiones §.10. de Biblio Patri-
2. § de descriptione A- archatus Antiocheni
chon primaria civitate

3. § de Lamparti Lasa- §.11. de Botro civitate
lis et castri Sandalij olim opulentissima

4. § de puto aquarū; §.12. de Nephin La-
vientiū que fluunt in stro

petu de Lybano: §.13. de Tripoli et natio-

5. § de Thyre verbis ce- nibus ibidem habitant
lebratissime et de reli- tibus et de Libano

§.14. de

Terre Sancte

§.14. de monte Leopar- eius in mare Gallilee-
dorum: et Sepulchro Item de Traconitide
Josue et Chanaam regione et alijs multis
§.15. de Arachas La- Capitulum quartu[m] de
stro

§.16. de Simon oppido scriptio[n]e ab Achon
et Medianitis et Tur- versus vulturnum et
cimais et Biduinis et c. continet §.11.

§.17. de Anterado et §.1. Judin Castro
Aradio: de undecim si §.2. de Valle Sennim
los Chanaa et de qua- §.3. de Babylant Cha-
tuor sepulchris eorum bul
dem Item de prima ec §.4. de Sepheth
clesia in honorem. B. §.5. de Ledes Neptu-
Virginis constructa lim vrbe

§.18. de Bergath La- §.6. de Monte in quem
stro Jesus sepe ascendit: et

Capitulum Tertiu[m] est lapide supra quem se-
de descriptione terre dit predicans: et de lo-
Sancte versus borea co ubi stetit in littore
ab Achon Incipiendo post resurrectionem et
et continet §.5. alijs multis

§.1. de Castro mo[re] forti §.7. de Lapharnaum

§.2. de Thoron Castro §.8. de Cedar vrbe

§.3. de Asser vrbe anti- §.9. de Suecha vrbe
qua §.10. de Tabernaculo

§.4. de Celeno vrbe: et cedar

Lesarea Philippi §.11. de Cedar sive La-

§.5. de origie et decursu mella: et de Terra arari
Jordanis et Ingressu et terra Hus

Repertorium descriptionis

C^{apitulū} quintū de §.6. de Decapolī regio
descriptione terre Sā ne
cte versus Subsola §.7. de Sephoron op
num et continet §.8. pido
§.1. de loco vbi domi §.8. de Benedicta Ma
nus Matheū vocauit zareth
§.2. de Easali Sangeor §.de Monte Tabor et
§.3. de Maason torrente Lison
§.4. de Dothaym oppi §.10. de Endor villa
do ameno : et Lister. §.11. de Maym
ha Joseph et Ismahe C^{apitulum} Septimū
litis emptoribus Jo. de descriptione Terre
seph Sancte versus nothā
§.5. de Neptalim ciuita ab Achon et continet
te §.70.
§.6. de Bethsaida cui s.1. de Torrente Lison
tate. B. Petri s.2. de Laymoth
§.7. de Magdalo s.3. de Magedo
§.8. de Mōtibus Seyr s.4. de Mestre et fabam
quinqz s.5. de Suna vrbe
C^{apitulum} Sextum s.6. de Bethsan
de descriptione Terre s.7. de Iezrael vrberē
Sancte versus Euruz galu
continet s.11. s.8. de dispositione mō
§.1. de Chana Galilee tis Belboe et Hermō
§.2. de Ruina villa s.9. de Lonualli illustri
§.3. de Abel meule siue s.10. de Rore super mō
Belma te Belboe
§.4. de monte bethulie s.11. de Gilim oppido
§.5. de Cyperiade vrbe s.12. Sebaste que olim

Terre Sancte

Samaria: et de Sara monte
cenis quid sentiat de §.29. de fonte Melysci
Christo Beata virgi. §.30. de Hyericho
ne Ite q Joan. Bap. §.31. de Betagla
non fuit decolatus in §.32. de Mare mortuo
Samaria: sed corpus suelacu aspalti
eius ibidem sepultum §.33. de Ariopoli
Item de dispositione §.34. de Segor
Samarie. §.35. de spatio et miran
dis maris mortui et
§.14. de Campne de valle illustri et bitu
§.15. de monte Bethel mine maris mortui
et Dan §.36 de Hay
§.16. de Sichen §.37. de Bethel
§.17. de fonte Jacob et §.38. de Anathot
montibus Barzim et §.39. de vinea Balsa
Ebal. mi in Engadi
§.18. de Phano Iouis §.40. de Adomin
hospitalis §.41. de Beturim
§.19. de antiqua Siche. §.42. de Bethania et
§.20. s predio Joseph Bethphage
§.21. de Lebna §.43. de Sancta ciuita
§.22. s magna oppido te Hyerusalem: Et q
§.23. de Babaa Gaulis non est translata: et
§.24. de Rama quomodo extenditur:
§.25. de Emon et Pha
sello et de dispositione eius
§.26. de Boch castro antiq de turri David
de monte Sion et mul
tis alijs: vide ibdem
§.27. de Galgale
§.28. de Quarantana §.44. de Magnitudi

Summarium: descriptionis

- ne et ambitu Hierusa §.60. de valle benedictionis
lem antique
- §.45. de portis ciuitatis Hierusalem §.61. de Ziph et Maon
tus Hierusalem §.62. de Lades berne
- §.46. de montibus in circuitu Hierusalem §.63. de Bethacaron
circitu Hierusalem §.64. de Mambre
- §.47. de Sanctis locis in Hierusalē et extra terram noua: ac duplice spe
diffuse: vide ibidem lunca multa §.65. de Ebron antiqua
- §.48. de Sylo no: et de loco occisionis Abel etc.
- §.49. de Gabaon §.67. de Dabir siue La
- §.50. de Emmaus riath sepher
- §.51. de Bethoron §.68. de Meleschol
- §.52. de Lariathiarim §.69. de Nobe urbe
- §.53. de lachi nunc Uelenas dicta §.70. de Choriathot
- §.54. de Bethsame Ju. Abbatis de
- §.55. de Ramatha So. Capitulū octauuz de
- phim descriptiōe Terre Sā-
- phim cte versus Austrum
- §.56. de Bethleem de Turri Ader: cisterua David: presepe domini
ni: miraculis atozalijs vide ibidem §.1. de Laiphias urbe et
- castro peregrorum
- §.57. de Bezeth §.2. de Speluncha Hier
- §.58. de Lolle Achille sye: et fonte filiorum prophetarum
- siue masada §.3. de Lefarea,
- §.59. de Thecua §.4. de Antipatrida

Terre Sancte

- §.5. de Manathot siue Zabulon Chato §.9. de Sorte tribus
- §.6. de Beth Aser
- §.7. de Hodin monte §.10. de Sorte tribus
- et sepulchris Machaon Neptalim
- beorum §.11. de Sorte tribus
- §.8. de Acharon Dan
- §.9. de Azoto C Scđa pars eiusdem libelli continet quinq; capitula
- §.10. de Maceda Capitulum primum est
- §.11. de Escalone §.12. de Baza de Fertilitate Terre Sancte
- §.13. de Bersabee siue Gilbin
- C Capitulū nonum de longitudine et latitudine Terre Sancte et habitantibus in Terra Sancta et moribus eorum: et continet. §.1.
- §.2. de Sorte tribus Ju de
- §.3. de Sorte tribus Symeon
- §.4. de Sorte tribus Beniamin
- §.5. de Sorte tribus Effraym
- §.6. de Sorte tribus Manasse
- §.7. de Sorte tribus Isachar
- §.8. de Sorte tribus

Summarium: descriptionis

- §.7.de Nubianis & Ja plura tractantur
menis Capitulum quartum
§.8.de Madianitis qui de horto Balsami in
& Siduini dicuntur & Egypto
Uhanis & Sissinis Capitulu quintu; de
§.9.de Armenis; & alijs miraculi; admodum stu-
multis incidenter; vi pendis reliquiaz di-
de ibidem ui Baptiste. Et Con-
Capitulu tertium de clusio operis.
scriptio Egypti vbi

Finit Index Summarius Operis.

Cfidissimum & vniuersale repertorium: super
librum Reuerendi ac deuotissimi patris: in sa-
cro eloquio eruditissimi. Horcardi almani
ordinis Predicatoꝝ: qui inscribitur: de-
scriptio Terre Sancte eidemq[ue] adiacē-
tum regionum.

Abel: occisus fuit a Laym in agro: vnde dicitur
Genesis quarto. Eū essent in agro: cōsurrexit
Laym in Abel fratrē suum & occidit eum: ubi
sit hic locus: vide in prima parte.c.7.§.66.
ibi de fossa ista contra austrum.

Abel meule: olim Belma: locus per quē ascēdit
Holophernes cū exercitu: p̄tra Bethuliā: ut
habetur in libro Judith capi. 7. ubi sic dicit:
omnes parauerunt se ad pugnā & venerunt
per crepidinem montis ad apicē qui respicit
super Dothaym: a loco qui dicit Belma: usq[ue]
ad Lhelmon: vide prima parte.c.6.§.3.

Acharō: v̄bs philistijm: ad quā deducta fuit ar-
cha dñi a philisteis: vt dī primi regum. §.cap.
vbi sic legitur ॥ Siserunt ergo archam dñi: in
Acharon. vide prima parte.c.2.§.8.

Acheldemach ager emptus triginta argenteis.i.
precio venditionis Iesu Christi de quo sic di-
citur in ॥ Matheo cap. 27. Emerūt ex illis agrō
figuli in sepulturā peregrinorꝝ: & propter hoc
vocatus est: ager acheldemach: id est ager san-
guinis. vide prima parte.c.7.§.43. R.

Achon: ciuitas munitissima: que prius Mthole-
maida dicebat: de qua sic habet in primo ma-
cha: cap. x. & anno centesimo sexagesimo asce-

dit Alexáder: Anthiochi filius: q. cognomina
tus est Nobilis: et occupauit Ptolemaidā et
regnauit illic. I.p.c.2.§.2.

Adam et Eva in quo loco planxerunt Abel si-
lum interfectum a Laym: vbi adhuc extant
lecti eorum: et sons mirabilis: vide prima
parte.c.7.§.66.

Adam et Eva creduntur plasmati in agro Da-
masceno: vide ibidem.

Adomin castrum: vbi sicut legimus Lu.10.ho-
mo quidam descendens ab Ierusalem in Je-
richo: incidit in latrones: et nunc etiam est lo-
cus periculosus vide in prima p.c.7.§.40.

Ager Damascenus in quo Adam fuit forma-
tus: cuius terra est rubea: flexibilis sicut cera:
preciosa nimis: quam saraceni deferunt ad
Egyptum et Indiam venduntq; ut aroma-
ta: et eius admirabiles virtutes: auctor nar-
rat. De loco hoc: videtur illud dictum Eze-
chielis.27.capitulo: Damascenus negotia-
tor tuus: in multitudine operum tuorum: vi-
de in.I.p.c.7.§.66.

Affech ciuitas: vbi Benadab rex Sirie pugna-
uit contra Achab: et fractus fuit: et sibi qui re-
manerant fugierunt in Affech: vnde sic legi-
tur in libro tertio regum capitulo.10. Recen-
suit Benadab sirios: et ascendit in affech: ut
pugnaet contra Israelt: vide.I.p.c.7.§.4.

Amalech regio: quam iussit dominus Sauli de-
lere et nulli parcere: nec aliquid seruare: vnde
sic legitur in libro primo regum capitu.15.
Nec ergo yade: et percute Amalech: et demo-

bre vniuersa eius: non parcas ei: et non con-
cupiscas ex rebus eius aliquid: vide prima
parte.c.7.§.61.

Anathot viculus sacerdotum: vbi ortus est Je-
remias Propheta: vnde sic legimus in argu-
mento in Jeremiam: Jeremias Anathoti-
tes: qui est viculus: tribus a Ierosolimis di-
stant miliaribus: vide prima par.c.7.§.32.

Andromada filij Lephei: de qua fabulantur
poete i quo loco fuit liberata a Perseo vide.
Achille collis: vbi latitauit David: fugiens
Saul: vnde sic legimus in libro primo regum
capitulo.26. Et venerunt Ziphei ad Saul in
Babaa: dicentes ecce David absconditus est
in colle Achille que est ex aduerso solitudi-
nis: vide prima parte.c.7.§.52.

Antipatrida: que ab Antipatre patre Herodis
magni: denominata est: antea Munitio Assur
dicta: de qua habetur in actibus Apostolo-
rum capitulo.23. vbi sic dicitur Milites assu-
mentes Paulum duxerunt per noctem in An-
tipatridam: vide prima parte.c.3.§.4.

Antilibanus mons: vbi est et quomodo disponi-
tur: vide prima parte.c.2.§.8.

Arabia in tres partes dividitur: prime partis
Metropolis est Bosron: que olim Bersa:
nunc autem Busereth dicitur: in hac parte
habitauit Abraam: postquam egressus est de
bur Caldeorum: vnde legitur in libro Gene-
sis cap.21. qd Abraā plantauit nemus in Ber-
sabee et fuit colonus Palestinoꝝ multis die-
bus: secunde partis Metropolis est petra ciui-

tas olim Nabath dicta: et hec fuit terra Amon
et includebat regnum regis Basan: tertie Ase-
tropolis est Karach: olim petra deserti. Nec
continet terram Moab: et totam ydumeam et
montem seir: et superiorem regionem usque ad
mare rubrum: et hanc peragravit filii Israel:
egressi de Egypto postquam transierunt mare ru-
brum: et habent habitauerunt filii Esau: et filii Loti:
et precepit deus filius Israel: ne pugnarent in
ea: quoniam nec quantum est vestigium pedis:
daret eis possidendum: et id totum legimus i
libro Deutero. cap. scđo per totū. Nec est Ara-
bia que a cosmographis: Arabia petrea nun-
cupatur. Et aduerte quod terra promissionis non
continetur in hac tercia parte: sed in secun-
da: Illic enim erat regnum Seon regis Ezebō:
quod primo fuit captū a filiis Israel: ut legi-
mus in libro Deuterono. cap. scđo ubi dicit:
Dirigit dominus ad me ecce cepi tibi trade-
re terram Seon. incipe possidere eam: Itē co-
tinetur in tercia: que incipit a fluvio Jordane
transito usque ad mare magnum: quod nos di-
cimus mediterraneum: et de hoc legimus in li-
bro Josue cap. quinto ubi sic dicitur postquam er-
go audierunt omnes reges Amorreorum et con-
tri reges Canaan: qui per quinqua possidebant:
magni maris loca et cetera et in hac parte est Jericho
et Jerusalem et totum regnum Iuda. prima
parte. c. 1. D.

Arachas castrum: quod construxit Aracheus fi-
lius Canaan ubi sit vide prima pte. c. 2. §. 15.
Aradum ciuitas: quam condidit Aradius qui fuit
filius

fluis Canaan ut legimus in libro Genesis cap.
decimo: et de hac urbe loquitur Ezechiel capi-
tulo. 27. filii Aradii cum exercitu suo: super mu-
ros tuos vide prima parte. c. 2. §. 17.

Aran regio: quā primo inhabitauit Thare pater
Abraam postquam egressus est de hunc caldeoꝝ: et
illuc mortuus est: Unde in libro Gen. sic legimus
cap. 11. Tulit itaque Thare Abraam filium suum: et
Lot et Sarai uxore Abraam: et eduxit eos de
hunc caldeoꝝ ut irent in terrā Canaan: vene-
rūtque versus Aran: et habitauerunt ibi: et Thare
mortuus est in Aran: hec est Aran: ad quā Re-
becca misit filium suum Jacob: ne occideretur
ab Esau: unde sic legimus in lib. Gen. cap. 28.
Igitur egressus Jacob: de Bersabee pergebat
in Aran: vide. 1. p. c. 4. §. 11.

Armeniꝝ deuoti sunt in ecclesia dum orant aut
audiunt divina: vide. 2. p. c. 2. §. 9.

Armeniꝝ sacerdotes quibus ceremonijs uten-
tur in missa circa Eucharistiam vide secunda
parte. c. 2. §. 9. B.

Armeniꝝ sacerdotes: habent easdem Ep̄ias ea-
demque Euangelia: sicut nos. sed in suo idioma
ter: conficiunt in azimo: et eisdem verbis sicut
nos: vide secunda pte. c. 2. §. 9. L.

Ascalon ciuitas philistinoꝝ ex p̄cipuis: de qua
legimus in primo regum cap. 6. quod Ascalon
anum unum aureum obtulit in redditu arche domini:
cum alijs urbibus philistinorum: et in Amos
cap. primo: dicitur contra urbes philistinorum:
Disperdam habitatorem de azoto: et tenente
sceptrum de Ascalone: et peribut reliqui phi-

Re perto riuum descriptionis

listinorum: et nunc est totum robur saraceno-
rum: vide prima parte c. 8. §. 11.

Asor ciuitas in qua regnauit Jabin: qui pugna-
vit contra Josue cum 24. regibus: De ea sic
legimus in libro Josue capitulo. xi. Reuer-
susq; Josue statim cepit Asor: et regem eius per-
cussit gladio. Asor enim antiquitus inter om-
nia regna hec principatum tenebat: vide pri-
ma parte. c. 3. §. 3.

Arimathia ciuitas: ex qua ille nobilis Joseph
de quo legimus in Mathei. 27. qd venit qui-
dam diues ab Arimathia nomine Joseph q
et ipse erat discipulus Iesu: hec est eadem cu
Ramatha sopherin: de qua dicemus infra: et nuc
Ramula dicitur vide. i. p. c. 7. §. 22.

Bzotus ciuitas philistinorum: ad quam dedu-
xerunt philistym archam domini: Unde sic le-
gimus in libro primo regum capitulo quinto
philistym autem tulerunt archam dei: et as-
portauerunt eam a lapide adiutorij in Azot-
um: vide. i. p. c. 8. §. 9.

B

Babilonia Egypti sita super Nilum: et per quod
transit riuus unus Nili describitur: Adver-
te tamen qd de hac Babilonia: parum inueni-
mus in sacra scriptura: sed ut in pluribus lo-
quitur de Babilone que est in Assiria: cuius
refuit Nabuchdonosor: ut habetur in libro
quarto regum capitulo. 24. et 25. vide secunda
parte. c. 3. §. 6.

Dabu

Terre Sancte

Babul castellum: quod saraceni zabil vel cha-
bul vocant: quod interpretatur displicentia: et
est propinquu Sepheith: de quo dicemus infra
vide prima parte. c. 4. §. 3.

Balsami vinea: que erat in monte Engadi: de
quo dicemus infra: quomodo translata est in
Egypto per Cleopatram reginam Egypti: sa-
uente sibi Antonio vide ibidem.

Balsamum in Egypto inter Elyopolim et Ba-
biloniam quale arbustum habeat: et qualia fo-
lia: et quomodo colligitur: cuius ortus irri-
gatur fonte in quo beata virgo lauabat pa-
niculos Iesu infantis: vide. 2. p. c. 4. A.

Berithus antiquissima ciuitas: ubi dicitur Sal-
uator predicasse: ubi ostenditur ymago cru-
cifixi: illusa et percussa a iudeis: ex qua flu-
xit sanguis: De hac parum in scriptura inueni-
mus: nisi qd in libro iudicum: capitulo nono
dicit: Ingessi sunt phanum Dei sui Berith:
et ex eo locus nomen acceperat: qui erat mu-
nitus ualde: vide. i. p. c. 2. §. 9.

Bersabee: que nunc Biblim dicit: i qua Abraam
postq; diuisus fuit a Lot: habitauit: de ea sic
legimus in libro Genesis: capitulo. 21. Idcirco
vocatus est locus ille Bersabee: quia uteroq;
scilicet Abimelech: et Abraam iurauerat: pro
puncto iuramenti vide. i. p. c. 2. §. 13.

Bethagla locus ubi Joseph ascendes de Egyp-
pto cum senioribus Pharaonis et comitatu
magno: differentes corpus Jacob patris fle-
uerunt super ipsum septem diebus: unde legi-
mus in libro Genesis ca. quinquagesimo: qd cu

B. iiiij

Repertorium: descriptionis

vidissent habitatores Lhanaam dixerunt: platus magnus est iste Egyptus. propterea vocatum est nomen loci illius: planctus Egypti Bethagla vero interpretatur domus planctus vide. l.p.c. 7. §. 31.

Bethania castellum Marthe et Marie Magdalene: de ea legimus in euangelio Joannis. xj. capi. erat quidam languens Lazarus a Bethania de castello Marthe: et Marie: ibi ostenditur domus Simonis leprosi: ibi ostenditur monumentum Lazarus: quod saraceni plurimi venerantur: ibi ostenditur locus ubi Martha occurrit Salvatori: cum Lazarus et iam sepultus vide. l.p.c. 7. §. 42.

Bethphage viculus: qui propinquus est loco ubi dominus asinam ascedit: unde sic legimus in Luca. capitu. 19. et factum est: cum appropinquaret Bethphage et Bethaniam ad montem Oliveti. misit duos discipulos suos dices et. Et aduerte quod ex Bethania et Bethphage non videtur Jerusalem propter montem Oliveti intermedium et propterea in Luca cap. 19. dicitur. Et cum appropinquaret iam ad descensum montis Oliveti et paucis interpositis verbis: videns civitatem fleuit super illam: vide prima parte. c. 7. §. 31.

Bethel civitas: que ante Luza vocabat: ibi habuit Jacob: postquam reuersus est ex Mesopotamia: illic sacrificauit Deo altissimo et crexit lapidem in titulum: illic vidi scalam angelos ascendentes et descendentes: unde legimus in libro Genesis capitulo. 32. locutus est

Denuo

Terre Sancte

Dens ad Jacob: surge et ascende Bethel: et habita: ibi fac quod altare domino: et infra: venit igitur Jacob Luza: que est in terra canaan: cognimento Bethel: vide. l.p.c. 7. §. 37.

Bethel: nonnulli dicunt ipsam esse Jerusalē sed decipiuntur: potest autem sensus eorum esse quod Bethel: id est domus Dei: que est templum sacrum: sumatur pro Jerusalem vide ibidem.

Bethel: ubi Jeroboam filius Nabath: statuit vitulum aureum: dedicans ei Phanum et sacerdotes et altare: Unde sic legimus in libro tertio regum: capitulo. 12. posuit vitulum unum aureum in Bethel et fecit phana in excelsis: et sacerdotes de extremis populi: constitutas diem solemnem et ascendit altare quod extruperat in Bethel ut adoleret incensum: vide l.p.c. 7. §. 17.

Bethleem: que et Euphrata: in qua sepeliuit Jacob Rachel: cum reueteretur ex Mesopotamia: Unde sic legimus in libro Genesis capitulo. 33. Mortua est Rachel: et sepulta est in via que dicitur Euphrata: hec est Bethleem. In Bethleem ortus est David: ut legimus in primo Regum Capitulo. 16. In Bethleem ortus est salvator ut legimus Mathei Capitulo. secundo. Cum natus esset Jesus in Bethleem vide. prima p.c. 7. §. 56.

Bethleemitana ecclesia describit: pulcherrima et devotissima: atque preciosa valde vide prima p.c. 7. §. 56. f.

Bethoron: duplex: superior: et inferior: civitates

Repertorium descriptionis

quas primo edificauit: Sara filia Ephraym
vt legimus in primo parali: cap. 7. filia autem
eius fuit Sara que edificauit Bethoron supe-
riorem et inferiorem: Extruxit autem muniuit:
et fortiores reddidit Salomon: ut legimus in
secundo libro parali: cap. 8. Extruxit Salomon
Bethoron superiorum et Bethoron inferiorum
ciuitates muratas: habentes portas et vectes
et seras: vide prima parte. c. 7. §. 51.

Bethsaida ciuitas Galilee: ex qua oriundi sunt:
Petrus Andreas et Philippus: Sic enim legi-
mus Jo. primo cap. erat a Philippo a Beth-
saida ciuitate Petri et Andree: vide prima par-
te. c. 5. §. 6.

Bethsames villa Iude: ad quam due uacce iuu-
cule: que nondum iugo assuete fuerant: dedu-
xerunt Archä domini: et Acharon Philistium:
Unde sic legimus in primo Regum: capitu. 6.
Ibat autem in directu uacce: per viam quod dicit Beth-
sames: et ifra: Sed et satrape philistium seque-
bantur usque Bethsames: vide. l. p. c. 7. §. 54.

Bethsan: ciuitas philistinorum: in cuius muro
suspenderunt cadavera Saulis et filiorum suo-
rum: Unde sic legimus in primo regu capi. 31.
et philistium posuerunt arma Saulis in Tem-
plo Ashtaroth: corpus vero eius suspenderunt
in muro Bethsan: vide prima parte. c. 7. §. 6

Bethsura: castrum edificatum et munitum tempo-
re Machabeorum: capitu ab Antiocho rege ado-
lescente: dicto Eupatore: Unde sic legimus in
primo machabeorum capi. 6. Et iratus rex. s.
Antiochus adolescens ut andavit hec: conuo-
cauit omnes

Terre Sancte

cauit omnes amicos suos: et principes exerci-
tus sui: et infra: Et venerunt per Idumeam et
applicuerunt ad Bethsuram: et pugnauerunt
dies multos vide.

Bethulia: contra quam ascendit Holophernes:
occisus a Judith: cuius castrorum adhuc indi-
cia apparet. De hac sic legimus in libro Judith
cap. 7. Holophernes altera die precepit exerci-
tibus suis: ut ascenderent contra Bethuliam:
vide prima parte. c. 6. §. 4.

Bethurin: locus: ex quo fuit: ille Semei filius ge-
mini: qui maledicebat David fugienti ab Absa-
lon: Unde sic legimus in secundo regu capi. 16.
Clenit ergo rex: usque Behurin: et ecce egre-
diebatur vir de cognatione domus Saul no-
mine Semei filius gen: procedebatq; egrediens
et maledicebat: et mittebat lapides contra Da-
vid: vide primaparte. c. 7. §. 41.

Bezeth: ubi Saul factus rex congregauit filios
Israel contra Maas amoniten: Unde sic legi-
mus in primo regu cap. xi. inuasit timor domi-
ni populu: et egressi sunt sunt quasi unus: et re-
cesserunt eos Saul in Bezeth vide. l. p. c. 7. §. 57.

Biblum ciuitas prima parte. c. 2. §. 10.

Botrum ciuitas prima parte. c. 2. §. 11.

L

Lades berne: locus: ubi et debet pharā ex q; Moy-
ses exploratores misit: ad considerandā terrā Canaā:
Die qd^o sic legimus in libro numeri cap. 13.
Reuersiq; exploratores terre: post. 40. dies ve-

Repertorium: descriptionis

nerunt ad Moysem et Aaron omnemque ceterum filiorum Israhel in desertum phares: quod est in Lades vide. I.p.c. 7. §. 62.

Lapharnaui ciuitas notissima in scripturis: precipue ex actibus saluatoris: a deo destruta est: ut vix nunc extent. Et domus: impleta est enim combinatio Jesu in Math. cap. xi. cum dixit et tu Lapharnaum: nunquid vobis in celum exaltaberis: vos in infernum descendes. vide prima. p.c. 4. §. 7.

Layphe domus: in qua Judei illuserunt salvatori adhuc ostenditur vide. I.p.c. 7. §. 47. M.

Layphas ciuitas: sub pede montis Carmeli edificata: vide. I.p.c. 8. §. 1.

Laymoth. castrum: ubi dicit Lamech occidisse Laym de quo sic legimus in libro Genesis cap. 4. Audite vocem meam uxores Lamech: quoniam occidi virum in vulnus meum: et adolescentulum in luorem meum septuplum dabit ultio de Layn: de Lamech uero septuages septies vide. I.p.c. 7. §. 2.

Camelii in terra sancta sunt in maxima multitudine: nam auctor asserit se vidisse circa finem libani gregem camelorum numero 3000. et amplius vide. I.p.c. 2. §. 16.

Chanaam filius Cham filii Noe hos filios habuit qui numerantur in libro Genesis cap. x. ubi sic legimus Chanaam at genuit Sidone primogenitum suum: Etheum Iebuseum: et Amor reum et Bergesum et Eueum et Bracheum Lyneum et Aradium: Samariten et Amatheum: et per hos disseminati sunt populi Chanaeorum: vide

Terre Sancte

rum vide. I.p.c. 2. §. 16.

Chanaea mulier: de qua legimus in Math. capitulo 14. qd egressa a finibus Tiri et Sidonis: venit ad Iesum pro salute filie: in quo loco erat quando locuta est cum Iesu: et audivit: Non sum missus nisi ad oves: et c. vide. I.p.c. 2. §. 8.

Chana Galilee: de qua legimus Joannis secundo cap. qd nuptie facte sunt in Chana Galilee: et Iesus aquam mutauit in vinum: ubi sit: et quomodo nunc est sub terra: et ratio huius adducitur ab auctore vide. I.p.c. 6. §. 1.

Chariathiarum ciuitas: in qua reposita est Archa domini: postquam reducta fuit de terra Phoenicia Unde sic legimus in primo Regu cap. septimo: venerunt viri Chariathiarum et reduxerunt Archam domini: et intulerunt eam in dominum Aminadab in Babaa. vide prima parte. c. 7. §. 32.

Chariath sepher: id est ciuitas litterarum: que et Dabir post nuncupata est: quam accepit Othoniel frater junior Laleph: cui Laleph dedit Aram filiam suam in uxorem cum irriguo superius et irriguo inferius. Unde sic legimus in libro Josue capitulo decimoquinto: Laleph concordens venit ad habitatores Dabir: que prius vocabatur Chariath Sepher: id est ciuitas litterarum: et dixit qui percusserit Chariath Sepher: dabo ei Aram filiam meam uxorem vide. I.p.c. 7. §. 67.

Cedar ciuitas gloria: quam Josephus Cameliam appellat: opotens et gloria fuerit colligimus in Isaia capitulo 21. sic enim inquit

Repertorium: descriptionis

et auferetur omnis gloria Cedar et reliquie numeri sagittariorum fortium de filiis Cedar immittentur: et in Ezechiele capitulo. 17. sic legimus: Uniusi principes Cedar negotiatores manus tue: cum agnis et arietibus et hedis venerunt ad te: vide. I. p. c. 4. §. 3. ibidem. §. 11.

Ledes Neptalim: vna ex urbibus: que assignate sunt pro fugitiis. Unde sic legimus i libro Iosue capitulo. 20. Separate urbes fugitiorum: de quibus locutus sum ad vos per manus Domini: ut confugiat ad eas quicunqz animam percussit nescius: et infra: Decreueruntque cedes in Galilea montis Neptalim: vide prima parte. c. 4. §. 2.

Lenaculum in quo ut legimus luce. 12. capitulo. dominus pasca cum discipulis suis celebrauit: in quo post resurrectionem: discipulis congregatis frequenter apparuit. In quo Mathias sorte electus est: vide. I. p. c. 7. §. 47. II.

Lenturio de quo legimus in Math. capitulo. 8. qd ad Iesum venit: rogans pro pueri paralitico: in quo loco saluatorem allocutus fuerit vi de prima parte. c. 4. §. 6

Lesarea: in qua ut legimus in actibus Apostolorum: capitulo decimo Petrus predicauit Cornelio et baptizauit eum: et capitulo. 21. legimus quomodo Agabus propheta: prophetauit Paulus ipsum alligandum in Ierusalem et tradendum in manus gentium Et capitulo. 24. legimus quomodo Lesarea disputauit contra Tertullum oratores contra preside felice: vide prima parte. c. 8. §. 1.

Lesarea

Terre Sancte

Lesarea Philippi: de qua legimus in Math. capitulo. 16. qd venit Iesus in partes Lesare Philippi: ipsa est Celenas: que ante dicta est Dan: Antiquitus autem in scripturis sacris dicitur Lachis De qua sic legimus Josue capitulo. decimo. De Lebna transiuit in Lachis cum omnibus Israel: et exercitu per girum disposito expugnabat eam: tradiditque dominus Lachis in manu filiorum Israel: Nec est Lachis: ex qua ut legimus in Isa: capitulo. 36. Senacherib rex assiriorum: misit Rapsacem ad Ierusalem ad Ezechiam pro obtinenda ciuitate: vide prima parte. c. 9. §. 1.

Lison torres: de quo legimus in libro Iudicum capitulo quarto sic: ego adducam ad te in loco torrentis Lison Sysara principem exercitus Jabin: et currus atque omnem multitudinem: Quomodo aggregat ex aquis pluvialibus descendebat de monte Thabor et Hermon: et Hermon: vide prima parte. c. 6. §. 9.

Cisterna Joseph: in qua positus fuit a fratribus suis ut legimus in libro Bene. capitulo. 37. proiecire eum in cisternam veterem que est in solitudine: manusque vestras seruate innocias: ubi nam hec sit vide prima parte. c. 2. §. 8.

Columne pars ad quam flagellatus est dominus ubi fit et ad quem locum fuerit translata vide prima parte. c. 7. §. 47. I.

Louallis illustris: in qua congregati sunt multis reges: ut legimus in libro Bene. capitulo. 14. qd fuerunt huius Rex Sennar: rex Potti rex Elamitarum: et Thadai rex gentium: oes huius ut inquit scripture

Repetitorium: descriptionis

conuenierunt in vallem illustrem que nunc est
mare salis. hec ibi: Quomodo disponit exame-
na et fertilis: et extenditur usque ad mare mor-
tuum: vide. I. p. c. 7. §. 9.

Lorozaym contra quam clamat saluator M. at.
xi. capi. Uhe tibi Lorozaym: quomodo destru-
cta sit: cuius ruine ostenditur super mare Ga-
lilee vide. I. p. c. 4. §. 7.

Cruci affixus Saluator: uertebat faciem suam
ad occidetem et signum adducitur ab auctore
vide. I. p. c. 7. §. 47. 2.

Crux quomodo fuit fixa: et quare latitudinis ac
profunditatis est foramen ipsum: vide prima
parte. c. 7. §. 47. 11.

Crux ubi fuit inuenta ab Helena Constantini ma-
tre vide ibidem. 11.

D

Dan: mons super quem Jeroboam filius Ma-
bath statuit alterum vitulū aureum: i quo fecit
ydolatrare Israel: Sic. n. legimus i libro ter-
tio Regū Cap. 12. posuit Jeroboā vitulū unū
in Bethel: alterum in Dan et factum est verbū
hoc in peccatum vide. I. p. c. 7. §. 17.

Decapolis de qua legimus M. at. cap. 4. q̄ tur-
be secrete sunt Jesum de Galilea et de Deca-
poli: quos terminos habeat: et que sint ille de
cem ciuitates: a quibus dicit Decapolis: et est ea
de regio cum Iudea et Traconitide: et planicie
libani et terra Moab et Galilea gentium vide
prima parte. c. 6. §. 6.

Divisions

Terre Sancte

Divisionem totius terre promissionis sum quā-
libet tribū: vide prima parte. c. 9. per totum.
Dothaym: ubi Joseph missus a patre Jacob: p-
uenit fratres suos: ut legimus in lib. Genesis
cap. 37. vide prima parte. c. 9. §. 4.

Dromedary: plurimum habundat in terra pro-
missionis: vide secunda parte. c. 2. E.

E

Ebron antiqua: in qua mortua et sepulta est Sar-
ra ipsa est ciuitas Arbee: q̄ hebraice dicit La-
riath Arbee: ut legimus i lib. Gen. cap. 23. ubi
sic scribit: Circa Sarra centū viginti septē an-
nis: et mortua est in ciuitate Arbee q̄ est Ebron
i terra Chanaam. In hac regnauit David su-
per Judam. 7. annis. Sic enim legimus in se-
cundo libro regū cap. 2. et fuit numerus diez
quos cōmoratus est David iperans i Ebron
super domum Juda. 7. annorum et 6. mēsiū:
vide prima parte. c. 7. §. 65.

Ecclesia sancti sepulchri: quomodo disposita et
situata est: vide prima parte. c. 7. §. 47. 5.

Ecclesia Golgotana: quomodo disposita est: vi-
de prima parte. c. 7. §. 47. 5.

Egyptus tota describit: et q̄ fuerint p̄cipue eius
v̄bes: cōtra quas clamat Ezechiel i cap. 30. et
sunt iste Memphis Taphnis Alexādria: Elyo-
polis Bubasti: de quibus dicā singulariter in p-
riis locis alphabeti: vide scđa p. c. 3. p. totū.

Egyptus est sere inaccessible: eo q̄ ab occidente
habet mare magnū: et sic non est accessus nisi p na-
ues cōtra affricū est desertū Lybie: ab austro est
desertū Ethiopie: ab oriente est desertū Thebay.

E

Repertorium: descriptionis

dos: cōtra vultūm & septentrionē est desertū
per qđ errauerunt sili Israēl per. 40. annos:
vide secunda parte. c. 5. §. 10.

Eleutherus flūnius: de quo sic legimus i primo
lib. Māchabeoz cap. x. Et abit Jonatas cū
rege vſq; ad flūniū qui vocat Eleuterus &
reversus ēi Jerusalē: vide prima p. c. 2. §. 6.

Emaus: castellū notissimū in Euāngelio p̄cipue
apud Mārcū cap. 16: de duob⁹ discipulis eū-
tibus i Emaus & nūc Nicopolis dī: Ubi sit: vi-
de prima parte. c. 7. §. 50.

Endor villa i qua habitabat phitonissa: quā cō-
suluit Saul cōtre Philistijm: Uñ sic legimus
in primo regū cap. 18. Dixit Saul serui suis:
Querite mihi mulierē hñtē phitonē! Et infra.
Est mulier phitonem habens in Endor: vide
prima parte. c. 6. §. 10.

Engadi mons in quo latuit Dāvid: cū eū perse-
queret Saul: Sic. n. legimus i p̄io regū cap.
24. Ascēdit ergo Dāvid idē: & habitauit i lo-
cis tutissimis Engadi: hic mōs cecidit i sortē
trib⁹ Iude vt legim⁹ i Josue cap. 15. Engadi
ciuitates sex & ville eaz: vide. 1. p. c. 7. §. 39.

Engadi vinee delicatissime & speciose de quib⁹
dicitur in canticis cāticoz Salomnis cap. p̄i.
Botrus cypri dilectus meu: mihi i vineis En-
gadi: vide prima parte. c. 7. §. 39.

Esdrelon: de quo legimus i lib. Judith: cap. p̄i.
qd Nabuchodonosor misit ad oēs q̄ habita-
bat i cāpo magno Esdrelon. Est idē locus cū
eo qui dicit in. 4. lib. regū: cap. 9. Lāpus ma-
gedo: i quo mortuus est Ochozias p̄cessus a
militibus Iehu: & idē cū eo q̄ di Māgedan
de quo

Terre Sancte

de quo legim⁹: Māthei. 14. q̄ Jesus dimissa
turba: ascēdit i nauiculā: & venit i fines Mā-
gedan: Sed vnde oriaf hec nominū diuersi-
tas declarat auctor: vide prima parte. c. 6.
§. 3. & c. 7. §. 3.

Extensio terre Sācte est a Dan: q̄ nūc Cesarea
Philippi: vſq; Bersabee: q̄ nūc Biblin dicis
& nō plene cōtinet leucas. 120. Hec extensio
declarat p̄ illud qđ legim⁹ i. 2. Regū ca. 2 4.
qñ Dāvid dixit ad Joab p̄incipē exercitus
sui perambula oēs tribus Israēl a Dan vſq;
ad Bersabee: & numera populi vt sciam nu-
merum eius: vide prima parte. c. 1.

f

Fertilitas terre sancte quāta sit: vt vere implea-
tur illud: qđ scribit Deute. cap. 8. Oñs deus
tuus introducet te i terrā bonam: terrā riuoz
aquaꝝ & fontiū i cuius campis & montibus:
erumpunt flūniꝝ abyssi: terra frumenti ordei
ac vineaꝝ: i qua sicut & malogranata nascu-
tur: terra olei & mellis: vbi absq; vlla penu-
ria comedes panem tuum: & rerum omnium
habundantia perfrueris: vide scđa'parte c. 1.

Fons: de quo dicit: in canticis cap. 4. fons hor-
toꝝ puteus aquaꝝ viuentiū: que fluunt ipetu
de Libano: qđmirabilis sit: & quom odo in ve-
ritate rci sunt plures: & non vnu tantum; vi-
de prima parte. 1. 1. §. 13.

Fons viuus nūcupatus ex magna scaturitiōe
& habundatiā aquaꝝ: discurremus p̄ tres leu-
cas p̄ cāpū capharnaū: quē dicunt esse venaz
nisi: eo q̄ Lō: coquim̄ p̄scem nutrit: qui non

Repertorium: descriptionis

nisi in Tili inuenitur; vide prima p.c. 4. §. 6.
Fons Helysei: quē vt legim⁹ i lib. 4. regū cap. 2. dulcē reddidit īmissione salis. Sic enim dicit scriptura: egressus Helyseus ad fontē aquaz nūist in illum sal ⁊ ait; Hec dicit dñs: sanauit aquas has: ⁊ nō erit vltra in eis mors neq; sterilitas: q̄z magnus ⁊ nobili; sit: vide prima parte. c. 7. §. 29.

Fons Siloe: de quo intelligitur illud Isaye. 8. p eo q̄ abiecit populus iste aquas siloe: que vadunt cū silentio ab eo fluunt aque ad natatoria siloe: de quibus dicemus infra: vide prima parte. c. 7. §. 43. Q.

Fons Rogel: ve quo sic legimus in lib. 3. regum cap. primo immolatis ergo Lidonias arietibus ⁊ vitulis: iuxta lapidē Zoelēh: q̄ erat vici nūs fonti Rogel zē. vide. I. p. c. 7. §. 43. S.

Fures in Armenia: qui farta parua cōmittunt q̄bus nō merent mortē: castrant: ne filios sibi similes generent: vide. I. p. c. 2. §. 9. E.

Fructus q̄ nascunt sub mōte Engadī: iuxta mare mortuū: qd̄ ē mare: vbi prius sodoma: plenissunt favilla ⁊ cinere: licet arbores pulcherrime sint i frondibus: vide prima p.c. 7. §. 39.

Gabaa in tribu Beniamin: in ea hospitatus est levitas: cuius vxor oppressa fuit ⁊ mortua: ibidem ⁊ propter quam fere tota tribus Beniamin deleta fuit. Sic enim legimus in libro Iudicum capitulo. 20. Interrogatus levita maritus mulieris interfecit: quomodo tantū scelus perpetratus esset: rūdit Ueni in Gabaa Beniamintū vxore mea: illucq; divertit ⁊ ecce hoies ciuitatis illius circuiderunt nocte domum

Terre Sancte

domum in qua manebā volentes me occidere ⁊ vxorem meā incredibili furore libidinis verātes deniq; mortua est: vide. I. p. c. 7. §. 23.
Babaon ciuitas ex qua venerūt Babaontē ad Josue: postulātes pacē: sic. n. legimus in libro Josue cap. 9. Habitantes in Babaon audientes contra que fecerat Josue. 4. ⁊ infra perre xeruntq; ad Josue qui tunc morabatur in castris Galgale ⁊ dixerunt De terra longinqua venimus: pacem vobiscum facere cupientes: vide prima parte. c. 7. §. 49.

Balaad: vbi laban persequens Jacob: comprehendit eum ⁊ intentes fedus pacis comedunt simul super tumulum lapidum: Sic ergo legimus in libro Bene. capit. 31. dixitq; La ban: Tumulus iste testis erit inter me ⁊ te: ⁊ idcirco appellatum est nomen eius Balaad idest tumulus testis vide. I. p. c. 7. §. 26.

Galgala: vbi transito Jordane: Josue circumcidit filios Israel: postq; terrā promissionis applicuerunt: Unde sic legimus in libro Josue cap. 5. postq; omnes circumcisi sunt: manserūt in eodē castrop; loco: donec sanarentur: Et infra: uocatūq; est nōmē loci illius: Galgala usq; in presentem dienū: vide prima p.c. 7. §. 27.

Barizim mōs: in quo Josue replicauit totū Deuteronomiū Moysi audiente populo: Sic. n. legimus in libro Josue cap. 1. 3. media ps populi stabat iuxta Mōsē Barizim ⁊ media iuxta montem Sebal: ⁊ infra: ⁊ cuncta que scripta fuerāt in legis volumine replicauit coraq; omni multitudine Israel: vide. I. p. c. 7. §. 17.

Barizim qui ut supra: mōs est: super quem edidit

Repertorium descriptionis

catum fuit templum Iouis olympi: ad instar templi Salomonis in Ierusalem: et hoc templum videtur insinuasse Samaritana: quando dixit Iesu: patres nostri in monte hoc adorauerunt Joannis cap. 4. vide. I. p. c. 7. §: 17.

Bedeon pugnauit contra Edian in valle: que est planicies inter Belboe et Hermon: Sic. n. scribitur in libro Iudicū capi. 7. Igīt Bedeo de nocte cōsurgēs: et oīs populus cū eo: venit ad fontē q vocat Arad: erant autē castra Ediā in valle ad septentrionale plagā collis ex celsi: hic est Belboe: vide. I. p. c. 7. §. 3.

Belboe mōs in quo intersectus ē Saul et Jonathas sic. n. scribit in secūdo regū cap. primo Dixit adolescens David: Lasu veni in mōte Belboe et Saul icūbebat sup hastā suā: quō dis ponit cū mōte Hermon: vide. I. p. c. 7. §. 3.

Belboe: crēdūt alig et predicāt: qīn monte Belboe nō cadit ros: eo qīm precatus ē ei David vt legimus in secūdo regū cap. primo Mōtes Belboe nec r̄s nec pluuiā cadāt sup vos: et tamen auctor: in ipso monte dormiuit et maximū rōrē vidit i mane Declarat et quō illud dicitū: pōt in parte saluari: vide. I. p. c. 7. §. 10.

Geth ciuitas philistium de qua pcessit Goliath: sic enim legimus in primo regū cap. 17. et egressus est Goliath de geth: vir Spurius: vide prima parte. c. 2. §. 6.

Bethsemani vbi erat hortus in quo orauit Salvator tempore passionis vt legimus in Mateo capitulo. 26. Tunc venit Iesus in villā que dicitur Bethsemani: vide prima parte. c. 7. §. 47. L.

Terre Sancte

H

Haī vrbis quam expugnauit et deleuit omnibus intersectis Iosue pcepto dñi: Sic. n. legimus Iosue. 3. Iosue non contraxit manum: quam in sublime erē exerat tenens clipeū donec interficerentur omnes habitatores Haī qui succedit vrbem et fecit eam tumulum sempiternū: vide prima parte. c. 7. §. 3.

Melias pascebat a coruis: pcepto domini in torrente Larith: Sic. u. legimus in libro tertio regū cap. 17. Liq abusset sedit in torē tē Larith qui est cōtra Jordānē: corui quoq; deferebat ei panem et carnes in mane: similiter et vesperis Auctor describit hūc locū: vide. I. p. c. 7. §. 27.

Meliseus credit natus in villa que dī Abelmeula Sic. n. legimus in lib. tertio regū cap. 19. Meliseus aut filius Saphat: q̄ de Abelmeula vngues Prophetam pro te: vide. I. p. c. 6. §. 3.

Hermon mons: de quo legimus in psalmo: Sic ut ros Hermon: q̄ descendit in monte Syō: quō disponitur et vbi est: vide. I. p. c. 7. §. 8.

Z

Jacobus Ap̄lus: de quo legimus: actuū Ap̄loꝝ cap. 12. q̄ Herodes rex occidit Jacobum fratrem Ioannis gladio: in quo loco occisus fuerit: vide prima parte. c. 7. §. 47. M.

Jericho ciuitas de qua legimus Iosue cap. 6. q̄ munita fortisq; viri erāt in ea: cuius mari ad sonitū tubaz iubilei corruerūt: vbi sit: et nunc vir. q̄ domos habet: vide. I. p. c. 7. §. 30.

Jerusalē: q̄ antiquitus: Iebus dicebat: sic. n. legimus in libro Iudicū ca. 19. Venit cōtra Iebus

L. iii

Repertorium: descriptionis

que altero nomine vocatur Jerusalem: quomodo situatur: quantum distat ab Achon: a Samaria que uinc Sebaste dicit: a Nazareth a Iope a Jerico: a Bethleem: a Thecua: ab Ebron: vide prima parte.c. 7. §. 43. A.

Jerusalem tempore Salomonis: quomodo disposita erat et quod mirabilis legimus enim in libro tertio regum capi. 9. qd Salomon edificauit domum domini et domum suam et melo: et maruz circa Jerusalem: vide prima.p.c. 7. §. 43. D.

Jerusalē quā magnū. et nobilissimum ambitum antiquitus habuit: et auctor ipsum pfecte describit: ut ver sit illud psalmi Gloriosa dicta snut de te ciuitas dei: vide. I.p.c. 7. §. 44. A.

Jerusalē quomodo est in loco eminenti: et ex ea quot regiones videntur: inter quas est mons Nebo et Phasga: super quos iussu dei Moyses ascendit et sicut legimus in Deuteronomio cap. 34. postqz dominus ostendit ei oem terrā promissam et vidit oculis suis: dixit ei dominus vidisti eā: et non transibis ad illā: mortuusqz ē ibi: vide ibidē. §. 43. et 44. et 47. D.

Jerusalem. 2. portas habuit: prima nominatur porta David: que in libro Neemie: cap. 3. dicitur porta piscium: secunda dicit porta iudicaria: quia extra hanc dominus passus est apud Neemiam ibidē dī porta vetus: tertia dicit porta Esraym: apud Neemiam dicit porta equorum. 4. dī porta anguli de qua legimus in libro. 4. regum cap. 14. qd Joas interrupt murus Jerusalem a porta Esraym usqz ad portam anguli qdringatis cubitis. 5. dī porta sterquilini similiter eā noiat Neemias ibidē. 6. vi porta gre gis: similiter

Terre Sancte

gio: similiter eam noiat Neemias ibidē: septima dicit porta aurea: sed hec erat magis templi qz ciuitatis intra quā erat porta tēpli que dicebat speciosa: et ideo hanc nō adducit Neemias: octaua dī porta fontis syloë: Neemias autem simpliciter nominat eam: portam fontis: vide prima.p.c. 7. §. 45. per totum.

Jerusalem: quot montes habet in circuitu: de quibus dī i psalmo: mōtes i circuitu eius: et auctor noiat ac describit eos: vide. I.p.c. 7. §. 49.

Jerusalē est nūc in eodem loco: in quo fuit ante passionē saluatoris nec obstat illud: qd dicit Apostolus ad hebregos cap. 8. Xpm extra portā esse passum: et tñ nūc sepulchrū: et illūs calvarie est intra urbē: auctor. n. exponit quomodo hec nō contradicat: vide. I.p.c. 7. §. 45. B.

Jerusalem: nūc inhabitant oēs nationes Christianorū et qlibet viuit sū suū ratiū: et inter oēs peiores sunt Christiani Latini: et huius rationē auctor assignat: vide. 2. parte.c. 2. §. 1.

Jerusalem inhabitat Saraceni qui Maumeth adorāt quid sentiant de Xpo de. B. virgine de Apostolis et q sint mores eoz tā boniqz male auctor describit vide. 2.p.c. 2. §. 3.

Jerusalem inhabitant Siriani et Sirichū dñr qui se Christianos dñt: sed certe mali sūt: et describitur vilis eorum vita: vide ibidem. §. 4.

Jerusalem inhabitat greci Scismatici: quoꝝ Patriarcha nō renueret obedire pontifici Romano: sed non vult alteri Prelato subici nec obedere ut refert auctorse audisse ex ore eiusdem Patriarche: vide ibidem. §. 5.

Jerusalē inhabitat Armeni: Georgiani Nechori-

Repertorium descriptionis

ni Jameni Laldei Medi et. qui omnes sunt Christiani: et licet denominentur a quibusdam hereticis: ipsi tamen sunt boni et simplices et deuoti Christiani: et non secuntur errores ilorum hereticorum: vide ibidem.

Jezael: in qua habitabat Achab et Jezael i regno Samarie: in cuius agro canes comedebunt carnes Jezael: pp vineam Naboth: quem innocentem lapidare fecit: et de ea sic legimus in 4. regum cap. 9. In agro Jezael comedent canes carnes Jezael: et erunt carnes Jezael sicut stercus super faciem terre in agro Jezael: vide prima parte. c. 7. §. 7.

Ilxmambre: de q̄ legimus in libro Gene. cap. 12. q̄ sub illius umbra Abrahā recepit tres angelos qui predixerūt ei: filium sibi nasciturum: et Sodomam subuertendā: iā aruit sed ex parte eius alia exporta est: de cuius fructu auctor accepit: et declarat cuius figure folia habeat vide prima parte. c. 7. §. 64.

Joannes baptista non fuit in carcereatus nec decollatus in Samaria: vt qdā predicator: sed in Macherūta Cleuerūt tñ discipuli eius et tulerunt corpus: et sepelierunt in monumento vt legimus marci. 6. qd̄ monumentum est in Samaria inter Prophetas: et est ad instar sepulchri Iesu Christi: quod Saraceni maxime venerantur: vide prima parte. c. 7. §. 12.

Jope ciuitas: ad quam descendit Jonas Propheta cu fugeret a facie domini Sic enim legimus in Jona cap. primo et surrexit Jonas vt fugeret i Tharsis a facie domini et descendit Jope: Nec est vulgatissima ciuitas in libris macha-

beorum

Terre Sancte

deoz et in actibus Apolor: vide. I. p. c. 7. §. 46. Ior et dan duo fontes: quo nascunt in pede Lybani: et quomodo in rei veritate principium Jordanis nō est ab eis: sed a phiala fonte de quo dicemus infra: vide. I. p. c. 2. §. 5.

Jordanis quem decursum facit: quomodo separat Iutream et Traconitalem regionē: de quibus dicemus loco suo: quomodo inter Lapharnaum et Corozaym mare Galilee ingreditur: vide priua parte. c. 3. §. 5.

Joseph predium qd̄ dedit ei Jacob pater eius: vt legimus Joannis cap. 4. in quo saluator locutus est cu Samaritana: q̄ amenum et extensem sit: Hoc est prediu: qd̄ signauit Jacob in libro Gene. cap. 48. cu dixit Josephis filio suo: en ego morior et deus erit vobiscu: reducet vos i terrā patris vestrorū Do tibi pte unā extra fratres tuos: quā tuli de manu Amor rei in gladio et arcu meo: vide. I. p. c. 7. §. 20.

Joseph ossa: que secum attulerunt filii Israel de Egypto in terra Chanaam: vt scribitur in libro Josue capitulo. 24. vbi seplierunt: vide prima parte. c. 7. §. 20.

Josue sepultura: vbi creditur esse: sed nō est verum imo potius est sepulchrum Chanaā filii Cham Josue enim vt legimus in libro Josue cap. 24. sepultus est in finibus possessionis sue in Thamnathare que sita ē in mōre Effrayim a septentrionali parte montis Haas: vide prima parte. c. 2. §. 14.

Isayas Propheta vbi sepultus fuerit: vide prima parte. c. 7. §. 43. T.

Iter a Bethania in Jerusalem: qd̄ frequētabat

Repertorium: descriptionis

saluator: quale sit: & quando exiit: incipit Ierusalem apparere: vide. I. p. c. 7. §. 2.
Iurea regio de q̄ legimus luce. 3. Philippo ait
fratre eius Tetrarcha Iuree regionis: eadē
est cū Galilea gentiū: & cū Decapoli de qua di-
ximus supra in Decapoli: vide. I. p. c. 4. §. II.
Judas scarioth in quo loco: laqueo se suspedit
vide prima parte. c. 7. §. 4.

I

Kayrum in Egypto sedes Soldani: de quo men-
tio non habetur in scripturis sacris: sorte pro-
pter sui nouitatem i cuius medio: riuis yrus
mili transit: vide secunda parte. c. 3. §. 5.

L

Zachis ciuitas quā expugnauit Josue: Sic. n. le-
gimus in libro Josue cap. x. Tradidit dñs Za-
chis in manu filiorū Israēl: & cepit eā Josue
die altero nūc ait Belenas dī: & qm̄ filii Dā
acceperunt eā vocauerunt eā Dā: & hec est de
qua sepe dicit i libro Iudicū: & libris regū Lō
gregatus est vniuersus populus Israēl a Dā
vīḡ Bersabee: vide prima parte. c. 7. §. 3.

Lapis sup quē sedebat Jesu: pdicā: i mōte i quo
& oīdunt sessiones Aploz: vide. I. p. c. 4. §. 6.

Lapis iu quo apparet tria vestigia Jesu impres-
sa: vide prima parte. c. 4. §. 6.

Leopardoz mōtes de qb̄ df i cāt: Salomōis ca.
4. Lorōaberis spōsa: de cubilib̄ leonis de mō
tib̄ pardoz: vbi sīnt & qles. vid. I. p. c. 2. §. 14.

Libanus mons nobilissimus: decauitatus: cāt in
psalmis & i scriptura sacra incipiēdo a libro

Deuteronomiū

Terre Sancte

Deuteronomi cap. 3. cū dixit Moyses Trāsi-
bo igit̄ & videbo terrā hāc optimam & montē
istū egregiū & Libanū: quātū distet a Tripoly
vide prima parte. c. 2. §. 13.

Lebna ciuitas: quā expugnauit Josue iterfecitq;
rēgē ei⁹ & oēs habitatores; Sic. n. legim⁹ Josue
cap. x. trāsivit Josue cōroi Israēl de zāsceda
in Lebna: & pugnabat cōtra eā: quā tradidit
dominus cū rege suo in manus suas: pcusse-
rnntq; vrbē in ore gladij: & omnes habitatores
eius vide prima parte. c. 7. §. 21.

Locus pdicationis Jesu Christi ostēdit an portā
orientalē ciuitatis Tyri de q̄ dicem⁹ loco suo:
ad iactū duar̄ sagitar̄ vide prima p. c. 2. §. 5.

Locus apparitionis Jesu: post resurrectionē: di-
scipulis pīcantibus: qm̄ dixit eis vt legimus
Ioannis capitulo. 21. pueri nunquid pulmē-
tarium habetis: vide prima p. c. 4. §. 6.

Locus vbi discipuli: egressi de mari: viderunt
prunas & pīcem superpositum vt legimus
Ioannis cap. 21. vide prima parte. c. 4. §. 6.

Locus vbi saluator: vocauit zātheū: alio noie-
leui vt legim⁹ luce. §. ca. vide prima p. c. §. §. 1.

Locus vbi Helyas interfecit sacerdotes ac p̄-
phetas Baal: de hoc. n. sic legimus i lib. 3. re-
gū cap. 18. Dixit Helyas: apprehēdite p̄phe-
tas Baal: & ne vnuis quidem effugiat ex eis:
quos cū apphēdissent: durit eos Helyas ad
torrentem Lyson & interfecit eos: vide prima
parte. c. 2. §. 2. & c. 7. §. 1.

Locus: vbi vt refert Lucas cap. 22. Jesus auul-
sus a discipulis suis quātū iactus est lapidis
positis genib⁹ orabat: & illic apparet vestigia

Repertorium: descriptionis

genuū et manus: vide prima p.c. 7. §. 47. L.
Locus ubi tentus est Jesus a turbis: Dicit. n.
Matheus ca. 26. qd manus iniecerunt i Jesus
et tenuerunt eum; et illic apparuit i rupe lineame-
ta verticis et capillorum; et digitorum salvato-
ris mirum nimis est illud quod recitat au-
tor: vide prima parte. c. 7.

Locus ubi filii Israël ydolatrates traducebant fi-
lio suo; per ignem et sacrificabant ydolis: Unū expro-
brant i. 4. regū capi. 17. Seruierunt Baal et
consecraverunt filios suos et filias suas per ignem
et divinationi inferuiebant et augurijs: vide pri-
ma parte c. 7. §. 43. L.

Locus ubi stabat m̄s Jesu iuxta crucē ut refert
Ioannes cap. 19. vide prima p.c. 7. §. 47. L.

Locus ubi beata virgo stetit post Ascensionem et
virxit usq; in finem vite sue: vide ibidem.

Locus: ubi dominus ascēdit in celū: et qd factū
fuerint de lapide illo: in quo dñi ascēdentis ve-
stigia remāserunt: vide prima p.c. 7. §. 46.

Longitude et latitudo totius terre sancte descri-
bitur: vide prima parte. c. 9. §. 1.

M

Maceda ciuitas: quā expugnauit Josue: i cui⁹
spelūca quiq; reges se abscondērāt: ad cuius
os: sara aduolui Josue mādauit: nā sic legi-
m⁹ i lib. Josue cap. x. Mūciatū ē Josue: qd iuē-
ti eēnt qnqz reges: q se abscondērāt i spelūca vi-
bis Macedonia. Qui p̄cepit sochys voluite sara
ingētia ad os spelūce: vide. I.p.c. 2. §. 10.

Magdalū: aduertas qd duplex ē magdalū: unū
in Egypto: d quo legim⁹ i lib. Exodi cap. 14.

Reuersi

Terre Sancte

Reuersi castramētent e regione Nbayroth q
est iter z Magdalū et mare, et aptius i Jeremias
cap. 44. sic legim⁹: iudeo; q habitabāt i terra
Egypti: habitātes i z Magdalo et in taphnis
et. Et d hoc z Magdalo nō loq̄ auctor: Altez
ē apud Bethsaydā i iudea: i quo adhuc ē do-
mus z Marie z Magdalene: et de hoc loquitur:
vide prima parte. c. 4. §. 7.

Magedo Lapis magnus: de eo diximus supra
in Esdrelon: vide prima parte c. 7. §. 5.

Magedan: quere in Esdrelon.

Magedon: credit esse idem locus: cū magedo
De Magedon loq̄ Apocalip. cap. 16. et con-
gregavit illos i loco: q hebraice dicitur Ma-
gedon prima parte. c. 3. §. 7.

Mambre: ubi habitauit Abraam: et angelos ho-
spicio suscepit: vt legimus i lib. Gen. cap. 18.
Apparuit ei dñs i cōuale mābre sedenti i ho-
sto tabernaculi sui in ipso seruore diei: vide
prima parte. c. 7. §. 64.

Maon desertū: i quo habitabat Mabal carmel-
lus ad quē nūcios misit David ut acciperent
munera: Unū sic legimus i primo regū cap. 27.
Erat vir quispiā in solitudine Maon: et pos-
sessio eius in carmello: vide. I.p.c. 7. §. 61.

Mare mortuū: ubi prius erat Sodoma et Go-
morra: nunc aut: quoniā profundate sunt ciui-
tates ille: vt legimus i lib. Gen. cap. 19. Iḡitur
dominus pluit sup Sodomam et Gomoram
sulphur et ignem: et subvertit ciuitates has et
omnem circa regionez: facta est profunditas
aquaꝝ: q appellat mare mortuū. Dicit etiam
Iacus ḡspalti. i. bituminis: quod multum illic

Repertorium: descriptionis

colligitur est enim talis dispositionis regio illa etiā ante subuersionē Sodome: Unde et in libro Gen. cap. 14. dicitur: quod vallis siluestris que pīnqua erat Sodome: et nūc est vicina mari mortuo: habebat puteos multos bituminis: vide prima parte. c. 7. §. 32.

Mare mortuū quātē lōgitudinis sit: et qđ tremenda appareat in eo: i. vltione et detestationē Sodome: prima parte. c. 7. §. 32. et ibidem. §. 34.

Maria Egyptiaca: que ante meretrix: contrita ad sepulchrū dñi accessit: in quo loco responsum accepit a. B. virginem: vide. l. c. 7. §. 47. ill.

Mecha ciuitas sepulture Mahumeth in qua pīte Arabia sit: vide prima parte. c. 1. E.

Melchisedech Dei sacerdos de quo legimus i libro Gen. capitu. 14. qui erat Rex Salem et sacerdos Dei altissimi offerens panē et viuis: in quo loco benedixit Abrae reuertenti a cede quatuor regū: vide prima parte. c. 6. §. 9.

Memphis ciuitas Egypti: in qua pīcipue erāt oracula et vaticinia: de qua et contra quā loquitur Ezechiel cap. 30. Et disperdā simulachra: et cessare faciā idola de Memphis: nunc Damata dicitur: vide secunda parte. c. 3. A.

Meron aque sunt: de quibus sic legimus in libro Josue cap. xj. venit Josue et oīs exercitus cum eo: aduersus illos reges: ad aquas Meron: et irruit super eos: tradiditque eos dñs in manus Israhel: Ex aquis istis cōficit stagnū ex cursu Jordani: quod dicitur Meron: quod excatur: et aliquādo in eo ita crescit arbusta in tanta abundātia: gileones et vīsi habitāt in eis: et hec est yenatio regia vide. 2. p. c. 3. G.

Miraculū

Terre Sancte

Miraculū i. ecclesia bethleemitanā: oīo stupēdū de serpēte: quod cōtigit in pīsentia Soldani: illuc existentis: vide prima parte c. 7. §. 46. II.

Miraculū de bobus trahētibus aquā i. Egypto ex fonte Iesu benedicti: ad irrigādū hortum balsami: vide secunda parte c. 4. L.

Miraculū de reliquijs sc̄ti Joānis Baptiste: qui emisse i. Milo: ascendit velocissime cōtra decursum Mili: et reuertunt ad priorem locū ubi venerant: vide secunda parte c. 5.

Modin mōs: i. quo ē ciuitas machabeoz dicta Modin: ibi erat Matathias pī. Iude machabēi et fratrū suoz: ut legim⁹ i. pīo machabeo rū cap. 2. Et matathias surrexit ex Jerusalē et cōscēdit i. mōtē modin: Illic sepulti sunt Matathias et filij eius. 4. quibus Simon filius eius dem edificauit nobilissima sepulchra: quod etiam vident ex mari: de quibus sic legimus in primo macha. cā. 13. Edificauit Simō sup sepulchrō pīs sui et fratrū suoz: edificiū altū visu: lapide polito: retro et ante: et statuit septē pyramides: unā pītra vīam patri et matri et quatuor fratribus: et hīs circūposuit colūnas magnas et sup colūnas arma ad memorā eternam et iuxta arma naues sculptas: que viderent ab hoībus navigatibus mare: hoc ē sepulchrum quod fecit in Modin usq; in presentem diem: vide prima parte c. 8. §. 7.

Mons super quē frequentius ascendebat Salvator: ibi sermonē prolixū cōposuit: quē Matthēus refert ca. 5. ibi saturauit. 4000. hoīum ibi dictauit orationē dominicā: ut refert Matthēus ibidem: ibi plura et diuina alia operatus est:

D

Repertorium: descriptionis

vide prima parte c. 4. §. 6.

Mons moria: super quem edificatum erat templo Salomonis: et palatii regis: quomodo de pressus est a Romanis: et detractus in torrem Cedron: et propterea nunc parum eleuatus: vide prima parte c. 7. §. 43.

Mons caluarie quomodo dispositus est: vide prima parte c. 7. §. 47. II.

Monumentum Josaphat regis Iuda: quae legimus in tertio regum cap. 22: sepultum in civitate David: ornatum est pulcherrima pyramide: vide ibidem. E.

III

Maason villa i tribu Neptalem: de qua sic legimus in libro Thobie cap. pri. Thobias ex tribu et civitate Neptalem: quae in superioribus Galilee supra Maason: vide prima parte c. 5. §. 3.

Naym civitas de qua legimus Luce. 7. capi. quod ibat Jesus in civitate Naym: vbi et filium videtur suscitavit: vide prima parte c. 6. §. 11.

Nazareth civitas Galilee i qua Luce pri. cap. annuntiatus est Saluator: de qua in veteri testamento nihil legimus: forte pro nouitatem suam pro maiori parte habet domus non muratas sed excisas in rupe: vide prima parte c. 5. §. 8.

Melescholi. torrens botri: et locus vbi exploratores missi a Moyse: acceperunt palmitem eum vnius: Sic n. legimus i lib. numeri capi. 13. Pergentes usque ad torrentem botri: abscederunt palmitem cum una sua: quae portauerunt in vecte duo viri: De malis quoque granatis et sic cubus illius loci tollerunt: qui appellatus est; Meeschol idest

Terre Sancte

Idest torrens botri: eo quod botrum portassent inde filii Israel: vide prima parte c. 7. §. 63.

Mephim castrum admirabile: habens triginta turres vbi sit: vide prima parte c. 2. §. 12.

Neptalem civitas: ex qua fuit Thobias: ut legitur in lib. Thobie cap. pri. quod Iouapta deinde nesciuta est: in qua Josephus captus fuit a Romanis: nunc autem Syrim dicitur: vide prima parte c. 5. §. 5.

Nilus describit: et in quot ramos vel riuos dividitur: et vbi sunt quemlibet riuum ingredi mare: vide secunda parte. c. 3.

Nilus nescitur unde habeat ortum: ultra montes nubie: vide ibidem.

Nobe civitas: in qua habitabat Abimelech sacerdos magnus cum alijs sacerdotibus: ad quam festinavit David fugiens Saul: vbi panes propositionis comedit: vbi accepit gladium Goliath Bethhei: Hec oia legitur in primo regni cap. 21. vide prima parte c. 7. §. 69.

Nubiani et Iabeni christiani: qui acceperunt fidem a sancto Matheo: baptizant igne: allegantes proxime sua dictum Euageli in Matheo cap. 3. Sic enim habet: ipse. i. Saluator baptizabit vos in spiritu sancto et igne: vide secunda parte. c. 2. §. 7.

D

Origenes vbi sepultus est: vide. i. p. c. 2. §. 5.

Ortus balsami in Egypto: cōsitus in illo loco: ad quem confugit B. virgo cum Joseph: fugiens Herodem: qui querebat occidere Salvatorem et legimus: Mathei capitulo. 2. Illic est fons

Repertorium: descriptionis

mirabilis: dñi Iesu: quo hortus ipse irrigat:
vide secunda parte c. 4. B.

Oriens totus ultra mare: nomē Christi pdicat et
venerat: ac se Christianos dicunt: ppter solos sa-
racenos: ita q̄ pro uno saraceno sunt triginta
Christiani: vide scđa pte c. 2. §. 9. A.

B

Palestina: i qua peregrinatus ē Isaac post mor-
tē Abrae apud Abimelech regē palestinoꝝ pp-
sterilitatē orta iā fame: vt legimus i lib. Bene-
sis cap. 26. Hec partiti tres partes: Metropo-
lis prime ē Jerusalē. Metropolis scđe est
Lesarea: Metropolis tertie ē Bethsan de g-
bus iā diximus locis suis: vide pria p.c. 1. L.
Palma Delbore pphetes que iudicauit Israel:
Sic n. legimus in lib. Iudicū cap. 4. Erat autē
Delbora prophetes vxoꝝ Lapidoth: que iu-
dicabat populum illo tpe: et sedebat sub pal-
ma que nomine illius vocabatur: vide prima
parte c. 7. §. 37.

Pastores de qbus legimus Luce. 2. capi. q̄ erāt
in eadē regione vigilātes et custodiētes vigi-
liais noctis sup gregē susi: i quo loco audierūt
angelos cantantes: Gloria in excelsis Deo:
vide prima parte c. 7. §. 56. L.

Pyramis: sub qua credit esse sepultura Job: li-
cet i lib. Job: non exp̄sse habeat: vbi fuerit se-
pultus: Sic n. legimus cap. 42. Mortuus est
senex et plenus dieꝝ: et nil de sepultura dicit:
vide prima parte c. 3. §. 5. et c. 4. §. 9.

Pyramides et sepulchra quatuor filiorum Cha-
naam et q̄ suspende sunt in magnitudine la-
pidum

Terre Sancte

pidum: vide prima parte c. 2. §. 17.
Pyramides in Egypto: que creditur fuisse hor-
rea Joseph: eo q̄ in libro Genesis. cap. 41. sic
legimus In manipulos redacte segetes con-
gregate sunt in horrea Egypti: et ultra hoc se-
quuntur: sic omniꝝ etiam frugum habundantia
in singulis vrbibus cedita ē: vide. 2. p. c. 3. B

Piscine solemnes et noitate in Jerusalem: inter
quas est probatica: de qua dicit Joannis. 5. ca.
Est autē Jerosolimis probatica piscina: hāc fe-
cit Salomon in ministeriū templi: Et piscina
Siloe de qua sie legimus Neemie. 3. c. Ipse s.
Sellū filius Lolozai: edificauit muros pisci-
ne Siloe in hortū regis: Et piscina superior: de
qua legimus in. 4. lib. regū cap. 1. 8. Much re-
gis Assirioꝝ cū ascendissent: venerunt Jerusa-
lem et steterunt iuxta aque ductum piscine su-
perioris: que est in via agri fullonis: vide pri-
ma parte c. 7. §. 43; L.

Poma nuncupata paradisi que producuntur in
terra Sancta q̄ mirabilia sint: in magnitudi-
ne et sapore et de quātitate folioꝝ ipsius arbo-
ris: vide. 2. c. 1. L.

Prelatus primus Armenioꝝ Catholicos dicit
et quanti exempli sit in victu vestitu et officio
divino: vide. 2. p. c. 2. §. 9. B.

Prelati oēs in oriente sunt Monachi: sacerdo-
tes autē seculares quasi nullius sunt estimatio-
nis: vide. 2. p. c. 2. §. 6.

Presepē Salvatoris natī i quo reclinatus ē: quo
modo sit dispositum: vide. 1. p. c. 7. §. 56. L.

Puteus aquarū viventibꝫ: que fluunt impetu de Li-
bano vt legimus: canticoꝝ. 4. capi. vbi sit et q̄

Repertorium descriptionis

mirabilis: videlicet prima parte.c.2.§.4.
Puteus: de quo ut dicitur: puer Jesus hauriens aquam ministrabat matri sue ubi sit: vide prima parte.c.6.§.8.

Q

Quarantana dicitur ille mōs: i quo Jesus post baptis-
mū qd: aginta diebus ieunavit: sicut legimus
Mathei. 4. capi. Ubi hic mons sit: vide pri-
ma parte.c.7.§.28.

R

Ramatha Sophin: ubi habitabat Samuel ubi
et mortuus et sepultus est: Sic n. legimus in pri-
mo regū cap. 25. Mortuus est Samuel: et con-
gregatus est vniuersus populus Israel: et plā-
cerunt eū nimis et sepelierūt eū in domo sua
in Ramata sophin: vide. 1. p. c. 7. §. 2.

Rapsaces missus a Senacherib rege assūtoruz
ad exprobandum Israel: ut legimus in. 4. regū
cap. 18. ubi stetit qn̄ incepit clamare: audiente
pplo Hec dicit Rex magne⁹ Rex assūtor⁹: Que
est hec fiducia qua niteris: vide. 1. p. c. 7. §. 43.
Rama multiplex est: omnes tñ sunt in montibus
altis edificate: et de qua dictum sit illud Hiere-
mie cap. 31. vox in rama audita est ploratus
et. vide prima parte.c. 7. §. 24.

Riuus in quo Philippus baptizauit eunuchū
Lædacis regine: de quo sic legimus in actibus
Aploꝝ ca. 8. Descenderūt uterq; i aquā Philip-
p⁹ et eunuch⁹: et baptizauit eū: vid. 1. c. 7. §. 63.

Reges et nobiles Armenie q̄ libetcr audiūt verbu-
 dei: et quomodo eis a sacerdotibꝫ monachis
legitur

Terre Sancte

legitur scripture sacra: et soluuntur dubia: vi-
de. 1. p. 2. §. 9. L et E.

Regina Armenie: q̄ stricta lege custoditur ne
vir aliquis visitet eam: sine singulari licentia
regis: vide. 1. p. c. 2. §. 9. E.

Ruyna villa in qua credit Jonam Prophetam
illic suisse sepultum: vide. 1. p. c. 6. §. 2.

S

Sacerdotes Armenie dicunt in missa easdē epi-
stolas eadēq; euangelia que et nos: sed in suo
ydiomate: conficiunt in azimo: et eadē verbo
rum forma ut nos: vide. 1. p. c. §. 9. L.

Sacerdotes Armenie: qbus: et q̄ deuotis cerimo-
nij: vt ant missa circa Eucharistiā: vide ibidē.

Saltus Libani quo disponit: vide. 1. p. c. 6. §. 6.

Aduerte tñ: q̄ i scripture legimus multos saltus
mā est saltus Breth: ad quē deuenit David su-
giens a Saule: ut legimus in primo regū cap.
22. et saltus Efrayim: in quo cōmissum est
preliū cōtra Absolō ut legimus in. 2. regū .ca.
19. et saltus in quo Jonathas psequēs philis-
teos: sumpsit mel sumitate virge ut legimus
.1. regū cap. 14. et saltus carmelli de quo dī
4. regū ca. 19. Saltu carmelli ego succidāt Au-
ctor syro solū saltu Libani describit: vide ibidē.

Saltus David: hoc ē illud supcilii mōti⁹: de quo
legim⁹ Luce. 4. cap. q̄ Iudei duxerūt Jesum
usq; ad supcilii mōti⁹: ut p̄cipitarent eū: et ad
huc apparent vestigia corporis sui impressa
lapidi: vide. 1. p. c. 6. §. 8.

Samaria edificata a Samarite filio Chanaā: de
q̄ dixim⁹ supra i syro Chanaā. caput fuit et Se-
des regni dom⁹ Israel: postq; diuissi fuit regnū

Repertorium: descriptionis

sub roboā filio Salomonis ut legius in ter-
tio regū cap.12. supbe edificata fuit et nobilissi-
ma edifica fuerūt in ea: nunc autē dei iudicio
conuersa est in hortos olerum: ut vix sit habi-
tatio: vide prima parte.c.7.§.12.

Sandalis castrum: ab Alexandro obsidente T̄y-
rum constructum: vide prima parte.c.2.§.5.

Sarraceni qd seriāt de.s. Joāne Baptista: et B.
virgine: et saluatorē nro vide. I.p.c.7.§.12. B.

Sarraceni qui Uay cognominant: vbi habitant
et qz bellicosi sunt: et q̄tum obediētes superio-
ribus suis: et quomodo uoluerunt ad obedien-
tiā Romānē ecclesie venire: et pp quid eoz
propositum nō fuit firmatū vide. I.p.c.2.§.16.

Garepta Sidoniorū: vbi apud viduā habitauit
Helyas tpe famis: vbi et ipsius filiū suscitauit
sic legim⁹ i tertio regū ca.17. vide. I.p.c.2.§.7.

Sebaste: ipsa est: que prius Samaria dicebatur:
nūc autē vix est habitator vide. I.p.c.7.§.12.

Sepheth castrum firmissimum: qz ignominiese-
rit: et in detrimentum L̄christiani nois: Captum
fuit a Soldano vide. I.p.c.4.§.4.

Sephorum castrum de quo nihil legimus in scri-
pturis antiquis sanctis: ex eo dicit frusse Jo-
achim pater bte Virginis: vide. I.p.c.6.§.7.

Segor urbs paruula in qua saluauit se Lotb: qm̄
dñs suburetit Sodomā Sic in legimus in li-
bro Bene.cap.19. festina et saluare ibi: idcirco
appellatiū ē nomē illi Segor: vid. I.p.c.7.§.34.

Seyr mōs quadruplex inuenit in scripturis: pri-
mus estidē qd desertum maris rubri: de quo le-
gitimus in libro Bene.cap.14. qd Lodo: Zao-
mor rex Elamitarū et reges q erāt cū eo: pcuisse
runt Raphaym

Terre Sancte

runt Raphaym et chorreos i mōtibus Seyr
vsq ad cāpestria pharā: qē i solitudine scōus
est: qui coniungit cū deserto pharan: iuxta La-
de: berne habēs a latere desertū Synai et ma-
re mortuū: huc multo tēpore circuierunt filiū
Israe egressi de Egypto Unde sic legitimus in
libro Deutero cap.2. circuuiimus longo tem-
pore montē sepe: dixitq dominus ad me suffi-
ciat vobis circumire montē istū: tertius ē: i quo
habitauit Esau postq recessit a Jacob sic. n.
legimus in libro Bene.ca.36. Tuit ait Esau
vxores suas et filios et filias oēmq substaciam
suā: et abiit in alterā regionē habitatoz Esau
in mōte Seyr: Hic est mōs Seyr: de quo dixit
deus filijs Israe Trāsibitis p terminos fra-
triū vestroz filioz Esau: q habitat in Seyr et ti-
mebit vos videte ergo diligēter ne moueami-
ni cōtra eos: qā in possessionē Esau dedi mon-
te Seyr: hec oia legitimu; in libro Deutero ca.
2. Alins est mōs Seyr: iu suibus ascalonis et
Azoti q sunt in terra philistium de quibus diri-
mus supra: hic datus fuit tribui Iuda i distri-
butione terre pmissionis Sic.n. legitimus in li-
bro Josue cap.15. Accharō cū vicis et villulis
suis: Azotus cū vicis et villulis suis Gaza cū
vicis et villulis suis: vsq ad torrētē Egypti: et
mare magnū: termini eius: et in monte Seyr: q
et Sanir dicitur: vide prima parte.c.5.§.8.

Sennin vallis de qua legitimus i libro Iudicū ca.
4. qd Jabel vxor abner cīne: q tetēderat taber-
nacula vsq ad vallē Sennin: iterfecit Sisara
principē milicie regis Jabin: vide. I.p.c.4.§.2.

Sepulchrū B. virginis in valle Josaphat: cui⁹

Reporatorium descriptionis

Ecclesia coopta ē terras & torrens Ledrō sunt
sub ea: pietas & dolor ē videre illud sacrū: quō
deuastatū est: licet in magna reverentia habeat
etiam a Sarracenis: vide: i.p.c. 7. §. 44. II.

Sepulchrum domini Salvatoris quō disposi-
tū est & q̄z uenerandum: vide: i.c. 7. §. 44. B.

Sepulchrum sancte Pelagie ubi sit: vide prima
parte. c. 7. §. 46. B.

Sepulchrum sancti Jeronimi in Bethleē: vi-
de prima parte. c. 7. §. 56. J.

Sepulchrum Paule & Eustochii in Bethlehem:
vide prima parte. c. 7. §. 56.

Sepulchrū sancti Lariatoth abbatis cum suis
monachis qui eo migrante: oēs migrauerūt:
vide prima parte. c. 7. §. 70.

Sichē: ubi filii Jacob pascebāt greges ad quos
missus ē Joseph: Sic. n. legimus i lib. Gen. ca.
37. cū frēs Joseph morarentur in siche in pā-
scēdis gregibus patris sui dixit ad eū Israel
&c. vide prima parte. c. 7. §. 19

Sichem edificata fuit a Jeroboā: & fuit prima
sedes sui regni: postq̄ constitutus est rex super
Israel ut legimus in. 3. regū cap. 12. edificauit
aut̄ Jeroboā Sichē & hitauit ibi. i.p.c. 7. §. 16.

Sidon vrbs magna Sirie senicis antiquitus glō-
sa nūc āt delecta: sicut q̄tra eā pphete annū
cūlauerāt: Dicit. n. Jeremias ca. 47. Dissipabit
Tirus & Sidō cū reliq; auxilijs fuit: Ezechiel
ca. 28. Ecce ego ad te Sidō dicit dñs Immit-
tā. n. pestilētiā & sanguinē in plateis eius & cor-
ruerūt interficti in medio eius gladio p circuitū
& scient quia ego dñs: vide prima. p.c. 2. §. 8.

Syene ciuitas: in ultima pte Egypti q̄tra austri:
sita sub

Tertie Sancte

sita sub tropico estiuo. Cīn & ibi sumit vmbra
in primo gradu Lanci De hac loquitur Eze-
chiel. 29. Dabo terrā Egypti in solitudinē gla-
dio dissipatam: a turre Syenes usq; ad termi-
nos Ethiopie: vide. 2. p.c. 3. B.

Sylo: ubi populus Israel: postq; acq̄sierat terrā
pmissionis: reposuit archā dñi: & iō Sylo erat
vt dom⁹ dei: donec archa fuit illic: & ppter ea
dī i lib. Iudicū ca. 20. Uenerat filii Israeli do-
mum dei: hoc est in Sylo: vide. i.p.c. 7. §. 48.

Syloe naratoua: de q̄bus legimus Joannis. 9.
cap. Uade & lauare in natoria Syloe: quō dis-
posita sunt: & sunt apnd aḡsū Acheldemachi
vide prima parte. c. 7. §. 43. II & III.

Sinagoga: i q̄ ingressus ē Jesus die sabbati: ut legi-
mus luce ca. 4. & tradit⁹ ei liber Isaie pphete
& legit: Spūs dñi sup me &c. vide. i.p.c. 6. §. 8.

Sinō oppidū: qđ & Sinochin dī: & q̄z amena ac
fertilis sit illa regio: vide. i.p.c. 2. §. 16.

Siria diuidit in Mesopotamia: in qua ē ciuitas
Edisse: q̄ olim Rages medoz: ad quā puenit
Thobias ductus i captiuitatē: vt legim⁹ Tho-
bie. i.ca. 1. Hec solet nūcupari Mesopotamia
Sirie: & ad eā accessit Jacob ut legimus i lib.
Gen. ca. 28. ad Labā frēz Rebecce & diuidit i
Lellesiriā i q̄ ē ciuitas Antiochie & Laodicie:
& diuidit in Siriā senicis i q̄ ē Achō. i. Ptole-
maida: & Berit⁹ & Tir⁹ & Sidō. Et i Siriā da-
masci: i ea ē Damasc⁹ & Lybanus mōs: & nūc
vulgariter dī Soria absolute: vid. i.p.c. 1. B.

Sochoth: ubi edificata domo: stetit Jacob: reuer-
tes de Mesopotamia: postq; recessit Esau ab
eo: qui sibi obuiam exierat. Unde sic legimus —

Repertorium: descriptionis

Bene.ca.33. et Jacob venit i Sochoth: ubi edificata domo: et fixis tetorijs appellauit nomine illi Sochoth.i. tabernacula: vide i loco suo. Speluca i q: abscondit se Iohannes fugiens a facie Iezabel: i cuius hostio visione grande vidit ut legimus in tertio regum cap.19. vide. i.p.c.2. §.2. Spelunca duplex in agro Ephron: in Ebron: in terra Chanaa: in qua ut legimus Bene.ca.23. est sepulta Sarra: deinde Abraam et Isaac et Jacob: vide. i.p.c.7. §.6.

Suecha ciuitas: ex qua fuit Baldach suites de quo legimus in lib:o Job capi.2. q: venit ad consolandum Job in tribulatione sua: vide prima parte. c.4. §.9.

Suna ciuitas: quā frequetabat Iohannes: ubi suscitauit filium Sunamitis ut legimus in. 4. regula. 4. Ex hac ciuitate fuit Sunamitis Abisaach que ministrabat David seni: ut legimus tertio regū cap. primo: vide. i.p.c.7. §.7.

T

Thabor mons nominatissimus in scripturis: de quo dicit Osee. 5. capit. facti estis sicut rethe expansum super Thabor Super quem transfiguratus est dominus ut legimus Mathei cap. 17. vide. i.p.c.6. §.9.

Tabernacula cedar quibus in canticis cap. primo assimilat sponsa: q: decora sunt aspectu: et unde causatur ille decor: vide. i.p.c.4. §.10.

Taphnis ciuitas Egypti: ptra quā prophetat Ezechiel cap. 3. et i Taphnis nigrescit dies cū cōtri uero ibi sceptra Egypti: ibi est terra Jesse: quā bitauerunt Jacob et filii eius: eo q: eēnt pastores ouium

Terre Sancte

onum ut legimus Genesis cap. 47. Sic n. petierunt a Pharaone: Petimus ut eē nos iubebas seruos tuos in terra Iesse: vide secunda parte. c.3. A.

Thebe ciuitas Egypti: ex qua fuit Thebeorum militiū sacra legio: vide scđa parte. c.3. G.

Thecue: ex qua fuit Amos propheta: et interfecitus ab Ozia illic sepultus est: Sic enim legimus in argumento super Amos fuit cognatio eius ex oppido Thecue: que Ozias: vecte per sepora transfixit: post hec semiuuius in terram suam enectus est: et post aliquos dies dolore vulneris expiravit sepultus est cum patribus suis: vide prima parte. c.7. §.49.

Thecue desertum: vide ibidem.

Thema ciuitas: ex qua fuit Helyphath Thema nites q: ut legim⁹ Job. 2. cap. venit ad cōdolē di Job sup afflictionē suā: vide. i.p.c.4. §.7.

Terra sancta: ipsa est palestina: apud Cosmographos et inuit ex eo q: legimus i Genesis capi. 21. quod Abraam fuit colonus palestinorum multis diebus: et hāc terrā palestinoꝝ: promiserat Deus Abrae cū dixit in Genesi capi. 1. 7. Scmini tuo dabo terrā hāc: a siuio Egypti usq: ad siuium magnū Eufratē: Nec igitur palestina: divisa fuit in regnum Iuda: et in regnum Samarie: vide prima parte c.1. A.

Tyberias ciuitas Galilee: notissima in Euangelio: a qua mare Tyberiadis: antiquitus dicta Leneroth: a qua et mare Tyberiadis: dicebat mare ceneroth: de quo sic legimus i lib. Josue ca.12. Seo rex amorreorꝝ dominat⁹ ē: usq: ad mare ceneroth ptra oriente: vide. i.p.c.6. §.7.

Repertorium: descriptionis

Tyrus ciuitas gloria in corde maris sita ut
scribit i Ezechiele capi.17. O tyre tu dixisti; p
fecti decoris ego sum: et in corde maris sita a
quo edificata fuerit: et qualis fuerit: an et nunc:
vide prima parte c.2.§.5.

Torres cyson duplice hæc decursus: unum ad orientem
te: et in eo pugnauit Barach contra Sybaras ut
legimus i lib. Iudicū cap. 4. alterum hæc ad occi
densem: et in eo interfecit Helyas sacerdotes
Baal ut legimus in tertio regum cap. 18. vi
de prima parte c.6.§.9. Et c.7.§.1.

Eraconitidis regionis ut legimus Luce.3.cap.
Philippus Herodis fr: fuit tetrarcha: hec re
gio est eadem cum planicie Lybæ: quod extendet usque ad
montem hermonem et Bosra: De hac planicie legim⁹
i lib. Josue cap. xi. quod Josue accepit oem terram
montanam et meridianam: et postea montem que ascedit
Seyr: usque Baalgad per planicie Lybæ subter
montem Hermon: vide. I.p.c.3.§.5. et c.4.§.11.

Tupolis ciuitas: de qua non est mentio in scriptu
ris sacris: pro eo quod potuerim inuenire: est
tamen nunc ciuitas nobilis valde et amena et
populosa: vide prima parte c.2.§.13.

Thoron castrum: quod dominus Tyberiadis contra Ti
rus edificauit: vide prima parte c.3.§.2.

Turris ader: ubi Jacob post mortem Rachelis:
aliquo tempore: cōmoratus est: hec in libro Ge
nesis cap. 36. dicitur turris gregis. Sic n.legi
mus: Egressus inde Jacob: fuit tabernaculus
trans turrem gregis: vide. I.p.c.7.§.56. B.

V

Vales Lybani et fertiles sunt: et diversorum gene
rū gentium

Terre Sancte

rū gentes habitat in eis: vide. I.p.c.3.§.5.
Vallis Aser: pinguis et abundantissima: ut manife
ste ipse bñdictio patris Jacob i Gen. cap. 49.
ubi sic legimus Aser pinguis panis eius: et p
ebbit delicias regibus: vide prima pte c.5.2.

Vallis Josaphat: de quo sic legimus: Joelis cap. 3.
Eclipsat et descendant gentes in vallem Jo
saphat quia ibi sedebo ut iudicem oes gentes in
circitu: quomodo situat ad montem Oliveti: et
quomodo Romani: plurimum repleuerunt eam
ruinis edificiorum palacij regum et templi: et motio
morie: vide prima parte c.7.§.43. B.

Vallis bñdictionis in quo sic legimus rex Iuda: pu
gnauit contra filios Moab: et Ammon: et habitare
in monte Seyr: et auxilio domini: prastrati sunt: ideoque
vocauerunt locum illud: valle benedictionis. Sic
enim legimus i lib. 2. Paralypomenon cap. 19.
Die quarto congregati sunt in valle benedictio
nis: Et enim quoniam ibi benedixerunt domino: vocau
erunt nomine loci illius: vallis benedictionis usque
in presentem diem: vide prima pte. c.7.§.60.

Vallis Raphaym: in quo diffusi sunt philistini: ut
pugnaret contra Israhel: postquam audierunt David
constitutum regem super totum Israhel: mortuo Isra
seth filio Saulis: ut legimus i lib. 2. regis cap. 5.
Sic n.legimus ibi Audierunt ergo philistini: quod
durus virisset regem David super Israhel: et ascende
runt universi ut quererent David: et diffusi sunt
in valle Raphaym: vide secunda parte c.2. B.

Via maris trans Jordanem: Galilee gentium: quoniam legi
mus in Isaia capi. 9. quomodo intelligenda
est: vide prima parte c.4.§.7.

Viles in Anterado: quod est vicinus Aradio: de quo

Repertorium: descriptionis

diximus loco suo: in eodem anno ter pducit
vias & maturat: vide scda pte.c.1.D.

Unicorni inenisti terra sancta: vide. I.p.c.2.E.

X

Christiani ultramarini: quoniam sunt viri bellicosi
& armati: ideo facile expugnant: & subiungunt
sarracenis: In terre sue dicunt sarraceni orum
dominum: cum in rei veritate: soli domini & guber-
natores sint sarraceni: populi autem sunt Christiani:
vide secunda parte.c.2.

IIb

Phiala: fons: a quo sum veritatē: Jordanis ha-
bet suā primā originem: licet videat apparen-
ter habere: a Jor & Dan fontibus scaturienti-
bus sub Libano: de quibus diximus loco suo:
hic fons a sarracenis dicitur: Magedan. i. aqua
dan: vide prima parte.c.3.§.5.

3

Ziph desertū in quo habitabat David: cù ei insi-
diaret Saul Sic. n. legimus i primo regū cap.
23. Morabat autem David i deserto: i locis fir-
missimis mäsitōz in móte solitudinis Ziph in
móte opaco: vide prima pte c. 7. §. 61.

Zacharie dominus sita i mótanis Judee i quā in-
travit Beatissima virgo: & salutavit Helysa-
beth: vt legimus luce primo cap. vide prima
parte c. 7. §. 68.

Finis fidissimi & vniuersalis repertoriū: super li-
brū Reuerendi ac deuotissimi patris in sacro
eloquio eruditissimi: Borcardi Almani: qui
Inscribit: descriptio terre sancte: eidemq ad
iacentium regionum,

Reuerendi & deuotissimi patris: in sacro ca-
none eruditissimi: fratriis Borchardi Ultima-
ni Ordinis Predicatoris Liber: qui scribi-
tur de Descriptione Terre Sancte: et
demq adiacentum regionum.

Prologus.

Lim legimus i veteribus historijs
(vt Diuus scribit Hieronymus
ad Paulinum) quosdam lustrasse
provincias: maria transfractasse: vt
que ex libris nouerant: coram po-
sita viderent: Hac de causa Plato
Egypti: Pythagoras memphiticos vates adiit:
& Apolonius Persas intravit: pertransiuit Lau-
casum: Albanos Scytas Massagetas & extre-
ma penetravit Indiā: vt Hyarcham in throno
aureo sedentem videret: audiretq docetem: Et
deum Egyptum accessit: vt famosissimam so-
lis mensam videret in fabulo. Quid ergo miran-
dum: si Christi nominis verissimi cultores: terrā
illam: nomine ac re sanctam: quā catholice Ec-
clesie die noctuq psalmis alijsq diuinis laudi-
bus resonant: & decantant: videre ac lustrari to-
tis animis affectant: Venerabant Israhelitici
patres sanctorum sancta: eo q illic testimonij ar-
cha: Cherubin cū ppiciatorio: manna: & Aaron
Virga que floruerat: diuino instituto: recōdita ser-
uabantur. vt in sacro legimus Exodi libro: que
nepe oia diu Paulo attestante: nil aliud qz vmbra
existebat futuri. At apud pias fidelesq mē-
ses longe amplius venerandum & colendū es-

E

Prologus

Christi Iesu sepulchri: cuius gloria morte: de morte triumphamus: illius est siquidem virtus: deuotissimum hoc sepulchrum ut quotiens quis misericordia corde ingreditur: toties sindone circu uolutum iter no intuitu videat humani generis. Saluatorē paululqz p̄gredies: Pergrāde illud sārum reuolutū aspicit et angelū nūeo candore decoz: blanda luce fulgentem pīssimas mulieres alloquenter: eisdemqz sudariū et linteamen ostendentem. Quis hys visis adeo vecors et ferreus: qui non anhelet gloriosam et omni seculo benedictā visere Bethleem: diuino ac virgineo partu celebrem: cōtemplaturus humanatū deū: puerū tenellum in p̄sepio: despicibili loco: et duro: pro nobis vagientem: purissimā vī Mariā virginē in diuersorio: parietē sub rupe cōcava: que vsqz hodiēdū cernit: lachrime: et ex alto corde su spiria erūpunt. Quid suauius: qd ue iucundius anime fidelis: cui nō nisi celestia sāpiūt: qz animo reuoluere angelicas illas et beatas mentes: pastoribus euāgelizare gaudiū magnū: qm̄ natus est perditū hominis saluator: ac decantare gloriā in altissimis deo: et pacē: pacifice uolūtati: intueri tres magos maiestate preclaros: et caldeoꝝ sapientia resertissimos: ab oriente Bethleem stela duce aduentantes: qua religione et latria proni ruant ante presepe: non habens tectum desuper: sed ipsam tantū rupem prominentem. Reverat deinde fidelis qzqz in sublimē Jerusalē ubi dei marimi: filii Iesum: i templo differēre: declarāre: sepeqz inuidos et hypocritas: arguentem videat audiatis: In oliuaz monte charos et simplices discipulos eruditērem: in monte Syon: antiquo

more

Authoris

more pasca celebratē: Divini priorsis Euchāstie misteriū instituentem: mansuetudinis amarorem et pedes delicatissimis manibus leuantem: In gethsemani: iam fatigatum Iesum patrē suū: obnixius orantem: sauguineo sudore conspersum. nepharium Judæam: diuinis labiis oscula imprimentem: mitissimum veluti innocentem agnum: captum loris durissimis vinciri: vincitu impetu trahi: despiciisse illudi irrideri: flagelis cedi: conspui accerrimi; spinarum serti; coronari: Immeritissime iudicatu: cruci addictū: grauem nimis et trucē humeris illis: quibus utriusqz hemisperij molem: seruat et sustinet: crucem deferentem: sub crucis insupportabili pōdere: in ipso ciuitatis exitu: pro nobis certe ingratis descientem: Ireneum Simonem succedentem et in caluariē loco: totius humani generis: redemptiō nem piissime passionis sue misterio celebrantem: Omnia horum ita euidentes: ac plena adhuc extat memoria: veluti si hac die contigissent nempe in ipsa Ierusalem tot sunt dominice passionis actis gestisqz loca insignia: ut nulla et si longissima dies sufficiat singulis plustrandis: Sunt preterea qz plura: in regionibus illis: que bonis ac optime dispositis animis: ampliorem generat deuotionis affectum: Quis enim: etiam facundissimus enarrare valeat: quot anachoretes: quot moachi: et castissime virgines: de Georgia: Armenia vraqz: Caldea Syria Media Persia India: Ethiopia: Nubia: Nabenia Grecia: aliarumqz nationum: cateruatum centenii: ducentenii: plus minusue pcedentes: in spiritu vehementi: genera: reflectat: conuexas manus eleuant: oculos ad

E ii

Prologus

celum tendunt: terram sanctam proni osculan: sed verius pre dulcedine cordis labunt: venera tur adorat quemcunq; locum: in quo dulcissimū J̄esum: sedisse stetisse: vel quippiā operis egisse percipiunt: Nunc palmis pectora tundunt: nūc profundos gemitus emittunt: nunc in profusos sietus se soluunt: adeo q̄ gestu coporis: et longanimitate: devotionē intus se habere comproban tur: quā foris prese ferit: ita vt i lachrymas plerungq; deducant etiā infideles Saracenos: qui detestandū M̄achometh adorant et pdicāt Heu fortissime deus: intueor iuxta sacras historias: pa trē Abraā patrīam suā: patris domū: et cognatiō nem: tuo mādato deserere ad teram hanc sanctā quā sibi ostēdisti festinare: In Bethel et Iay ta bernacula fixit: in Gorraris bersabee et Ebro cōmoratus est. Video eterne pater Ezechielem in Babilone captiuum: super Babilonis flumina ascendere: et vt reppetat dilectā Jerusalem: la chrymabili voce implorat: Video vnigeniti tui purissimā matrem: non contentari latis specio sisq; Galilee cāpissed licet: ex angelica salutatio ne sciret: ex virtute ex alto se cōcepisse: statim cū festinatione: Judee montana cōscendit: affectās superioribus propinquare: Video patrē Jacob eiusq; dilectissimū filium Joseph: cuius gratia: in Egyptū peregrinaturus descenderat: qui pre uidentes se in humanis agētes nō reppetituros: hanc sacrā patriā: saltē vita functi: illic sepeliri elegerunt sicq; posteris suis demandarunt: verb hac nostra tempestate: quā penitus miserā: et insipientem censeo ingemiscendū mihi est: deplo sandaq; est: vilissima Christiane reipu. tarditas: que: et si

Authoris

que: et si ei tot et tanta presentenf sanctorum patrum exēpla dietim: tñ pigritat et negligit de manu et tyranuide prophanoꝝ eruere terram illā: quam J̄esus mundi saluator: innocēti sanguine suo cōsecravit: quā Orthodoxa fides indefesse et predicat et extollit. Que. n. diei aut noctis horaz p totū anni circuitū: in qua nō memo: ent: can tando legēdo psallēdo cōcionādo et meditando acta vel līris sacris demandata huius sanctissime plage. quā diuina eloquia: promissionis terra egregiā meritissime nuncupans. Ulex aiaduer tens q̄ plures L̄briſi fideles: summopere affe ctantes vt terrā hanc sanctam: quā per decenniū pedibus hys calcaui: per trāſini: diligētissime notauit: describerē more geographi mecum reputans id perutile fore: non modo ad excitandū deuota in Saluatorē cor: da sed vt de locis: vrbibus: mó tibus. fluuijs: oppidis alijsq; multis: in veteri no uoq; testamento sepe sepiusq; reppetitis: sufficiēt habeat noticia quantū mee suppetuit vires de scriptiō ipsam: confidere proposui. In hac vero descriptione te in primis certū reddo optimi lector: q̄ nihil continet nisi que oculis contempla tus sum: aut si que fuerunt a me ipso inaccessibilia tu seris tum mari mortuo tu asperrunis móti bus: in hys ab incolis et illis regionis vetera nis habitatoribus quantū potui: eruditus sum: Et quoniā ois ordinata descriptio ab aliquo principio: quod pro centro sit: exordiri' necesse est aliter imaginatione concludi minime posset: Ideo Achorēsem vrbem: antiquitus Ptolemaidam dictam: pro centro mihi statui et si non in medio terre sancte: sed in occidentali eius termino su

Prologue primus descrip.

præ mare sitam; protracta igitur ab Aethō: lineaæ rectas quatuor: ipsius orbis quatuor punctis orienti occidenti: septentrioni & meridie correspōdentes: quibus totus terre orbis in quatuor sectiones partitur quarum quamlibet in tres iterum partitus sum: ut iuxta duo decim ventos disponantur In unaquacq; autem partitionum: loca sua & oppida & urbes in scripturis sacris tum antiquis tum nouis famosiores descripsi: ut cuiuslibet situs & dispositio: quem ordine retineant in uniuerso: de facili comprehendatur Quantum ve: o conserat hic labor meus: ad diuinorum canonum interpretationem & doctrinā capescendam tibi periculum facies charæ lector Si huiusmodi studium te oblectauerit.

Explicit prologus.

Partio regionum Terre Sancte adiacentium: Caput primum.

Terra ius terre: p̄s vna Regnū Iuda nūcupabat: cōtinētā sancta nōrē duaz tribūnū: Jude & Beniamin: Mars partitē altera Samarie regnū: q̄ decē tribūnū caput: & regni sedes existebat: nūc d̄cā Sevaste: regnūq; Samarie inscripturis regnū Isræl noiaſ: Inde renet to ges Iuda: regesq; Isræl processere: post sapientā terrā tissimi Salomonis moderamina teste libro tertio sanctā regum cap. 12. Utrūq; autem regnum illud cum & Philiſteorū toto dominio est ea quam & sacre līthym scripture: & mundi cosmographi: Palestinam vocant:

Capitulum Primum

vocant: que extat pars Magnæ Syrie: sicut Lombardia & Luscia ipsius Italie. Quod ut euidētius pateat: scito plures reperiſ Syrias: varie quidē nominatas: Tota siquidem plaga a Egriſ ſumine vſq; ad Egyptum: cōmuni noīe Syria nūcupat: portio ei⁹ prima: Mēſopotamia dicit iter Eufraſe & Egriſ ſi Syria: protendit in longū ab Aquilone i austrā pars: a monte Tāro ad mare rubrum in ſe conti Mēſonens has nationes: Parthos Mēdos: qbus pota: ab Aquilone copulatur Laldea: in qua eſt ilmia la celebratissima Babilon: locus captiuitatis tribus Jude ſub arrogatissimo Nabuchodonozor: ab auctro adiacet Arabia vſq; ad mare rubru: qđ illis i locis Sinnus arabicus vocat i eadē ut Aquilone respicit: ſituat Ediſſa ciuitas: antiquus dicta Rages medoy hospitiis Thobie maioris ducti captiuitate: Efferunt qđā rōnē: qua cōgrue extimāt: hāc partē Syrie: Mēſopotamia appellari: eo. f. ga ē mediās Mēſo inter aquas: q̄ ſunt Egriſ & Eufraſes. C Se pota cunda Syrie magne pars: Leleſyria nomina mītur cuius initii eſt a ſumine magno Eufraſe: ad riuum vallanie: cuius deſcurſus ē ſub caſtro Maragd: igredit autē mare magnū. i. mediterranei iuxta vallanie vila leuca vna diſtātē a p̄dicto caſtro Lelyſyria cōplectit Anthiochia: cū ſuffraganeis vrbib⁹ ſuis & Laodiciā & Appamiam: aliasq; plures. C Tertia pars eſt Syria Fenicis: cuius principiū ſumit ariuo Vallanie ex Aglone: protēditurq; cōtra auſtris: vſq; ad petram inciſam ſub monte Lar melo qui locus tempore noſtro peregrinorū

Prime Partis

Syria castris dī: estq; sub ditione militie tēpli Syria
fenicis fenicis comprehendit: Maragd: Anteradis
tertia Triptolym Beritum Sydonē Tyrū Achon
pars et Lapharnaum. C Quarta pars: Syria Da-
masci appellatur: eo q; Damascū vt dominij
sedē cōtinet: ab alijs Syria Libanica dī: eo q;
Lybanus mons deliciosus et egregius: in ea
situat. C Quita pars magne Syrie est palesti-
nina dicta: quā describere intentionis nostre ē.
Hac tamen subdividere prius: inutile nō erit.

**Pale-
stina** in prima est: cuius metropolis est sancta Ierusa-
lē: cōtinens oēs colles et mōtes eiusdē: cuius
extensio ē vsq; ad mare mortuū desertūq; ca-
des berne. C Secunda ē: cuius metropolis ē
Lesarea maritima hec amplexat totam phili-
steorū regionē: originē capiens: a petra incisa:
que et castrū peregrinorū dī: vsq; Gazam philili-
stūm vrbe tendens cōtra meridiem. C Tertia
est: cuius metropolis existit Bethsan sup Bel-
boe mōte cōstructa iuxta Jordanem fluvium:
Hec antiquitus Sicopolis dicta fuit. Hec pro-
prie Galilea: sive cāpus magnus Iesdrelon
qui et Magedo nuncupat. C Arabia sitr in
tres partitur: Martis prime Metropolis: est
Bosron: q; nūc Busereth: olim Bersa eidem
copulat ab occasu: Tracōtidis regio et Ithu-
rea Damascus aut fere a septētrione: qna de
causa Syria Damasci: nōnunq; Arabia nomi-
natur: ppter quod Aratha: rex Arabie dictus
est: cū tamē rex esset Damasci. Secunde par-
tis Metropolis: ē Petra vrbs: olim Nabath
dicta: sup Arnon torrentē sita: pars hec conti-
nebat:

Capitulum Secundum

ebat: filioz Amon dominis: et si Ar cīitas:
et Moab dominio existeret. Itē cōpletebat:
regnū Seon Esebon: regnū Basan: ac Gala-
ad monte copulaturq; prime parti Arabie ab
austro. Tertie partis Metropolis est: mons
regalis: qui nunc Larach: antiquitus Petra Petro
deserti dicta fuit supra mare mortuū constru-
deserti
cta: pars hec cōtinet Terrā Moab quā et Sy Syria
riā Sobal: scriptura appellat: ptinet et totani sobal
Idumeā sive Seyr mōte: oēm: regionē circa Idū-
mare mortuū: vsq; cades Berne: et aquas cō
tradictionis: versus rubru mare p altissimas
et ferales solitudines: vsq; ad magnū Eufratē:
Hec est Arabie magne pars: i qua: Mecha est Me-
ciitas: detestabilisq; Nahumeth sepulchrū cha se
Hactenus de situ regionū: Terre Sancte adia pul-
centiū: dixerim satis: Aliaduertasq; deuotissi chris
me lector: q; a me descripta sunt hucusq; non Nahu
ex mea mere snia pcesserūt: sed ex libbro vene meth
rabilis: ac doctissimi pris: dñi Jacobi de vitria Liber
co sancte Romāe ecclesie legati i terra sancta: d. Jac
excerpta fuerūt. Letez ad veridicā sicut iā po cobi de
liciti sum: Terre scē descriptionē: filū xtam. vitria
C Prima descriptio Terre Sancte versus co
Aquilonem.

Cap. 2.
Terrā sanctā: vt ppositū ē: in. 4. portioē
diuidimus: qtuor celi plagi correspōde
tes: Ortui: Occasui Arcticō et Antarcticō: li-
cet portio eius tota occidua: ad mediterraneū
mar se xtat: Incipiā ḡ p̄rio recta liea: ab Achō
antiquit̄ Ptholemaida dicta: vsus arctici p-
grediēs: vrbes locaq; notiora describēs: i ma-
gni mariō. i. mediterranei littore disposita.

Prime Partis

Descriptio Achon. §. 2.

CPrimus igit̄ descriptiōis iniciū suo ab Achō: recta linea pcedes 15° Tyrū: ide ad alē vrbes in hac portiōe Eglonari cōtetas; Achō ciuitas; munitissima ē parietib⁹ turrib⁹ ppugnaculis vallo alijsq; electis defensoris triangulā for- tita figurā more clipei cuius ptes duc cingūt mari: tercia planicie respicit: q̄ circūdat: plani cies illa: latitudinis ē trī leucap⁹: et alicubi q̄ dē plus: alicubi vero minus: Admodū ferri- lis ē in agris vineis pascuis: viridarijs: q̄ vi- sor⁹ gene: fructibus sapidissimis ornat⁹: et munita militia milta: hospitalis tēpli: et dom⁹ theutonice: et arcubus et castris: sive fortali- cys: q̄ ad regē spectant: portū tutissimū et am- Achon plū: pro locādis seruādisq; nauibus hēt: Sita i Syria est i seonicis Syrie puincia: ab austro habens pheni- carmeli montē ad. 4. leucas: et verbē Layphā ce nūcupata i pede eiusdē mōtis cōstructiā: ultra Lay- torrentē cyson: ubi sanctus ille ppheta He- phas lyas: idolatras Baal sacerdotes iteremit: po- vībs stremo scias studiose lector: q̄ Achon nunq̄ fuit terre sancte anexa: nec Israhelite posside- runt eam: et si in distributione terre pmissio- nis: tri. vi Aser designata fuerit: Hec est illa Achon: dicta Ptolemaida: de qua sic legimus Achon in primo lib. Abachabeoz cap. x. Et anno cē primo tesimo sexagesimo ascendit Alexander: An- thac. tiochi filius: qui cognominatus est nobilis: et cap. x. occupavit Ptholemaidam: et regnauit illic.

D. Lamperti casalis et castri sandali. §. 3.

CAb Achon: triū leucap⁹ intervallo est casale Saron Lamperti: adiacens mari: sub Saron monte constructum

Capitulum Secundum

constructum: vineis similiter et viridarijs fru- ctiferis: fontibus et fluuijs decoratum: Inde: pertransito Saron monte: tribus leucis inne- numus sandalium castrum: ab Alexandro obsi Sanda- dére Tyrum: iam dirutum et devastatum Sed hūm ca Balduini Ierusalem regi: opera instauratu: strūm qđ nobilibus inde denominatis tradidit pos- fidendum: hic prata amenissima: pinguia pa- scua siceta oliveta vinee flumina viridaria quā plurima existunt De his nihil inuenimus in scripturis sacris utriusq; legis.

C D. putci aquarū viuentium: que fluunt im- petu de Libano §. 4.

CA Sandali castro per leucam: partis sup- puteus est ille mirabilis: viuentium aquarum: iuxta viam petetibus Tyrū: per iactum arcus cuius aque ex Lanticis Salomonis capi. 4. Eant. fluunt impetu de monte Libani: Molo tamē te cap. 4. latere studiose lector: et si puteus singulari nu- mero dicatur vere tamē sunt quatuor eiusdē dispositionis: at inequaes magnitudine Nāq Mute⁹ inter quatuor p̄cipiūs est. 40. cubitoz est lon- in. 4. gitudinis latitudinisq; vt ego ipse metitussū: diuisus vendicās sibi figurā tetragonā Tres relig. 27. cubitos obtinent earundē dimensionū parieti bus solidissimis: ex lapidib⁹ optimis et ope in- dissolubili: circūdat: i altitudine vnius hastae et amplius In eis adeo aggregatāq; et eleuat: vt vndiq; extra parietes defluat: Attamē ibi sunt aq; ductus: p rivulos dispositi ide descēdentes: tāte pfunditatis tāteq; latitudinis: q̄ta ē hoīs altitudo: cuius rei me ipso piculis feci ingressū canale quo fuit aq; et pedibus stās: Deducunt

Prima partis

aque: per Tyrri totam planiciem: irrigantures
affluenter viridaria horti: canamelle illic pluri-
mū copiose: ex quibz tyri princeps annuos
redditus & ingentes recipit. Vistat pscripti son-
tes a magno mari mediterraneo iactu arcus:
& modico amplius: quoꝝ desuixi: eo breui in-
teruallo: rotant sex molédini rote magnè lati-
tudinis: & cū in mare se recipiunt: cōtinuo ab
sorbent fontibus hys nō absi e conuenit: illud
ecclesiastici cap. 24. Rigabo hortū plātatio-
num mearum: & inebrabo partus mei fru-
ctū: & ecce factus est mihi tristes habundās:
& fluius meus appropinquauit ad mare.

D. Tyrī §. 5.

¶ A puto aquaz vincentiū min⁹ leuca: distat
Tyrus vrb⁹ celebratissima i vtriusq; legis scri-
ptura: a Tyras Japheth filio constructa post
diluvij magni inundationē: sed a Phenice istau-
rata pp qd & Sirie phenicis metropolis cōsti-
tuta ē solidissimo & lato pariete circundat: ac
iudicio meo: Achonensi vrbe amplior: figuraꝝ
obtinet circularē in corde maris sita super fir-
missimā rupē: omni parte mari cingit: excepto
vrbis fronte cōtra solis ortū: vbi opera Nabu-
chodonosor primo: deinde Alexadri: terre es-
fecta est cōtigua: quātū est lapidis iactus: Sed
& ex ea parte quadruplici pariete: mire densi-
tatis: altitudinisq; & ad. 24. pedū spatiū insu-
per parietes illi: muniti apparēt. 12. turribus:
quibus similes in toto orbis circuitu: me vidis
se nō memoror: Turribus ipſis arx fortissima
siue castrū cōtiguat: in rupe in cordeꝝ maris
firmata: turrib⁹ similiter: & palacis regi: stru-
ctum: que

Capitulum Secundum

cōs: que toti mūdo: merito inexpugnabilis: ex-
timari deberet plures in tyro seruant sancto-
rū venerande reliquie auro chariores: vt re- Relige-
fert Ecclesiastica historia p̄sertim fortissimo- sanc-
rū martiz: q sub Diocleciano glorioſa morte ū in ty- ro
testates catholicā fidē eternā aſsecuti sunt co-
ronā: quoꝝ numerz nonit solus ille q oia i nu-
mero cōſtituit Origenes in Tyro in sancti se- Orige-
pulchri ecclesia iacet: parieſe conclusus: cuius genes-
titulū & vidi & legi Columne marmoree: alioq; sepul-
preciosi lapides ibi ſunt tā mirande magnitu- tus i ty-
dinis: qd videlicibus stupor: iſurgit Archiepis- ro
copalis illic ſedes ē: Eſt. n. vt diximus Fenicis
Syrie Metropolis: habens suffraganeos epis-
copū Beriti: & Sidonis & Achō protēditur qz
metropolis hec usq; ad petrā incisam ſub mó-
te carmello: q & Laſtrū peregrinatiū dicit: De
cē dieꝝ ſpatio moras p̄traxi in Tyro: pluriesq;
eā vrbe & diſpositionē conſiderans: diligentia
oi, notaui Ante eiusdē vrbis Januā ad ortum
ſitā: iactu duax ſagittaz: inter copioſiſſimas &
ſpacioſas haſenaz: oñdit Iesu Xpi p̄dicatio-
nis locus: vbi & mulier illa exclamauit: Bea- Locuſ
tus vēter q te portauit: Lapis magiū ſibidē predi-
apparet: ſup quē ſtās Saluator: aliqui & ſedēs catiōis
declamabat: & pplos docebat locus ille nūq; Iesu
ſub haſena occultat: & ſi levis minutissimaz Ehuſi
ſit ſoleatq; vēto agitari circumferri: & i cumulos
reduci: velut uir hiemali tpe ſlāte boreai: pti
bus occiduis: Eſt & i eodē loco: colūna qdā in
lögū ſtrata: vbi famosum eſt: pegrinos quosdā
illac trāſeunt ab infidis & pellimis Sarra-
cenis fuisse necatos Hec de Tyrī deſcriptione

Primum partis

Ezechiel satis De qua sic memoratur Ezechiel cap. 17.
et capi. O. tyre tu dixisti: pfecti decoris ego sum i corde
17. maris sita. CD. Eleutherius fluminis. §. 6.
CA Tyro ad. 3. leucas admodum breues: Eleu-
therius flumen: mare recipit pcedit et Ithurea: si
Terra ue Galilea getiū: ex cōfinio qd olim Roab ter-
Rabul ra et prius Rabul: pfluitq; iuxta castrū dictū
Orma Belfort qd extitit milicie tēpli: iuxta Orma.
Josue vsq; quo iclītū: Josue dux Israēl. 24. reges in
dux po securus ē: De Eleutherio flumine sic legimus
puli in libro primo machabeoz ca. xi. Et abijt Jo-
n. 1. nathas cū rege: vsq; ad fluvium qui vocatur
Eleutherius et reuersus est in Jerusalēm:
cha. O. Sarepta Sidoniorum §. 7.
cap. xi. CAb Eleutherio fluvio iter ualio leucas dua-
li. 3. re- rū e Sidoniorz Sarepta i q; vt legim⁹ li. 3. regū
guz. ca. cap. 17. apud viduā habitavit Helyas pphe-
17. ta: ab eadē sustentatus: cuius filii ad vitā re-
uocauit: ostēditurq; cenaculū illīc: in quo idez
Propheta genuit. Sarepta hoc tpe: vix. 8. do-
mib⁹ cōstat: cuius tñ ruine et defectiones: glia-
saz extitisse declarat. CD. Sidonis §. 8.
CA Sarepta ad duas leucas extat Sidō vrbs
p̄clara Sirie Fenicis cui⁹ glia et celsitudo: quā
ta fuerit: ipse ruine docēt: q̄ ēt descripte: incredi-
biles ferme haberentur: Cōstructa autem erat
in planicie: extendēs se ab Austro versus Ag-
lonē: iter Antilibanū mōte: et orā maris: Sub
Jere. mōte siquidē ipso: i plano disposita: spaciofa
ca. 48. erat valde: Et quidē destructionem eius anun-
Eze.ca ciatam sic in Propheta Jeremia legimus: ca.
48. Dissipabitur Tyrus: et Sidon cū auxilijs
Iuis: et in Ezechiele capi. 23. Ecce ego ad te
Sidon

Lapitulum Secundum

Sidon dicit dñs: Immitā. n. p̄eklētiā et san-
guinē in plateis ei⁹: et corrūet iterfecti i medio
eius gladio p circuitū: et scient quia ego dñs:
Ex reliquijs Sidonis antique: alia quidē: sed
parua edificata est vrbs: admodum munita: et
vallata si defensores adessent eisq; ex una par-
te in corde maris sita: habens duo munitissi-
ma castra uniusquidē ab Aquilōe sup rupē i cor-
de maris firmā et cōplantata: a peregrinis ex
Theuthonia p̄fiscientibus Jerusalē sanctā
edificatum: alterū in australi parte: super col-
lem: et nō minus firmum: ac difficile ad expu-
gnandū Castra quidē hec et vrbe detinent mi-
lites templi. Terra aut adiacēs vberima est:
obi⁹ bonis reserta aere saluberrima. Illic ca-
na melle: vineeq; deliciose nimis. Ante ianuā
antique Sidonis ad ortū: cōstructa existit ca-
pella: in loco vbi Chananea p filia demonia Chan-
aca p̄cata est salvatorē. De q̄ sic legim⁹ Mathei nea vbi
ca. 17. q̄ Egressa a finib⁹ Tyri et Sidōis venit orat Je
ad Jesū Loc⁹ ille ē i via: q̄ tēdit Ithureā Lesa sum p
reāq; Philippi: Antiliban⁹ mōs: p leucā ysus: filia
oriētē: ab antiq Sidōe distat: Mons ille exor. Antili-
ban⁹ capit supra Eleutheri flumini: p̄editurq; banus
ultra Tripolim: circiter qnq; leucis: nisi iuxta quanto
Tripolim: vbi fere distat trib⁹ leucis: iterdu⁹ tñ distat q
ita ad mar accedit q̄ loc⁹ eōino meabilis. An Sidōe
tiliban⁹ mōs p̄fit⁹ ē optimi: vinei: p̄ illō ad
morabile ei⁹ vt vīnū libāi: extēditq; hui⁹ vīni
ptiositas vsq; Maragd. CD. Birithi. §. 9.
C Procedit ultra Sydonē: nouem Leucis:
offertur nobilis et antiqua Berithus ciuitas:
in qua famosum est Salvatorem nostrum de

Imaginatus clamasse et docuisse: Illic iudei ceciderunt iuidicio
go Iesu agitati: imaginem Iesu benedicti in cruce pedetis
suos a iuvex farina et aqua confinxerunt: cui illudentes: eos
deis deum crucifixerunt sanguinis ab ea: copia magna
crucifixus effluxit: qui et tempestate nostra pluribus
in locis sacris: maxima deuotione colit. Be-
rithi Episcopus sicut et antique sidonis: suf-
Dassus raganeus est Episcopi Tyrinensis: cuius me-
canis tropolis ultra tres leucas in flumine: Dassus
canis nuncupato quod et ibidem: vastum ma-
re ingreditur: terminari mihi significatum est:
eodem in loco: finis statuitur Patriarchatui
Ierosolimitano et Antiocheno: comitatuq[ue]
Tripolitano: Situs loci sic dispositus est ut
fere sit impertransibilis: nisi accidente assen-
su saracenoꝝ. Ad eius siquidem custodiam et
defensionem pauci sufficiunt: ideo ob difficultatem:
Dassus canis nuncupatus est: De Be-
rithi nobilitate et constructione: nullam in sacro
Iudi eloquio: mentionem repperio: excepto eo qd
cum lib legimus in libro iudicij capi. 9. Sic ibi scribit
bio cap ingressi sunt phanum dei sui Berith: et ex eo
p. 9. locus: nomine acceperat q[ua] erat munitus valde.

B. Biblij. §. 10.

Caberitho ad sex leucas supra mare tedium
Biblij: quod est: Patriarchatus Antioche-
ni ciuitas prima: post Antiochiam Biblij do-
minator: et comitis tripolitani Vasallus: Die-
bus nostris non biblij sed Bibleth appellat:
estq[ue] vrbis admodum parua: Biblij alle-
Ezechi gatur ab Ezechiele in commendatione Tyri:
elis cap. 31. Senes biblij et prudentes eius: habue-
ntur. 31. r[es]tauta; i ministeriis varie supplectili; tue.

B. Botri

B. Botri vrbis antique. §. 11.

CUltra Biblij ad. 4. leucas: sicut Botri op-
pulenta nimis condam ciuitas: Sed nunc peni-
tus euersa defecit: Botri estimat dicta fuisse ex
preciosissimo vino: qd ea in regione productur: et
vbiq[ue] ex sua virtute celebratur: De Botro in sa-
cro canone nihil describitur.

B. Nephin castri. §. 12.

CEx Botro ad castrum Nephin: iteriacet tribus
leucarum spaciis: est iter maris vndas costructus
sere fm se totu: possidebat ab antiocheno Principe:
In eo. 20. excelsas et munitissimas turres nu-
res numeravi vinu illuc productu: adeo nobile ce-
set: vt sup oia eaz regionu vina: laude obtineat
De: Nephin i sacris scripturis nihil habemus.

B. Tripolis. §. 13.

CEx Nephin castro: mesis duabus leucis contiu-
li me Tripolim: nobilem quidem valde: et fere to-
ta in corde vasti pelagi edificata veluti Tyrus
admodum populosa: Inhabitatis. n. ca. Greci: La-
tini: Armeni: Maronite: et Nestoriani: alieq[ue] di-
nes ha-
ueros moꝝ nationes: Sericu illuc plurimi habu-
bitates
dat: fiuntq[ue] ex eo artificia multa et preciosa ac de tripoli-
cora visu: Fida relatione habui q[ui] in ea: serici et
zameloti textores sunt quatuor milia et supra.
Regionem adiacente nepe delicias paradisum ap-
pellare non icouenit: ob innumerias amenitates
i vineis oliuetis: sicolneis et canamellis: qb[us] o-
ibus silia reliquis mudi partib[us]: me vidisse non
memoror: et si plures annos in varijs puincys
peragrandis: consumperim: psertim i orientali pla-
ga: i quo nobiliores effectus: ex sideru efficacia:
producunt credunt: Campus ante urbem: longitu-

Primum Partis

dinem continet unius leuce: latitudine vero dimidiis in quo viridaria: ordine niro disposita sunt et in tanto numero: rotis fructus inde annuatim percipiunt: quod dominis suis trecata milia bisantiorum ex auro valent.

Libanus Tripoli distat in cuius humiliori parte ortu habet: quantu s fons hortorum suorum ipetu de libano ut scribit can-
Tripoli distat a ticoz cap. 4. fons hic in suo ortu exiguis appa-
ret sed modico iterecto spacio: adeo iualeat: quod
flumen magnum efficit in planicie Tripolis: or-
tos irrigat: et Libani monte plurimum commendat.

Aque eius limpidissime: dulces frigide: et salu-
bres existunt: Sup eius riuos: ecclesie multe: plu-
raque reliosaque loco constructa repperi. Quis vidi-
ex Libani radice et per aliqua sui parte monte leo-
pardorum circuit: inde per hortos deducitur: gra-
tia irrigandi: Sectus in tribus riuis magnis: p-
fecto: mari se recipit: preter riuos alios mino-
res quidem. qui diversis locis: maria petunt et
de hoc preclarissimo fonte: puto verum ei quod
Hester in Hester capitulo nono dicitur: fons parvus
cap. 9. crevit in flumen maximum: et in aquas multas
redundauit.

D. Montis leopardorum. §. 14.

CEx Tripoli ad duas leucas: situatur: leopar-
dorum mons: aspectu figure spherice in altitudi-
nem se tollens a libano distans per leucam. In
eius basi Aquilonari: specum repperi i quo quo
monumentum constructum est. 2*h.* pedes ha-
bens in longitudine: quod sarraceni colunt et
Sepulchrum frequentant: suadentes sibi illud esse magni du-
cis Josue. Sed procul dubio fallunt: legitimus
Josue enim in libro Josue capitulo. 24. Sepultum
suffit

Capitulum Secundum

fuisse in finibus possessionis: sive in Tannath: sive
que sita est in monte Esraym a septentrionali par-
te montis Haas: Ego quide suspicor: monum-
tum illud: fuisse Chanaam filii Chah filii Moe: **Sepul-**
vel alterius filii eius: eo quod in hac regione protra-
cherum
gerunt plurimum vite tempus: ut infra declaratur: Chana-
bitur: Interuerso trium leucarum contra aquilonem ex am-
prefato specu: mons antilibanus et libanus ter-
minantur De leopardorum monte: sic legitimus
canticorum cap. 4. Coronaberis sponsa de cubi Catici
libus leonum: de monibus pardorum.

vii c. 4.

D. Arachas castri. §. 15.

CIn terminos Libani et antilibani offendimus
castrum Arachas: ab Aracheo filio Chanaam: ex Ara-
acto diluvio constructum: et suo nomine denoia cheus-
tum: Regio hec et presertim ubi libanus finet ha-
bitet: speciosa est et fertilis plurimum de cuins si. Chana-
tu et longitudine loquemur cum ad Lescaram am-
Philippi et Jordanis originem intentionem cor-
uertemur.

D. oppidi Sinou: sive Synochin. §. 16.

CAb Arachas castro: media leuca ad orientem
extat Sinon oppidum a Lineo Chanaam filio:
Aradei fratre: post diluvium constructum Scito tu Ne-
storiani quendam ibidem incolam: mihi certa noticia
asseruisse: non Sinon: at Sinochim appellari Idee
mihi et Sarracenus quidam affirmauit. sub Si-
nochim et Arachas planicies amena deliciosa et
fertilis: valde: usque Larath castrum: quod hospi-
tali: sancti Joannis possessio fuerat: extenta est:
decem leucarum longitudinem habens: et usque An-
teradi: quod nunc Tortosa nuncupat: Planicies
hec: casalib' multis habitat: referta pulcherrimis

F ii

Prime partis

fluis oliuarum: sicuum: aliarumq; diversi generis arborum: quibus similes in occiduis partibus: paucissimas vidi Exuberat preterea: fluui libus & clarissimis vndis: pascuisq; electis: hac de causa: **M**adianite & Turcimani & Biduidiante: illic in mapalibus habitant: cum uxoribus: filiis: servis: pecoribus: & camelis suis: Cōigit mani mihi transeunti: gregati videre: plura camelorum milia: Planiciem hāc cingunt mōtes quidā: ab ni oriente non multum lati: qui iuxta Arachas ini-
Turci cium capiunt: protendunturq; vsq; Baracha:
mani **Bidui** Montes hos habitat: genus quoddam Sarra loz mi- cenorū qui Uianini appellantur: gens fera: pes lia simorum morum: & Christiani nois inimica: Nā Uianini Christianos infecunt: depopulant: & perimunt.
Sarra **D.** Anteradi: & Arady §.17.
ceni

Ezech **el c. 27.** **C**Ex Arachas & Sinochi: dimēsis octo leucis: veni in Anteradū: per planiciem prescriptā Anteradū quidem dicitur: quasi ante aradium: est enim Aradiū: insula maris: media leuca distās a terra: In qua ciuitas electa quondam fuit: nostrisq; diebus adhuc extat: imminuta tamen: que ex insula nomen traxit: Unde Aradiū dicta fuit:
D. Anteradi sic loquit Ezechiel cap. 27. Filii Ara-
 dij super muros tuos cum exercitu suo: con-
 ditor Arady: creditur Aradius Chanaā filius post diluvium: Intellige igit studiose lector: Chā

Moē filium genuisse Chanaam: & Chanaam ge-
 nuisse: vt legimus: in libro Genesis cap. x. Sido
Unde nem primogenitū: Ethēum: Iebusē: Amorreū: cim filij Bergeseum: Eueum: Aracheum: Sineum: Ara-
Chana diū: Samariten: & Amatheū: & per hos dissemini-
 gis natī sunt populi Chanaeoz: hec ibi: Ex hūs vn
 decim:

Capitulum Secundum

decim: Sidon primogenitus Sidonis urbis co-
 structor fuit: Aracheus Arachas castri: Syneus
 Sinochin. Aradus arady: hū quatuor terrā hāc
 & regionē sibi elegerunt cōtra principium Liba-
 nit Reliquos dimisit deus maximus inter filios
 Israel: vt arte preliandi exercearent: Pyramides
 sub quibus pdictorū quatuor disposita fuere mo-
 numenta apparent ēt hodie circa Anteradū ad & sepul-
 lecam vna strues profecto magnifici sumptus: chra. 4
 mirandeg; magnitudinis illic lapides connexi
 suere: Nā mensus sum lapides: longitudine con-
 tinentes. 26. pedū: similiter latitudinis tātundē: am
 profunditate vero ad statu ram magni hominis:
 adeo q; miraculū ac stupore presentant peregrin-
 antibus quo elevari: in edificioq; hmoi colloca-
 ri potuerint In Anterado Apostolus Petrus:
 diebus multis: de fide: de lege gratie: de humani
 generis reparatōre: declamauit & docuit. Ibi
 clemens genitricem sibi charissimā inuenit: Ibi
 Apostolus Petrus primā in honorem Christi
 re virginis ecclesiam construitique & hodie per
 manet: in qua ego licet indignus eiusdē seruus:
 sacrificium deo acceptabile obtuli Nā ibi sex die
 bus quieui: eo q; itineris ac peregrinationi aspe-
 cta i ho-
 ritate desatigatus essem: & affectabam de illis re norem,
 gionibus erudiri. **B.** Cir
 gnis

D. Bergath castri: §.12.

C Ab Anterado septē leucis distat castrum z Bergath qd sub dominio est fratrū hospitalis sancti
 Joānis sup vallaniā: distāsq; a mari p leucā: mu-
 nitū valde: & vallania ad euincendum Sarrace-
 noꝝ insultū in castri est trāslata: Vallanie Ep̄s
 est appamēsis Archiepi suffraganeus: Incipit

Primum partis

Ibidem antiochenus principatus terminat ait comitat⁹ triopolitanus: Distat: dietis octo ab Achō: Ab Antiochia aut dietis quatuor et licet ultra prospectus fuerim in regione hac: diligenter singula contemplans tamen de ipsa nihil a me scriptū erit: Nō n. pposui: nec mee fuit intentionis: aliquid de ea cōscribere: sed tñ de pmissionis terra: quā sanctam vocare consueuerunt scriptores.

C Secunda descriptio Terre sancte versus Borream. C Caput tertium.

D. castri montis fortis §. 1.

In hac mea scđa descriptiōe: versus Borrea p̄gredi itēdo icipies ut supra ab Achō: Di- co igit q̄ ab Achō. 4. leucis p̄tra Borrea: tendit ad castrū Mōs fortis noīe: qd iā sub Theutoni- corum hospitali fuit: nunc vero prorsus defecit.

D. Thoron castri §. 2.

C Post castrū mōtis fortis ad. 4. leucas: se offert Thoro castru munitū valde: et difficile ad expugnandum: qd Ēyberiadis dñs p̄tra Ēyrū edifica uerat: dñ Sarraceni Ēyro dominarent: Distat at a Tyro: leucis septē.

C D. Urbis Asor §. 3.

C A Thoro castro. 4. leucis distat antiqua vrbo Asor: que regis Jabin sedes extitit: apud quam Josue et Israēl filij: cū. 24. regibus preliū cōmiserunt: et devicerunt: De Asor sic legimus in libro Josue: Josue ca. xi. Reuersusq; Josue: statiz cepit Asor: cap. xi. et regē eius p̄cussit gladio Asor. n. antiquus iter oīa regna hec principatum tenebat hec ibi.

D. vrbis Uelenas nncuptate §. 4.

C Ultra Asor sex leucis: fere cōtra Aquilonē est Uelenas v̄bs i basi libani mōtis p̄structa: hec ut legimus i li. Iudicū ca. x. prius lachi: nscupata fuit: Unde

Capitulum Tertium

suit: vnde sic scribit in eodē lib. Tradidit dñs La chis in manu filiorū Israēl: et cepit eā Josue: die altero hec ibi: Et qm̄ decem fere leucis a Sidone distabat: habitatoresq; eius: nemini dextras derant mutui subsidy: sly Dan oppugnantes ce per ut eā vocaueruntq; Lescan: noīe patris sui Dan: Sepenumero tñ in scripturis sacris: simpliciter: Dan appellat: vt enim legimus i primo regū cap. 7. Lōgregatus est universus Israēl: a Dan usq; Bersabee. Est. n. Dan: terre sancte terminus contra septentrionem Bersabee autem cōtra austrū secūdū illud quarti Regum cap. 12. In. 4. Venit Helias i Bersabee Iuda: et ifra: Et abiit Reguz in desertū: quod utiq; Bersabee p̄tigū apparet cap. 12. Bersabee aut nunc Giblin nominat. At Philip pus tetrarcha existens Ithuree et Traconitidis regionis ciuitatē Uelenam sive Dan Lescaram Lesa philippi: nūcupar instituit. A grecis vero Pe rea phineas dicit sed hodie denominationibus hys de lippi scientibus: apud populos communiter Bele nas est nūcupata.

Descriptio Jordani: quo ad originem et decursum. §. 5.

C Super uelenam v̄rbez in pede Libani sitam: oriuntur hinc inde due illi celeberrimi fontes: Jor et Dan: qui ante v̄rbis ianuam in unum cōiuncti. Jordanem incohant suuium secundum quod apparet: id vero dixerim qm̄ ex rei natura ille non est primus Jordani ortus: inquit enim Vetus Josephus q̄ ex hoc loco mēsis fere mille stadijs Jordā contra orientem repertus est vastissimus fons: nis oīe nōle Phiala: semper plen⁹: et nūq; sup effuens: s̄q; tu subterraneo meatu d̄currit: usq; ad locū: vñ Dan

Prime Partie

sone emanat; estq; probata sua fontem Phialam: post longum subterraneū defluxum: emergere ē Dan: cuius rei signū id est sumit; q; palee in Phiala posite: sub terra descendentes: recipiunt in Dan: et de hoc certissimum est periculum factum. Sic ergo p̄stat: primā Jordani originē nō a Dan et Ior: sed a Phiala sumendā Saraceni: fontē illū non
Medit Phialam: sed ab Eden dixerūt: ac si velint dice: re: Iste sunt aquae Dan: ab aliis: siquidem Arabice: aqua est. Euangelista Matheus: locū hunc Ma: gedon appellat in cap. i. cū dicit Iesum venisse in fines Magedan. Nam vero distat a Se: Mat. neta vībe iurta patiētis Job sepulchri pyrami: cap. 15 dem in Traconitide regone. Sed de hoc infra Jordā plenius dicetur. Jordani post longos et tortuosos vbi sōs circuitus: quibus Traconitidem regionē ab mare i. Ithurea separat demū inter Lapharnaū et Lo: gredit roza et mare Galilee ingreditur quatuor leuca rum intervallo ab vībe Cedar: super montē sita de qua infra. Medio loco: inter Vielenā et mare Galilee: ē vallis quedā: quā deflūxus Jordani ingredit: cum nubes ex libano resoluunt: fitq; in valle aquarū collectio: more stagni: que qdē collec: tio in scripturis sacris: aque meron: appellat: Aque meron Hic est locus in quo Josue cōḡ essus est cū Ia: bin rege: alijsq; 24. regibus et victoriā obtinens insecurus est eos vīq; ad aquas Masserephoth: Sic autem legitimus in libro Josue cap. xi. venit Josue et omnis exercitus eius cum eo: aduer: cap. xi. sus illos reges ad aquas meron: et irruit super eos tradiditq; eos dominus in manu Israel. Nec aquarū collectio est ijs calorib⁹ pro ma: jori sui parte exiccat: pp qd̄ arbusta et herbe in modum

Capitulum Quintum

modum siluile dense: adeo crescent q; leones vīsi aliaq; silvestria latitant: Et hec sunt regie ve: nationes. Huius vallis medietas est in hac secū da partitione cōtentā: altera vero medietas in sequēti partitione Regio que ultra vallem hāce in littore Jordani est ad orientem per totū vīq; Bosiam vībem: ad ortum solis in monte Sanir constructam: Qui Sanir copulat mōti hermon: in libro Josue cap. xj. Libani planicies appellat Libani sive Traconitidis regio: eo q; fluvialibus aquis plani: penitus car eat: propterea regionis illius incole: ctes pluviales aquas in brachilibus et cisternis con: gregant: inde per tracones de loco ad locum de Lurtra: ducunt: vt se suaq; iumenta seruent. Ceterum qā: coniti: de Monte Libano et Hermon et Seyr: sermo in dis re: cedit: ideo plenius de eis dicendū puto: ad scri: bendoꝝ intelligentiam perfectam. Scito igitur et pro certo teneas montana que sunt super tor: rentem Arnon: et que mediant inter Arnon et na sup: Moab: et Amorreos: Item Mons Galaad si: Arnon tum in regno Og. regis Basan: et mons Seyr et Hermon et Libanus: sunt realiter mons unus continuus: sed diversis regionibus: diversa so: titur nomina: Idem apparet in alpibus quibus sciungitur. Alimania ab Italia. Mons tamen Galaad inter omnes: precipuus est et eminen: tior: Clidetur enim aliorum quasi caput: propter quod suadeo mihi ad litteram illud Jeremie di: ctum Galaad in caput libani. Galaad montico: pulatur Sanir qui et Seyr dictus est: Illic enim habitavit Esau: sed plenius de hoc infra. Eidez copulatur Mons Hermon circuiens Traconitidem regionem et pretendens se vīq; Damascū

Prime Partis

Vbi Libano vnitur inter Celenam et Damascum. Libanus super Damascum iudicio meo: sublimior est ex totu*s* sui spaci*s* residu*s*: Ex hoc loco ad Tyrus: p*ro*p*ri*a interiacet leuce: et tamien existet; in Tyro: manifestissime apparet: et ego media nocte: lucide ipsum intuitus sum. L^{oc}tinet in longitudine quinq*ue* dietas: et toto illo spatio: sumitates habet cooperatas niuibus; in sui principio. s*ed* contra Celenam: 40. leucis distat a mari; i termino vero sui. s*ed* iuxta Brachas castrum vi*m* tribus distat. Nauigantes autem mare: vident ipsum a Tyro usq*ue* Antilibanum Libani et sub ipso antilibanum. Libani et Antilibani valles optime les optime excoluntur; uberes sunt pastu*s*: vineis: hortis: pomerys: et uno verbo oib*us* mudi bonis. Habitantes libanu*s* sunt nationes varie: ut Armeni Greci Nestoriani Jacobini Georgia ni: qui se Christianos asserut et suo dicto: Romane Ecclesie obedientes: Sed de hoc nihil ad p*ro*f*ess*o*n*. **C**ontra tertia Terre Sancte p*ra* vulturum. Cap. 4. **I**n hac tertia descriptione: ab Achon contra vulturum procedendum est. Sic ergo incipiam.

D. Judin castri. §. 1.

Concedenti ab Achon contra vulturum directe: se offert ad quatuor leucas; castrum Judin in Saron montibus locatum: quod elapsis temporibus sub Theutonice domus cura extitit: et potestate: at nunc penitus defecit. Inde leuca una: offenditur castrum denominatum Regiu*s*: in valle sub Saron montibus: eiusdem Theutonice domus ut supra: preciosis et perraris etiam illis regionibus: fructibus abundans.

D. Vallis Senim. §. 2.

Castrum Regio: quatuor leucas iterally co*tra aquas*

Capitulum Quartum

tra aquas meron: distat vallis Sennum: in qua Lineus: tabernacul*u* dispositus: non loge ab Absor urbe cuius uxor d*e*c*a* Jael: Sisara princip*e* exercitus Jabin regi: Absor tabernaculi clauso: per tpa transfixo: postea iteremus ut legimus: i*lli*. Iudic*u*ca. 4.

D. Babul autem Chabul §. 3.

CEx valle senni: dimensis tribus leucis: t*er*dicit Babul castellu*s*: quod Saraceni Chabul vocarunt: a quo terra illa Chabulin nuncupata est: quod displicentia sonat: ut legimus in secundo regum quando rex Salomon castra quedam Hyran obtulit: benemeritus de acceptis beneficiis.

D. Sepheth §. 4.

CEx Chabul duabus leucis intermedias: t*er*dicit Sepheth: munitissimum castrum et iudicio meo firmius oibus castris que unquam viderim: in sublimi monte constructum: quod retroactis temporibus sub regimine extitit milicie tepli: sed proditione et fallach*is* captu*s* in ignominia detinutumque rei: pub. Christiane: Soldanus. n. pp castru*m* illud inexpugnabile: tota galilea detinet. s*ed* tribus Zabulon et Neptalin et Aser et Isachar: et Manasse et o*m* regione Achon et Tyrus et Sidone.

D. Urbis dicte Ledes Neptalin §. 5.

CInde quatuor leucis iuxta mare deuenimus in urbe dicta Ledes Neptalin ex ea oriundus fuit Barach filius Achinoe qui cum Sisara principe milicie regis Jabin: in monte Tabor congressus est. Hec fuit ciuitas electa in refugio fugitiu*s*: Sic. n. legimus in libro Josue cap. 20. Separante urbes fugitiu*s*: de quibus locutus sum ad vos per manus Moysi ut fugiat ad eas: quoniam aiam percussit nescius: Et infra: Decreueruntque cedes

Prime partis

in Galilea: montis Neptalim: Hec habundat om
nibus mundi bonis et hodie ruine magne ibi ap
parent: sepulchraque pulcherrima antiquorum.

C. D. Montis: super quem Jesus Bene
dictus frequentius ascendebat §.6.

C. Ex castro Sepheth duabus leucis: in descensu
montis contra orientem: ad iactu lapidis iuxta ma
re Galilee: supra viam que versus orientem dirigit est
illius montis ascensus: in quem totiens legimus Sal
uatorum solitum ascendere: super quem Sermonem
illum moralem et prolixum dictauit quem Ma
theus refert cap. 5. Saturauit ex quinq; panib^o.
3000. hominū: dimissa turba ascendit solus ora
re: Latuit cum vellent eum constituere sibi regem:
Docuit discipulos orare: componens orationes
dominicā: ut scribit Math. ca. 5. In eo pnocta
bat in oratione Eide descendēti supplicauit Lētu
rio pro puerō paralitico: Ad eū venit multitudo
languentium qui verabantur a spiritibus immu
dis: Ex hoc mōte totū Galilee mare videt: Ithu
rea et Traconitidis regio usq; ad Libanum: In
super Mons Sanir q; et Seyr Mons hermon:
Terra zabulon et Neptalim: usq; cedar: viuera
sa Zenereth usq; Dotaym et Beliam alioq; loca
multa: Est aut extensus: iactu duorum arcuum: Latus
aut iactu lapidis et amplius: varijs herbaz flo
rumq; generibus decorus: amenus: ad predicau
di habilis: Adhuc pmanet lapis illic sup quem se
dit Saluator predicās: et Apostolorū sedilia Chri
stianiq; appellant locū ipsum: Tabulā siue Den
sam: In huius montis basi: iuxta mare Galilee se
re. 30. passibus fons viuus oritur: pariete circūda
tus quem icole credunt venā Nil: eo q; corus pīscē
nutrit:

**M.ath.
cap. 5.**

**Zapis
snp quē
Jesus
pdica
fōs ve
ma Nil.**

Capitulum Quartum

nutrit: qui nūc alibi reperit Josephus Fontem
capharnaū appellat: eo qd planicies ab hoc fon
te usq; Jordānē: triū leucarū lōgitudinē habēs La
pharnaū noiat: Ex hoc fonte ad. 20. passus sup
mare Galilee locus est: ubi Saluator: postquā a Ubi fe
mortuis surrexit in littore stetit: discipulis pīscā tit Je
tibus: cu dixit ut legimus Joannis cap. 21. Nueri sus i lit
nungd pulmentariū habetis: Ibidē i lapide tria tōre
Benedicti redēptoris iā gloriose et immortalis post re
corporis vestigia impressa et vidi et tetigi in festo sur
clarissimi ac diui patris Augustini: cu illic me cō Lapis
tulisse: vez cu repetiſſez locū eundē in festo felicis
eissime annūciationis: Garraceni maledicti lapi tria Je
dem ipsum asportauerant: nō enim venerantur su vesti
moris et resurrectionis dominice insignia: sed gis
veluti peccora et gentes stolide stulticiā reputāt:
Inde ad .10. passus: locū vidi: et deuotissime cō Ubi di
templatus sum locū: in quo discipuli in nauī pī scipuli
scantes prunas viderunt et pīscem suppositum viderūt
et panem ut legimus Joannis cap. 21.

D. Lapharnaum. §7.

per po
C. A loco: ubi Reparato: nr in littore apparuit sitō pī
ad Lapharnaū mediat leuca: fuit qdē Laphar
naū gloria potēsq; vrbs: ut ex Euāgelio nobis
innoteſcit: nūc aut adeo desolata est vt vix. 8. do
mūculas sed potius dixerim tuguria hēat: Sicas
cōpleta est infalibillis cōminatio Saluatoris nū
declamatis cu dixit Math. ca. xi. Et tu Laphar
naū: nungd usq; in celū exaltaberis: usq; in infer
nū descēdes Distātia duarū leucarū a Lapharnaū Loro
Jordānis mare galilee ingredit in cuius vltorio zaym
ri littore: vrbis Lorozaym ruine adhuc vident: oia de
Est. n. penitus enersa: atq; inhabitata. Sibi. n. in structa

Prime partis

Salibilis veritas cōminata fuerat cum dixit Moysi. xi. cap. Ubi tibi Lorozaym: A Lorozaym ad leucam vnam: quo iundā iudicio incipit ascensus Montis Sanir: et ingressus Idumee.

D. Cedar urbis §. 8.

CA Lorozaym ad tres leucas extat Cedar gloria nimis et famosa: ututissimo loco sita in Monte Sanir: ipse est Seyr: contra orientem: Sed de ea inferius plene dicendū est: Per urbē Cedar transit via: qua patet incessus per litus maris Galilee: duces ad occidētē ut legimus in Thobia ca. I. Isaías ait cap. 9. appellat eā: viā maris trās Jordane Galilee gētiū viā qdē maris dicit: ga in mari trans Jordana deductē in regionē Aran Galile genitū eo qđ Galilea ibidē in Jordane terminat: Alloco ingressus Jordanis in mare Galilee: usq; ad Ledes Neptalim: quā supra descripsimus quatuor mediāt leuce: in quaꝝ medietate: alia ē pars aqua et Heron: de quibus supra actum est: Egre diens autem Jordanis ex aquis Heron: dirigit defluxum primo contra Orientem: deinde contra Iustum: et sic mare Galilee ingreditur.

D. Sueche urbis §. 9.

CA Lorozaym et hostio Jordanis decē leucis contra aquilonē Suecha est urbs ex qua oriūdus fuit Baldach suites: de quo legim⁹ i. li. Job c. 21 qđ ad patientē Job et afflictū: p̄dolēdi grā pfect⁹ ē. **Sepulchrum** Iuxta Suechā ē pyramis: sub qua credit Beati Job monumētū cōtineri: hoc tñ nobis nō constat ex scriptura sacra: nā in lib. Job ca. 42. nihil aliud habemus: nisi qđ mortuus est senex et plen⁹ dierum: De sepulura autem nulla fit mentio.

D. Tabernaculorum

Capitulum Quartum

D. Tabernaculorum Cedar. §. 10.

CSub urbe Suecha: versus Cedar: Saraceni cōgregari consueverunt de Aran et Mesopotamia et Syria et Moab et Amon ac sere tota terra orientali circa Phialam fontem: de quo actū est supra: et nundinas ibidem celebrant: estatis tempore propter locorum amenitatem: erigunt tentoria diversorum colorum: que dum vident ab egreditib⁹ cedar: pulchrum nimis et delectabilem generant prospectum: hec suū tabernacula Lanti. la cedar: quorum pulchritudini assimilatur spō primo sa in canticis cap. primo.

D. Cedar. §. 11.

CA Lorozaym tribus leucis contra orientem est urbs Cedar in sublimi monte cōstructa quā Cedar Josephus: Camelam denominat. Siquidem dicta mons: super quem extat secundum camelī si camela guram disponitū: In principio extentem est admodum colli et capitū camelī in medio gibbi habēs ut dorsum icipiēs ī sine declinare ad istar cande. Cedar qđ gloria et potis extiterit: scribit Isaías cap. 21. sic Et auferet ois gloria Cedar: Isaías et reliquie numeri sagittarioꝝ fortū de filiis Le cap. 21. dariminiuent: Et Ezechiel cap. 27. vniuersi pri Ezech. cipes Cedar: negotiatores manus tne cū agnis cap. 27 et arietib⁹ et hedis venerunt ad te. **C**Rursus autem revertentes ad eq; que supra tetigimus: de planicie Libani et Traconitide regione: et Galilea gentium: pro pleniori notitia: aduertas studiose inuestigator qđ tota regio ultra Jordane in littore eius orientali dicitur Traconitis regio sive planicies Libani usque ad Montem Hermon et Bosra: litus vero Jordanis occi-

Prime Partis

dentale dictum est Galilea gentium: siue Ithurea: siue Babul siue Decapolis: et via maris trans fit per medium eius: ab Achon tendens per vallem Aser: que nunc sancti Georgij appellatur ba bes Sepheth a sinistris: Et litus maris Galilee: per montana Traconitidis regionis usque Cedar:

Terra Aran: unde gloria quedam: super principium Job sic ait: Aran pater Sirioz: qui condidit Damascum et Siriam: genuit Hus conditorem Traconitidis regionis: hic inter Lelesiriam et Palestinam principatu tenuit: ideo terra illa: terra Hus: ab eo denominationem sumpsit. Propterea bene dixit scriptura: Vir erat in terra Hus siue husi nomine Job: Et hanc tenuit rex quis Philippus sicut Ithuream que est circa Jordanem ad occidentem usque ad montes

Termi nus huius de scripti onis predicta initium sumit hec tertia divisione siue descriptione: sicut et secunda precedens: terminaturque in Libano versus Aquilonem: in Jordane versus orientem: in montibus phenicie versus occidente.

Descriptio Terre Sancte contra Sub solanum. Cap. 5. §. 1.

Descriptio quarta: incipit ab Achon: tendens directe contra Orientem a quo spirat Sub solanus: iuxta Sephet castrum: illud relinquens a sinistris inde in littore maris Galilee: ante Locus, pharnaum et ante locum: in quo Saluator Mavbi dñs theum ex theloneo vocavit: cuius domus et sessionis locus: etiam hodie cernit in strata regia. Inde ultra Jordanem ad Hermon montana vocavit. Sunt autem in hac quarta descriptio ne: infra descripta loca.

D. Lasalis

Capitulum Quintum

D. Lasalis San Geor. §. 2.

Ab Achon directe contra orientem quinq; leucis: est casale dictu San Geor. Ibi. n. credit: diuum Georgiu fuisse progenitum: situq; est iter moles in valle pigi fertili et amica: cuius amenitas usque ad mare galilee predicit. Et fuit vallis Aser usque iuxta Se Gallis prophet. 10. leucis: Tanta autem eius amenitas ut vere est Aser plenus sit quod per Jacob dixit benedic filio: Gen. 49. Aser pinguis panis eius et pueri delicias res habebus: quod utroque verificatum coprimus sorte tripi. 49. bus Aser.

D. Maason. §. 3.

A Lasali san Geor usque Maason: mediet quantum leuce: est autem Maason contra austrum declinando aliquatis per ad orientem de tribu Neptalem in valle sita hec est Maason de qua sic legimus in libro Thobie cap. 1. Thobias ex tribu et civitate Ille die capituli: quod est in superiorib; Galilee: supra Maason. p. pio

D. Dothaym. §. 4.

Dothaym a Maaso distat tribus leucis opidum admodum amenum: vineis: olivetis: pascuisque habendas: situ sub monte Bethulie ad leucam unam: Illic Joseph: frater ienit missus a pie Jacob ut legimus Gen. cap. 37. In agro adhuc ostendit cisterna Littera in qua detrusus fuit Joseph ut legimus Gen. cap. 37. na quia ut peregrinas vidi iuxta viam a Galaad in Beth seph saida: quod est via copulata ei: quod est transita a Siria in Ismail Egyptum: hac via venerabili Misraelite emptores lite emi Joseph ut legimus Gen. cap. 37. In hac via si ptores ri vallauerunt Heliseum: quod ut legimus illi. 3. Reg. cap. 10. deduxit eos in mediis Samarie: quod non distat ide septem per dietam: Educite autem studiose lectorum: Dothaym aliquem sumi per opido: aliquem per regione adiacenti: ipsi opido: quod ab eo denotata est et terra caput

B

Prima Partis

pestris iter fructiferos colles p̄tigua fōtib⁹: s̄o pa-
scuosa ē: t̄ alēdis pecorib⁹ aptissima: Id hāc re-
gione denoata Dothaym ab oppido: t̄ non ad
opidū ipm deuenit Joseph missus a patre.

D. civitatis Neptalim. §. 5.

C Neptali ciuitas distat a Maason duab⁹ leucis
p̄tra oriente: a Dothaym trib⁹ p̄tra Aglonē: tutissi-
mo loco sita penit⁹ i accessibili: ex pte orientali pp-
arctissimū spaciū: ex hac fuit Thobia; vt legim⁹
Thobie. i. cap. Thobias ex tribu t̄ ciuitate Ne-
ptali. ca. Hāc puto pte ercidij Jerusalē s̄m Jose-
phū ionapatā dictā fuisse: i q̄ idē Josephus ob-
pata f3 sessus t̄ captus fuit a Romanis: vt ipse testat:
Jose-
phum
nūc at Sirin appellat: distans a Sephet parum
plus leuca. D. Betsaida. §. 6.

CA Neptali trib⁹ leucis: i angulo maris galilee
vbi idē curuari icipit ab aglone p̄tra austri sita ē
Bethsaida ciuitas Petri Andree t̄ Philippi.
Sic n. legim⁹ Jo. i. ca. Erat at Philipp⁹ a Beth-
saida ciuitate Petri t̄ Andree nūc at vir ē i ea
habitator: cōpleta Est. n. Saluatoris cōminatio
Math. xi. c. Ube tibi Lorozaym: Ube tibi Beth-
saida: iuxta viā i q̄ tēdit ex Syria i Egyptū habu-
it antiqu⁹ aqueduct⁹ a fluui o que Joseph⁹ Paruu
Jordanē appellat medietate itineris iter ipsā t̄
Lapharnaū t̄ mare Galilee: cui⁹ aqueduct⁹ ve-
stigia adhuc p̄manet. D. Magdali. §. 7.

CMagdalu in scripturis sacris duplex legim⁹:
Eredi vnu i Egypto: d̄ q̄ sic scribiti li. Eredi ca. 14. Re-
cap. 14. uersi castramētēt e regiōe Phayroh: q̄ ē iter mag-
Jere. dalū t̄ mare: t̄ apti⁹ i Jeremia ca. 4. 4. sic legim⁹
ca. 4. 4. Indeos q̄ habitabāt i terra Egypti: habitates i
magdalo t̄ taphnis: t̄ de B̄ gđē descriptionē nō
intendimus:

Capitulum Quintum

Itēdū: qm̄ ad terrā sāctā nō p̄tinet Altez ē mag-
dalū: a q̄ denoata ē Maria Magdalena: t̄ de B̄
est itētio n̄a: est igit̄ B̄ Magdalū distas a Beth-
saida duab⁹ leucis: p̄structū i lito i maris galilee
distas a Bethulia trib⁹ leucis p̄tra vulturni fere
h̄ns ab occidentalī pte t̄ aglonari planiciē latā t̄
speciosam. C Et aduerte hāc quartā divisionē:
nō ampli⁹ p̄tinere villas aliā: citra mare galilee.
In altero vero eiusdem maris littore: sūt vrbes t̄
castella q̄ plura: ad hāc divisionē quartā p̄tinētia
in regione Gerasenox: q̄ huic directe est opposi-
ta in ea cōtinent hee vrbes Gerasa: gadea: pel-
la: Suecha ex q̄ fuit Baldach suites Themare: ex
q̄ fuit elyphath Themamite: t̄ alie q̄ plures: ge-
rasa in littore maris galilee sita est: sub Monte
Seyr cōtra Thyberiadē fere: parū tñ declinans
ad aglonē: fueratq; pro vna sui pte de regno Re-
gis Bassan t̄ p̄alia sui pte: Mons Seyr: appel-
late eo q̄ vtifra describem⁹: Esau fuit habitas in
eo: Vicebat isup Mōs: Sanir: eo q̄ p̄tinebaci ea:
Itē z Mōs Hermōga t̄ illic erat: t̄ sic pp diversi-
tate locoꝝ t̄ mōtiſi: terra illa varie denoata est.
Tota tñ cessit i sonē dimidie trib⁹ Manasse: licet
nunq̄ totā possederit: filii. n. Esau: pro pte habi-
tabāt i ea: vt legim⁹ libro Deutero. cap. 2. Usq; Deute.
i p̄ntē die cōi noie dñi saraceni: ga nec ritu nec ll. cap. 2.
guia discrepat ab eis nisi forte tonsura t̄ habitu.

D. Montium nuncupatorū Seyr. §. 3.

C Et qm̄ de Seyr scidit sermo: scias studiose le-
ctori i scripturis sacris m̄los legi Mōtes Seyr mons
sive Edon: q̄ vident denominati ab Esau: Unus Seyr
quidē est: qui non distinguitur a deserto maris Bene-
rubri: Et de eo sic legimus in lib. Gen. capi. 14. ca. 14.

Prima partis

B Lodo: lao: morre: rex Elamitarum et reges qui erant cum eo percusserunt Raphayim et Chorreos in montibus Seyr usque ad campesaria Pharan: que est in 2. mōs solitudine: patet autem quod hic mons: eo tempore: non est dictus Seyr: ab Esau: mundu: n. natus erat unde per anticipationem credit esse dictu: Alius est mōs Seyr coniunctus solitudini Pharan: iuxta Lades berne: habens a latere desertum Synay et mare mortuum: hunc multo tempore circuerunt filii Israel egressi de Egypto: Unde sic legimus in libro Deuteronomio Deutero cap. 2. Circuimus longo tempore mōro c. 2. tem Seyr dixitque dominus ad me: Sufficit vobis L circuire montem istum Alius est mōs Seyr: in quo 3. mōs habitavit Esau postquam recessit a Jacob Sic. n. legimus in libro Bene. cap. 36. Tulit Esau uxores Bene. suas et filios: omnemque substantiam suam: et abiit in cap. 36. alterā regionē: habitavitque Esau in monte Seyr: Hic est mons Seyr: de quo dixit dominus filii Israhel Deutero cap. 2. Transibitis per terminos fratribus vestrorum: filiorum Esau: qui habitant in Seyr: et timebunt vos. Cuidete ergo diligenter: ne morueamini contra eos: quia in possessionem Esau dedi monte Seyr. Alius est mōs Seyr in terra Philistum in confinibus Azioti et Ascalonis: Seyr hic datus fuit tribui Iuda in distributione terre sancte que et terra promissionis est Sic. n. legimus in libro Josue cap. 15. Acharon cum vicis et villulis suis s. datus est tribui Iuda: Aziotus cum vicis et villulis suis. Gaza cum vicis et villulis suis: usque ad torrentem Egypti et mare magni termini eius: et in monte Seyr qui et Sanir dicitur hec ibi: Quare autem sic dictus sit: non memoror me legisse: Hoc ynuu est: quod habitatores montis illius.

Idumei

Lapitulum Sextum

Idumei appellati sunt sicut et alii posteri ab Edom: Idumei dicebant: Unde Antipater et filius eius Herodes Ascalonita Idumei dicti sunt: Alius est mōs mons Seyr iuxta mare Galilee: et monte Balaad: Seyr in quo Esau habitabat: eo tempore quo Jacob ex Aegyptia Sopotamia Sixie regressus est: et hic proprie est ille de quo in hac quarta descriptione sermonem fecimus est enim in principalioribus: terre sancte Terminatur autem mons iste Seyr in sorte tribus Gad: in monte Balaad contra locum: ubi non longe a Mountibus Belboe iuxta civitatem Bethsan: Jordanis fluuius mare Galilee ingreditur: et deinceps littus Jordanis orientale est duarum tribus et dimidie: usque ad campesaria moab: sub monte Abarin in Sethym contra Jerico: ultra vero: per idem Jordanis littus procedendo: est terra z Moab usque ad petram deserti: quem nunc Charach: ultra terram Moab: est pars terre amissio tanto spatio quanto extenditur in mortuum mare: Sicque littus eius australis circuit usque ad montem illum Seyr: qui copulatur deserto Pharan iuxta Lades berne: habet et latere desertum Sinai et mare mortuum.

C Descriptio Terre Sancte contra Eum. C Laput sextum.

Q Uinta descriptio sumens initium ab Achon: tendit contra Eurum directe.

D. Lhana Galilei §. 1.

C Ab Achon. §. leucus distat Lhana Galilee tenuendo versus Eurum: in qua Reparator noster: Joannis aquam in vinum vertit: ut legimus Joannis cap. 2. Usque ad dies nostros: triclinium et locus in quo disposite fuerant sex Idrie: ostenduntur: Scias autem charae lector: loca hec et alia in quibus do-

S iii

Prime partis

minus Iesus: quid miraculosi operatus est: nūc terra cooperta sunt: ita q̄ subterranea dici possunt: cuius rei causam: alia suspicari nequeo: nisi q̄ p̄frequentē ecclesiāz destructiones: in q̄bus loca huiusmodi cōtinebant: iūne sunt super terrā elevate: Super elevationē autē edificia alia cōstructa sunt: sicut loca prima venerāda sub ruinis abscondita z obstrusa remāserūt Venoti vero xp̄i fideles affectātes visita: et loca sancta: z oīno decernētes ad loca vera in q̄bus res geste sunt puenire: statuerūt effodere: z gradus subterraneos cōstruxerūt: vt sic prīma loca adire possent: ppter rea fere oīa hec loca: in criptis videntē disposita Chana Galilee ab Aglone mōte habet altū z ad rotunditatē se vertentē: z est in declivi eius late re sita Sub se cōtra Iustrū: plauiciē habet speciosam nimis: qnā Josephus Carmelon appellat vsq; Sephoron fertilem z amenam valde.

D. Ruine §: 2.

CEx Chana Galilee: tēdēs versus Meridiem: quatuor leucis: deprehēdi villā nomine Ruina: in via: qua est trāitus a Sephorō in Tyberiadē Iona: In ruina credunt incole: Iona prophetā sepulchrum quiescere: Hoc tñ nō constat ex libro Ione: pultus: nec alio scripture loco: Villa hec sita est sub mōte: qui Nazareth proueniens predictam planicē Larmelo includit a parte Australi.

D. Abel meule: vel Belme §: 3.

CEx Ruina: spatio leuce z dimidie tendimus Abel meulā siue Belmam villā qdē antiquitus populosam: Eichuc. n. extant māmoree colūne: z destructiones magne: que signant eam fuisse gloriosam: z erat in situ alto tutoq; p̄structa: Nec est Belma

Capitulum Sextum

est Belma locus quidem: per quē Holophernes cum exercitu Betuliā agressus est Sic enim legius in libro Judith cap. 7. oīs parauerūt se ad Judith pugnā z venerūt p̄ epidinē montis ad apicē q̄ cap. 7. respicit Dothaym a loco q̄ dī Belma usq; Chel mon hec ibi: Et sic qdē eos ascēdere necesse fuit ob locop̄ diffīcile accessum: nec alia via illic eē poterat: In Abelmeula natus est z adultus Hely. Hely seū ppheta Sic. n. legitimus i. 3. regū ca. 19. Hely seū vbi seū at filiū Saphat q̄ de Abelmeula vnges pro nat⁹ sit phetā pte. Cōstructa ē i regione dī Dotaym: di . 3. regū stas leuca dimidia a villa Dotaym p̄tra orientē. cap. 19.

D. Montis Bethulie §. 4.

CEx ultra Belmā leuca vna: mōs ē Bethulie: vbi celebratissima Judith supbū Holophernem trūcavit mōs ille speciosus valde z tutu: p̄ totā se re Galilee videt: extant adhuc in eo edificia multa z destructiones multe: In ipso mōtis calce castrū pro montis defensione cōstructū est In capo iuxta Dothaym adhuc videntē castrorum Holophernes indicia: vidi exacteq; p̄siderauī vallē in qua lauit se Judith: z quam circuluit redeundo. **C**ibi se Bethuliam cum capite Holophernis nā in Dothaym vna die naturāli moras protracti hec autē notissima sunt in libro Judith cap. 7. Judith Judith cap. 7.

D. Tyberiadis §. 5.

CA Bethulia tribus leucis inter orientē z Austrum: distat Tyberias vrbs qdē vulgarissima in sacris Euāgelijs: supra littus mare Galilee: aīq; z mare Galilee: Tyberiadis mare dictū aliquotiens inuenit Hec apud veteres Lenereth dicebat: z ab ea mare Galilee mare Lenereth vel Le Josue nō oīt: dictū legitimus: Unde i libro Josue ca. 12. cap. 12.

Prime Partie

Si scribit Seon rex amorrecoz dominat⁹ est usq; ad mare ceneroth: ad orientem: vez qa ab Iherode Galilee tetrarcha istaurata ē in honore Tyberie, rū Lesaris Tyberias nūcupata est: Est aut lōgarias ce valde: iuxta maris litu; p longū disposita Sūtōz heroth in eius australi termino balnea salubria: et destruções multe ac magne: palme copiosissime ibi crescunt: Terra pinguis valde vineis: olinetis: et ferculenis resertissima.

D. Decapolis regionis. §. 6.

C Scias charissime lector ad urbē Tyberiadē terminari regionē dictā Decapolim. Nā Dom. Iaco¹⁰ nūs Jacobus de Ultriaico Jerosolimitanus p̄bus de triarcha et Romane sedis legatus in lib. quē de Ultria cōquesto terre sancte edidit: sic dicit Regionis decapoleos fines siue extremitates sunt: mare Galilee ab oriente: et Sydon magna: et hec est latitudo eius in lōgitudine vero p̄tenditur: et Tyberiade et toto littore aquilonari maris Galilee: usq; Damascum. Dicta est aut Decapolis quasi decem urbium regio: que ut principaliores in ea Quær¹¹ continent: Sunt aut Tyberias Sepher: Ledes Ne bes sint ptalim Asor Lesarea Philippi Lapharnaū quā in De Josephus Ionepharam appellat Bethsayda capoli Lorozaym et Bethsan: q; et Sicopolis dicta est. Sunt et in ea plures aliae: sed hēe celeb̄ores sūt Deca. Iterū scias: Regionē Decapolim: q; varie i scri polis: q; pruris denominari. Dicit. n. aliquādo Ithurea: varie et aliquādo Traconitidis: nūc Planicies Libani: noīas nūc terra Moab: nūc Chabul: nūc Galilea gen tū nūc Galilea supior: Est tñ semp eadē regio et si diuerfmode denominet lōgitudo eius censem vnius diete et dimidie latitudo iudicio meo non excedit

Capitulum Septum

excedit longitudinē nisi forte insensibiliter. Non territoriū aut Sidoniē et montes medios iter nos et saracenos. q; Barchite dñr: et passū canis: Idumei i habitat usq; Berthū: ppe Ithureā regionem: in valle dicta Uachar. Et quoniā ad radices libani i lōgū extēdit: saltū libani appellat.

D. Sephoron opidi. §. 7.

TA Tyberiade reuertēdo p̄tra occidēte: ad sex leucas et ex Lhana Galilee ad tres leucas p̄tra austrū. Sephoz opidi: castrū: desup pulchrū valde vbi Joachim beatissime virginis pater: creditur esse natus Situm est in tribu Aser iuxta vbi na vallem carmelon.

D. Benedicte Nazareth. §. 8.

TA Sephorō duab⁹ leuci: sere p̄tra austrū: paulū tñ declinādo ad orientē ē bñdicta Nazareth ciuitas Galilee: i q; virga de radice Jesse: pacta salutatiō angelica: vt legim⁹ Luce cap. 1. Ex spiritu scō cōcepit mūdi redēptoriē Jesum Christū dei maximi filū. Distat ab Alchon: 7. leucis: Et iā die bus nr̄is p̄manet locus: i quo Gabriel angelus beatissime virginis: detulit celeste nūcū salutis dīcēs: Ave grā plena: Pluries i loco illo deuotissimo celebraui in ipso anūciationis dīe: qn̄ diuinis verbis: caro factū ē Sīt nomē dñi benedictū i eter nū et ultra: Tria altaria sunt i capella: q; qdē excisa ē in lapide de rupe: sicut et nativitatis locus et resurrectionis et sepulture: nā et Nazareth antiquit¹² p maiori pte: excisa erat de rupe: qd̄ adhuc zareth. apparet Est et i ea: adhuc synagoga illa: i q; Jesu datus docenti: datus est liber Isaie qn̄ legit: teste Luca capi. 4. Spiritus dñi sup me: eo qd̄ vnixerit me: liber Edūnsuper in fine ciuitatiō: in ecclesia sub titulo Isaie

Primum Partis

flos ex sancti Gabrielis: fons quidam: ab incolis summe
quo Je veneratus: ex quo ut fertur puer Jesus: haurie-
s han- bat aqua: ministras dilecte matri sue. Extra Ma-
ziebat zareth contra austrum: quantum iaceat e potest arcus
quater: est locus dictus salutis David: ubi: pessi-
ni iudei: precipitare tentauerunt Iesum benedi-
ctum: ut legimus Luce cap. 4. sed exiens de ma-
nibus eorum: statim inuentus est: in latere motis op-
positi ad iactum arcus et oculo vident clarissime:
corporis sui lineamenta ac vestigia lapidi ipres-
sa: Ex monte hoc: videt nos Tabor: et Hermon
minor: et villa Endor: et Maym: et Iesrael: et se-
re tota latitudo magni campi Esdrelon.

D. Montis Tabor. §.9.

CA Nazareth duabus leucis contra orientem: est
mons Tabor: in quo ut legimus ad Mathei cap. 17.
cap. 17. transfiguratus est dominus: etiam hodie apparent
triū tabe: naculorum nine: quod diuinus Apostolus Pe-
trus: nescies quid diceret pre dulcedine et habu-
daria spiritus: petebat fieri Sunt isup nobilium edi-
ficiorum: fortissimorumque turris: et regalium habitatio-
num destructioes: in quibus non latitant leones vsi:
aliisque diversi generis fere: et circa huius regie sunt
venationes: Mons Tabor sublimis est valde: ac dif-
ficilis ascensu: aptissimus tamen per costruendo castro:
in basi ipsius motis australi contra viam Endor: in
continere quo est transitus ex Syria in Egyptum: lo-
cū est: ubi fama vli di: sacerdotem domini altissimi
ad Melchisedech occurrit Abrae reuerteti a cede-
dech quatuor regum ut legimus in Ili. Geff. cap. 14. In basi
vbi oī eiudē moti: occidētali ptra Nazareth: pstructa ē
curri capella i eo loco: ubi Saluator descendēs: discipu-
los monuit dices; Nemini dixeritis visionē donec
silius boio

Capitulum Sextum

silius bois amore resurgat ut legimus ad Mathei Math.
cap. 17. In pede eiusdem orientali: decurrit torres ca. 17.
Lison in quo Barach pugna commisit contra Si Torre
sara ac debellatus est ut legimus Judicū cap. 4. Lison
Est aut collectus torrens ille: ex aquis pluviali-
bus desuetibus a monte Tabor et Hermon et Her-
mon: Decurrit ptra mare Galilee: ingreditur
illud: iuxta castrum Belucer: quod iam fuit sub
ditione hospitalis sancti Joannis.

D. Endor §.10.

Codus tabor una leuca contra Eurus distat a vil-
la Endor: in monte Hermonio sita: non est aut mos
perse: sed veluti tumor quidam: procedes a monte
Hermon. ad monte Tabor: Unū imaginandum ē in
ter monte Hermon et Tabor: non esse vallē media: Mon-
sed quendam tumore: depressioni quidem: quod Hermon
mor dicit Hermoniū quasi parvus Hermon: et hoc nūm
insinuat psalmus cui dixit David propterea me-
mor ero tui de terra Iordanis et Hermoniā a mo-
te modico In hermonio igit villa Endor sita ē:
de qua legimus in psalmo Disperierūt in Endor
In Endor habitauit mulier Whitone habet: quam Multa
cōsuluit Saul ut legimus in I. regū ca. 28. Ad cui erat
in iussionē Samuelē suscitavit: qui sepultus fuerat in Whitonē
Ramatha Sophi: duab' dietis distante ab Endor: nem in
Endor.

D. Maym §.11.

CA Nazareth duabus leucis a monte Tabor: plus .1. regū
una leuca contra austrum: est mos Hermon minor: in ca. 28.
cuius latere Aglonari ē urbs Maym: aī cuius in-
gressū Jesus vidue filii a mortuis revocauit ut
legimus luce. 7. ca. Extredit hic mos fere .4. leucis Luce.
contra mare Galilee et terminatur non longe: .7. cap.
ab eo loco: ubi Iordanis ex mari Galile egredit.

Prime partis

C Descriptio Terrae Sancte contra nothum. C Caput septimum.

S Extra descriptio sumens initium ab Achō: tendit directe contra Mothum.

D. Torrentis Lison §. 1.

C Post Achon quatuor leucis: primo occurrit pars prima Carmeli montis: ubi extat locus: in quo verus dñi propheta Melyas: falsos Baal sacerdotes in torrete Lison interemit ut legimus In. 3. re in tertio regni cap. 28. Qui et ibide: modico spag. cap. 28. i. mare magnū igreditur: una leuca ab urbe Laypha: sed tribus ab Achon: De Torrente Lison. Torren. volo te nō latere charissime lector: quod licet realiter Lison de: eius pars decurrat contra orientē ad mare Galilee: cursus Aliqua vero contra occidentē petit mare magnū i. mediterraneū: et hec quidē diversitas ex eo contingit: quod mōs Tabor et Hermō: cum nō multū distet habent tumore quendā intermediū: quē diximus supra appellari Hermoniū. i. minorē vel parvū Hermon in quo situat villa Endor et tumo: quidē ille impedit: ne aque pluviales ex vitroz mōte defluentes: ad plagā vna descendant Sed pars vna petit orientē et recipit se in mari Galilee: et in ea pugnā cōmisit Barach contra Sisarā ut dicis Judicū cap. 4. Altera vero petit occidentē et ingreditur mare magnū: et in ea Melyas Baal sacerdotes necauit in qua confluit aque multe ex monte Effraym: et locis propinquis Samarie: et campo magno Esdrelon: et monte Laym.

D. Laymōth §. 2.

C A loco intersectionis sacerdotū Baal tribus leucis contra Iustrum: situat Laymōth castrum in pede.

Capitulum Septum

in pede montis extra heremū Carmeli: ubi Laymōth fertur: sagitta Laym iter fecisse Dicit enim in libro Gene. cap. 4. occidi virū in vulnus meū. Gene. D. Magedo §. 3. cap. 4.

C A Laymōth sex leucis contra Iustrum: est Magedo: dictū hodie suburbe: ubi defunctus ē Ochozias rex Iuda: vulneratus a militibns Iebu: ut legimus in. 4. regū cap. 9. iuxta Iezrael in ascensu Baber: quā Iorā regē Irael sagitta iteremut: cuius corpus projici iussit agro Naboth Iezrahelite In eodem Magedo perēptus est Joas rex Iuda: a pharaone rege Egypti: cum proficeretur a flumine Euphrate: Et scias studiose lector: caput Magedo et Esdrelō et planicie Galilee et Iudaea: id ē: licet diuersimode noiatiū Est atque rei veritate caput Galilee: quod cingit mari Galilee et Iordanem Ab Iusto autē mōte Effraym et Samaria: Ab occidente partim mōte Effraym et mōte Carmelo: Ab aquilone montibus Phenicie et Libano in longitudine est fere. x. leucaz in latitudine sex et amplius In partibus Aglonis fertilis ē super modū: exuberās frumento vino oleo: oibusq mundi bonis: adeo quod regionē meliorē: credo me nō vidisse: si exigētibns demeritis nostris: non detineretur in manu prophanoꝝ infidelium.

D. Mōre et Fabe castri §. 4.

C A mōte Laym contra orientē duabus leucis: occurrit Mōra Lasale in torrete Lison: per leucā vna a pede mōtis Hermō: ex Mōra p̄tra Iustrū leuca una est castrū denoiatū Faba in cuius latere occidentali: extra viam: qua est transitus in Iezrael ad dextram demonstrantur ruine ciuitatis affich quantum arcus teriacere potest: Cibi Si-

Prime partis

Si pugnantes contra Achab regem Israel et de
In. 3. re victi: dixerunt ut legimus in. 3. regū cap. 20. Dī
gū cap. montis sunt dī eōꝝ: pugnemus cū eis i vallibus.
20. D. Sunē §. 5.

C. Ex Aſſech leuca vna contra orientē ad ſinistrā:
extra viam Jeſrael in latere australi mótiſ Her-
mō eſt Sunā vrb̄a quam frequētare ſolitus era-
Helyſeus: pñcifcēs ex Carmelo in Galgalā: erat
ſiquidē planior via tendenti in Jericho: vbi cū
prophetaz filiis morabat: procedēs de Carmelo
per Sunā in Bethſameth: inde p. capestria Jor-
In. 4. donis vſq; in Galgalā Unde et in. 4. libro regū
regum? legimus: q; cū diſponeret petere ſluuiū Jordane:
neceſſe illi erat per Sunā agere transitum: et pro-
pterea eam frequentabat: Ex Sunā: ſuit ſunam-
tis illa: cuius filiū Helyſeus uſcitauit in cuius
In. 4. domo transiens hospitabatur vt legimus in. 4.
regum libro regum cap. 4. Ex eadem ſuit Abiſaach Su-
cap. 4. namit is que Dauid ſenſenti ministrabat vt le-
In. 3. re gimus in tertio regum cap. 1. Ibidē caſtramenta-
gū c. 1. riſunt Philistym et Saul venit in galgala.

D. Bethſan §. 6.

C. Ex Sunā. ii. leuci contra orientē ſere: parūta-
men declinando ad Austrū e Bethſan vrb; inter
montē gelboe et Jordānem ſita: diſtant tamen
a Jordāne media leuca: In cuius muro vt legi-
In. 1. re mus in primo regum capit. 31. Philistym ſuſpen-
gū c. 31. derunt corpora Saulis et Jonathe qui in prelio
coruerunt in monte Gelboe Dicta eſt aliquādo
Sicopolis: vt ſcribit Josephus: nunc autem ab
omnibus Bethſan nuncupatur: Eſtenim lo-
cius deliciofus valde: ſupe Bethſan eſt
mons gelboe extendens ſe contra occidentem
per. ii. leucac

Capitulum Septimum

per. xi. leucas vſq; Jeſrael: vbi eſt ſons patentif-
ſimus: dictus ſons Jeſrael: vbi et Philistym di-
ſpoſuerunt caſtra: cum eſſent Saul et exercitus
eius in móte gelboe iter Bethſan et ipm fontē.

D. Jeſrael. §. 7.

C. A fonte prefato: ad lactum arcus: in loco ali-
quantisper elevato: ſituata fuit Jeſrael vna v-
biū regaliliū in regno Jeſrael: nūc aſit uir. 20. do-
munculas, habet diciturq; Lareth y; et in basi
montis Gelboe ad occidente: ante cuius ingreſ-
ſum adhuc ager oſiedit Naboth Jeſraelite: que
innocente lapidibus obrui iuſſit maledicta Jeſa-
bel vt legimus i. 4. Regū cap. 9. Jeſrael pulcher In. 4.
rimi eſt prospectus: per totam Galileam vſq; Regū
Carmeli et mótes Phenicie móte inq; Tabor cap. 9.
et Galaad ultra Jordānē et totum montem Ef-
fraym: Item a móte Galaad versus Jeſrael in
latere septentrionali montis Gelboe: eſt via val-
de plana: a Jordāne p. Hermō et Salin vbi erat
Ioannes baptizans: et per hāc profectus eſt Je-
hu de Ramoth galaad: cum ſpeculator dixit vi-
deo ego globum vt legimus in. 4. Regū. cap. 10. In. 4.
Descriptio Dispositionis Montis gelboe Regū
et Hermō. §. 8.

C. Mons gelboe et Hermō ſic diſpoſiti ſunt:
vt gelboe ſit ab auro et Hermō ab Aquilōe:
duarum leucarum ſpacium mediat iter eos lon-
gitudo eorum. ii. leuci protensa ab oriente in
occidentem: vterque ab oriente terminatur in
Jordāne. In planicie inter media plures et du-
ri confictus acciderunt Ibi enim gedeon de-
bellatus eſt Madian: vt patet in libro Iudic. Judic.
cum capitulo ſeptimo et Saul congreſius eſt cap. 7.

Prime Partis

Tres mōtes Hermon cum Iobiliū: Et Achab cum Assirīs: Hodēnis ēt diebus Tartari cū Sarracenis: Et aduerte: q̄ extat mons aliis supra regionē Traconitidē iuxta montem Seyr: qui est longe maior: t̄ excelsior hoc mōte Hermō prescripto: t̄ ille in multis scripture locis: appellat mons Hermon vnde pateſ tres esse mōtes Hermon: vnius quidē t̄ maior: supra regionē Traconitidē: secundus vicinus monti Belboe: tertius paruuſ qui dicit hermonium: de quo supra actum est: t̄ dirimus esse tumorem quandam inter montem Tabor t̄ Hermon secundum.

D. Lonuallis illustris. §.9.

CIn planicie media inter Belboe t̄ Hermon: incipit conuallis dicta illustris ex sui amenitate Geneſis ca. cap. 14. Extenditur aut̄: a planicie hac: per totū pi. 14. deſtruxum Jordaniſ usq; ad mare mortuū: Sed t̄ ipsum: ante subuersionē Sodome t̄ Gomor‐re contentum fuerat in cōuale illstri que aquis irrigabatur veluti paradiſus t̄ Egyptus.

D. Si in Galboe cadit ros. §.10.

Credunt nōnulli t̄ predican: super Belboe: rōrem non descendere eo q̄ David miseratus obitum Saulis t̄ Jonathē illic intersectorū im‐
In .2. precatus est ei in hys verbis (vt legimus in secū Reguz do Regum capi. primo) Montes Belboe nec capi. 1. ros nec pluia cadant super vos: vbi ceciderit fortes Israel. At certe hoc non est verum nā in feſto diui Episcopi Martini: monte ipsum ascēdi: t̄ adeo pluit: q̄ vſq; ad carnē madefactus de ſcēdi in ſup eadē Vallis inundauit deſcedetib⁹ aquis. Alio in ſuper tēpore: ſup ipsum Belboe: dormiens

Capitulum Septimum

dormiens ſub diuino cū alijs multis: rore perfuſi ſuimus ſupra modū: t̄ id quidē cōtigit in oium ſanctorū festo anno ſalutis. 123. Eſt tamen ver̄ bono q̄ eiusdem quedam partes ſaxoſe: aride: ſunt t̄ ſalutis ſteriles: ſicut t̄ alijs Iſrael montes. 123

D. Gilim opidi. §.11.

CAb Iezrael quatuor leucis contra aſtrum eſt gilim opidi: munitū quidem ſed collapſum: in pede mōti, Effraym ſitum: vbi Samaria iniciti: t̄ galilea terminum ſumit: Ex gilim uſq; Jordanē: ſeptem circiter leuce mediant cōtra orūtem: t̄ parti illi iungit ab auro: regio Maphe i qua extant montes excelsi valde.

D. Sebaste que olim Samaria. §.12.

CEx gilim quinq; leucis contra aſtrum tendidimus Sebaste quondā dictā Samariā caput x. tribū: t̄ ſedes regū Iſrael. Que cū gloriosa nimis eſſet peccatis inhabitatiū adeo defecit: vt nec vna habeat domū duab⁹ ecclesiis exceptis: Due ee que in honore diui Baptiſte Ioannis coſtructe clesie i fuerūt ver̄ principaliorē: que t̄ catedralis ſe Samades erat: Sarraceni in Mahumeā cōmutarunt ria in qua turpissimū Mahomet̄ venerant. In ea eſt eiusdem diui Ioannis ſepulchrū: marmore exciſum: ad iuſtar ſepulchri Saluatoris noſtri: i quo idē sanctus inter Melyeſū t̄ Abdīā pphetas cōditus fuerat Ecclesia hec: coſtructa eſt in latere mōti in deſcētu: Saraceni diuīnū Joannem precipua deuotione colunt post Christum t̄ beatiſſimā virginē: de ipſo alta ſentītes: Aſſerit. n. cenī t̄ cōſiſtent Christū vere filiu dei: nō tñ deū: Bea‐ ſtam virginē de ſpiritu ſancto pcepisse: virginem ctos ve peperiffe: t̄ virginem permansisse: Joannē autē nerant

dicunt maximum & sanctissimum prophetarum
 honoris dei nuncius: & ad seipso statum: destinatum
 fuisse hec vidi & legi in Alcorano q est liber false
 legis tradite a maledicto Mahometo: Altera ec-
 clesia extat in monte supercilio ubi & regis palatium
 constructum fuerat: Hac inhabitant greci mona-
 chi Christiani: q summa humanitate me recepe-
 runt: & necessaria ministrarunt In ecclesia ipsa:
 ostenderunt locum: in quo credunt & dicunt Ba-
 pris tam: carceri mancipatum: & in eodem ab Herode
 decollatum quod quidem ut fruolum re-
 spuo: Nam Josephus: & sanctorum legende &
 magister in historiis: & historia ecclesiastica: com-
 muui & concordi assensu scribunt eum in Mache-
 runta: nunc Lyon dicta que ultra Jordanem si-
 ta est: & ego vidi: fuisse decollatum Preterea Herode
 rodes ille: qui diuini Joanem decollavit Tetrar-
 cha existebat Galilee: & regionis trans Jordani-
 nem: que quidem est terra Balaad: sive duarum
 tribuum & dimidie: qua eis distribuerat fortissi-
 mus Josue: ante transiit Jordani ex conse-
 quenti nullam potestatem exercere poterat in
 Samaria Subiciebatur enim Mylato procurati-
 tori sicut Jerusalem & iudea: ergo Joanem ibi:
 nec carceri addixit: nec vita priuavit quia nul-
 lum ius in Samaria habere potuit: Decollato
 tamen eo in Macherunta: discipuli venerunt ut
 legimus Marci. 6. cap. tuleruntq; corpus eius:
 & sepelierunt in Samaria inter prophetas pre-
 dictos: Caput vero eius est Ierosolinus: Tam
 grandes ruinas in toto Terre Sancte circuitu:
 quantas in Samaria: non vidi cum tamen ma-
 gnas & multas viderim: dignas quidem deplo-
 ratione

Ubi
 Bapti-
 sta de-
 collat

Bapti-
 ste sepul-
 chri est
 in Sa-
 maria

ratione

ratione: Nec fuit illius dispositionis Samaria:
 qualem sibi attribuit magister in historiis super ver-
 bum illud in. 4. regum cap. 13. Si sufficere pote In. 4.
 rit puluis Samarie: pugillis populi qui lequitur regum:
 me: Videlicet enim magister sentire: parietes urbis ca. 12.
 & montis superficie: fuisse equales: & desuper edificia
 constructa: Quod non sic erat: immo parietes sitio
 in basi ipsum montis constructi fuerant: turribus Sama-
 fortissimis muniti: mons autem interius: in altu pau-
 latim consurgens: ex parte edificiis circumspectus: E
 sicut botrus: paulatim crescens in acumine In mo-
 nte cacumine regio speciosa nimis erat ubi & ad
 bui vident columne plures marmoree: quibus de
 ambulatoria palatia suffulciebant In circuitu mo-
 ntes inferius: sub regia habitatione: ac sub edificiis
 nobilium in loco ubi platea communis sine foro re-
 rum venalium reperiuntur marmoree columnae:
 que platearum testudines sustentabant: plateae si-
 quidem civitatis: iuxta morem Terre Sancte:
 studinate erant: ut verbo concludam: nescio: qd
 magnificentie & fortitudinis & decoris Sama-
 rie desiceret: quetum nunc adeo defecit: ut in rei ve-
 ritate facta sit hortus olerum: sicut eius rex ipsius
 Achab: de vinea Naboth Iezrahelite: hortum sa-
 cere voluit eo q proxima esset domui regie & iu-
 sto dei iudicio: non solum vinea Naboth: sed &
 Palacium regium: i hortos est comutatum Samaria Situs
 rie situs: pulcher nimis erat: Ab ea enim est pro- Sama-
 spectus: vsq; ad mare Jopes: & antipatridam & rie q
 Cesaream palestinam: per totum quog; montem pulcher
 Esraym vsq; Ramatha sophin: & vsq; Carmel-
 luc: Regio ipsa exuberat fontibus: hortis oliuetis:
 bonisq; omnibus: quibus indiget mundus iste.

D. Tarse §.13.

CEx Samaria tribus leucis contra orientem: eō Reges Israēl structa est civitas Tarsa in monte sublimi: in quo aliquanto tempore regnauerūt reges Israēl ante constructionē Samarie. fuitq; in forte Manasse.

D. Tampne. §.14.

CEx Tarsa sex leucis contra orientem: in via quae tenditur ad Jordānem est terra Tampne: que inter ceteros montes habet unum valde sublimē: hec quoq; fuit de tribu Manasse: et protendit vīsq; campestria Jordānis et vīsq; Macherunta.

D. Montis Bethel et Van §.15.

CA Samaria duabus leucis contra Iustrum iuxta viam: que dicit Sychen distat mons altus dictus Bethel in quo Jeroboaz filius Nabat q; peccare fecit Israēl statuit unum ex vitulis au-

reis: ut scribitur in tertio regum cap. 12. Sarra-

cap. 12. ceni dicunt locum hunc Bothil nescientes pro- ferre Bethel: Inde ad medium leucam ad fini-

stram est mons alius: priore altior appellatus

Vituli aurei Van: supra urbem Sychen In hoc monte Jero-

boaz dicit alterum vitulum aureum: ut scribi-

•3. regū tur in tertio regum cap. 12. Sunt tamen qui di-

cap. 12. cunt: vitulum illum constitutum fuisse in ciuitate Van: que nunc Velenas sive Lesarea Philippi nuncupatur et id magis placet diuino Jeronymo:

eligat quis quod voluerit mihi sat est: montem

bunc appellari Van.

D. Sichen §.16.

CInter montes Bethel et Van: sita est vība Sichen: hodie Neapolis dicta amenitate nimia et deliciis habitudans: tamen immunita nec muniri pot: nihilq; aliud superest: nisi q; accedētibus ini-

mīcis ad

mīcis ad portā: habitatores fugiāt p alterā si pau- ciores et impotentiores fuerint: Sichen edifica- ta fuit a Jeroboam: fuitq; prima sedes regni sui: postq; constitutus fuit rex super. 10. tribus sic. n. legimus in tertio regum cap. 12. Edificauit autē Jeroboam Sychen et habitavit ibi.

3. regū
cap. 12.

D. fontis Jacob: et motū garizim et Ebal §.17.

CA porta Sichen australi quantum bis iacere posset arcus est fons Jacob super quem fatiga- tūs ex itinere ut legimus Joāni cap. 4. sedit Je Joānis sus petuītq; aquā a Samaritanā: fons ipse effus cap. 4. sus est in via qua tēdimus in sanctā Jerusalē: Su- pra fontē ad dextrā mōs est excelsus: duo habēs capita: quoq; vnu: mons garizim alter: mōs Ebal nuncupatibi Josue edificato altari: audiente po- pulo recitauit totū Deuteronomiū Moysi: Sic n. legimas in li. Josue ca. 18. Media pars ppli Josue stabat iuxta montē garizim et media iuxta montē cap. 18. Ebal: et cūcta q̄ scripta fuerāt in legis volumine replicauit Josue coram oī multitudine Israēl.

D. M̄hani Louis hospitalis §.18.

CSuper montē garizim adhuc ostenditur vetu- fūssimi phani locus: qd. quidem sub titulo Louis olympij hospitalis constructū fuerat ad instar tē- pli Jerusalē: a Senabarach duce regionis trās Jordānē ut deferret genero suo: scelesti manasse regi Israēl qui cūm non esset desirpe leui: voluit summum pontificatum et sacrdotij officiū exer- cere: Templū hoc vīsq; ad destructionē p Roma- nos: seruatū fuit: Montem garizim et templū il- lud creditur voluisse signare Samaritana cum dixit Salvatori: patres nostri in monte hoc ado- rauerunt Joānn cap. 4.

4. cap.

Prime partis

D. Antiquae Sichen §. 19.

CAd sinistrā fontis Iacob: oppidū est magnū qđ sed desertū & dirrū qđ creditur suisse illa Si
Gene. chen antiqua de qua legimus in lib. Gen. cap. 37.
ca. 37. qđ acob habitauit in Siche: vbi & filii sui pasce-
bāt greges qđ missus est ad eos Joseph: Illic ad
huc sunt dirrata edificia marmorea: mira deqđ co-
lune: ex qbus arguimur: qđ gliosa fuerit Locus qđ
de amenissimus est & secundus valde: nisi quod
aquis fluvialibus caret: ideo necesse fuit Jacob:
effodere puteū magnū ut sufficeret habitatibus
Sichen & pecorib⁹: Indigene mihi dixerūt locū illū nūc
antiqua Istar ab eis appellari: Distat aut ab Istar: ea quā
nunc diximus nūcupari Neapolis iacu duorū arcuū:
istar & in hac Neapoli estimo suisse oppidū Thebes.

D. predy Joseph §. 10.

Conti Jacob adiacet pdiū: qđ dedit Jacob: si-
lio suo Joseph: extra fratres suos de quo sic le-
Gene. gimus in lib. Gen. ca. 43. Dixit Jacob: filio suo
ca. 43. Joseph: Oo tibi p̄te vna extra frē tuos: quā sūl
de manu amorrei i gladio & arcu meo: pdiū illud:
vallis elōga: admodū fertilis & amena: & nescio
vallē equē grādēi delichys illi simile In Siche se-
pulta sūt ossa Joseph: aducta de Egypto: Sic. n.

Gene. adiurauerat frē suos: vt scribit He. ca. vlti. Qđ
ca vlti. at i Siche recōdita fuerit testas liber Josue c. 24.
Josue

D. Lebne §. 11.

CEx Sichen. 4. leucis iuxta viā tendendo Je-
rusalem sanctam ad dextrā est Lebna: Lasale qđ
de pulchū valde: Dico autē Lasale: qm̄ alia est
vrbs Lebna in tribu Juda: quā expugnauit Jos
Josue ue: Sic enim legimus in libro Josue cap. x. Tā
cap. x. siuit Josue cū omni Israēl de Dacea i Lebna
& pugnabat

Capitulum Septimum

& pugnabat contra eam: quā tradidit dñs cū re-
ge suo i manus suas p̄cesserūtq; vrbē i ore glady.
D. Magnas opidi. §. 22.

CEx Lebna qnq; leucis cōtra austru: est opidū
Magnas: nūc at nūcupatum Bir'a: sicutq; bijs
diebus sub ditione milicie templi: iuxta latus
eius australe: locate sunt methe iter tribum Es-
fraym & Beniamin.

D. Babaa Saulis. §. 23.

CEx Magnas vna leuca cōtra austru: est Sa-
aulis: in qua vt legimus in lib. Iudicum: cum ca-
cap. 10. oppressa est vpx illius leuite proficiscen
tiis ex Bethleem: pp̄ter cuius vltionem serē to-
Indi-
la tribus Beniamin deleta est vt patet in libro cum ca-
Iudicum cap. 21. In Babaa ortus est Saul pri-
pi. 21.
mus rex in Israel.

D. Rama. §. 24.

CEx Babaa: spacio vnius leuce contra austru:
tus est
et Rama i mōte cōdita ad sinistrā: eūti Jerusalē:
nō lōge extra viā De hac credit dictū suisse illud
Jeremie cap. 31. Vix in rama audita ē: Nolo. n. Jere.
re ignorare studiose lector: in terra sancta: plures
cap. 31.
suisse rama prima iuxta Thecuā: via qua tendi-
mus i Ebron. 2. in tribu Neptalim: p̄ima castro
Sepheth. 3. iuxta Sephor. 4. est in Sylo. h. est
iuxta Babaa: & de hac nūc est sermo: oēs qđ in
hoc queniūt: qđ collib⁹ altis p̄structe existunt ex
hac rama: vltio dicta: trib⁹ leucis p̄tra austru: est
vrbs scā Jerusalē: quā ad p̄ns p̄tero: vtile ē. n.
redire p̄ Sychē: & p̄no vrbes illas colligere d̄ an-
gulo mōtis Esfraym: ac resumere que dimisi.

D. Emon & Mhaselli. §. 25.

CPost Sichen contra orientem: processu ad

Prime Martis

Jordanem: quatuor leucis est Emon opidū grā
de: ameno loco cōstructū: oibus mudi bonis ha-
bundans: sicutq; de sorie Effraym: Trib⁹ leucis
as pa- a Jordane est Phasellū casale in campis tribus:
scitur i vbi torres Larith decurrit ex monte In Larith
como precepto dñi Helyas pascebat a cornis: Sic. n;
3. Re- legimus in. 3. Regū cap. 17. Sedit Helyas i tor-
gum ca rente Larith: q; est p̄tra Jordane corni quoq; def-
pi. 17. ferebat ei panē et carnes mane et vespere.

D. castri Doch. §. 26.

C Post Phasellū ad sinistrā vna leuca: versus
terra Tepne: et castrum Doch: vbi Theophilus
dolose detinuit et interemit Simonem macha-
beū: Ex hoc loco plene videtur terra galaad et
duarib; tribuum et dimidiū: terra Esebon: montes
moab: mons Abarin et Phasce et Nebo: et descē-
ditur in cāpcītria Jordani: suntq; deinceps lo-
ca plana usq; iericho: et vltra p totum decursum
Jordani: usq; ad mare salinarū mōtes et Aba-
rin et Phagor et Phasca et Nebo: sūt directe cō-
tra locū hūc vltra Jordane: Scias insup q; ab or-
tu Jordani sub Libao: usq; ad solitudine Pha-
ran fere p cētū miliaria: ipse Jordani i vitroq;
littore: cāpos habet latos et amenos: qui retro
circundantur altissimis montibus.

D. Galgale. §. 27.

C Post phesech fere cōtra austru: paululū tñ cū
declinatione ad occidentem quinq; leucis est: lo-
cus dictus galgala: i quo vt legimus i lib: Josue
Josue cap. 5. filii Israhel circūcisi sunt p̄cepto Josue: et
cap. 5. postq; oēs circūcisi fuerūt: castramētati sunt illic
miltis dieb⁹ trāsito Jordane: et p̄pea vocati ē no-
men loci illius galgala usq; in presentem diem.

D. Quarantane

Capitulum Septimum

D. Quarantane. §. 28.

C Ex galgala ad dimidiā leucam tendēdo in Je-
richo ad dextrā iuxta viā est mons dictus quarā-
tana: vbi mudi Salvator quadraginta diebus
et noctibus: cibū nullū suip̄sit: Altus est numis:
et ascensu difficultis. Temptatus autē fuit in alio
mōte qui duabus leucis distat a quaratana: su-
pra i deserto: a latere australi Bethel et May.

D. Fontis Helysei. §. 29.

C Sub quaratana fere iactu duoz arcuū oritur
fons Helysei: cuius aquas cū essent amare et ste-
riles: dulcorauit Helyseus immissione salis: sic. n.
legimus i li. 4. Regū cap. 2. Egressius Helyseus 4. Re-
ad fontē aquaz misit i eis sal et ait: Hec dicit do-
minus sanui aquas has: et non erit vltra i eis pi. 2.
mōis neq; sterilitas: Fōs ille decurrit iuxta gal-
galā a pte australi ipelliq; mollēdinā: deinde in ri-
uos diuisus: irrigat canamellas et hortos: demū i
Jordane se recipit Juxta galgalā cōtra austru: Vallis
ad dimidiā leucā: ē vallis Achor: in qua iubete Achor
Josue: idē Echo: lapidibus obrutus est p̄ expiā Josue
do furto anathematis: vt legim⁹ Josue cap. 13. cap. 13.

D. Jericho. §. 30.

C A galgala cōtra orientem leuca vna: distat Jeri-
cho yrbs qdē quōdam sublimis: nūc au vir. 9.
domos habet: nec meret dici parua villa: oīaq;
monimenta sanctoz locoz: penitus deleta sunt
Ex Jericho duabus leucis extat capella diuo
Baptiste dicata vbi creditur Salvator: fuisse ba-
ptizatus: Opinantur tamen quidam iuxta Ba-
tor vbi
lym: id actum fuisse: sed Ecclesie solemnitas bapti-
contradicit: gesta in Jericho satis nota sunt: zatur
ideo ea non describo.

Prime Partes

D. Bebhagie. §.31.

CEx Iericho duab' leucis iuxta mare mortuum est Bethagla ubi Joseph & fratres deducentes ex Egypcio corpus patris Jacob: planxerunt se pitem diebus: ut legimus Benetis cap. 50. propter ea vocatus est locus ille Bethagla. i. domus planctus. Vixit autem leuca vna a Jordanē: & ibi inhabitant monachi greci.

D. maris mortui sive Lacus Aspalti. §.32.

CA Iericho tribus leucis: similiter a Jordane: & capella domini Baptiste distat mare mortuum: qd & Lacus aspalti. i. bituminis vel maris salis nūcupari solet: Vnde qdē Arabiā & Iudeā estq; i littore rei orientali: terra Moab & Amon: & mons Seyr: de quibus actū est supra extediturq; vsq; Lades berne & desertū pharan. Ostendit circa međii eius in orientali littore castrū almonichal: qd antiquitus petra deserti: nūc autē Lharach dicitur: monitum valde Balduinus. n. rex Ierusalē edificauerat pro Ierusalē regno dilatando: At nunc soldanus detinet: & in eo reponit thesaurum Egypti pariter & Arabie: quem exigit a sibi subiectis.

D. Ariopolis. §.33.

CEx Lharach tribus dietis contra vulturnū est Ariopolis: dicta nūc petra: metropolis totius seculi Arabie de actū est supra: olim tñ Ar nunc maledicta fuit: eratq; in torrente arnon cōdita: in confiniis moabitaz & amorreorom. In eodē littore est locus: ex quo Balaam populo dei maledicxit.

D. Segoz. §.34.

CPost Iericho p̄tra austrū est Segoz opidum: in eo

Capitulum Septimum

In eo salvatus est Lot⁹ qd⁹ dominus sodomiam subuerit Sic enim legimus Gen. cap. 19. festina Gene. & salvare ibidem circa appellatum est nomen loci illius cap. 19. illius Segoz Situ est autē sub mōte Engadi: itē qd & mare mortuum est statua salis: in quā cōuersa est vpor Loth ut patet Gene. ca. 19. Quā ut videre: Vpor ingentes subī itinerū labores: sed nec desideriū Lot⁹ meum completere datum est Retulerūt siquidem statuaz mihi incole locum esse inaccessiblem vel saltem salis non sine periculo mortis: propter feras immanes & serpentes precipue vero propter Beduinōs: qui loca illa inhabitant inhmani: & pessimorum morum.

D. spatij & mirandarum conditiorum maris mortui §.35.

CMarare mortuum habet in latitudine ab oriente ad occidente: leucas 30. In longitudine autē ab aquiloni ad austrum: assertione Sarracenoꝝ a quibus diligenter percūtatus sum: habet quinq; dietas Iosephus autem scribit: ipsum continere in longitudine stadia 486. quod magis verum reputo credit a non nullis ipsum continuari cum mari rubro: propter aquas illas: que in libro Exodi: aque Zamarath nūcupatur: qd & mihi suadere conatus est Ierosolimitanus Patriarcha grecus: ter Patriarche illius sedulus investigator: Uez an sic se habeat: icertū relinquō: neq; n. personaliter usq; illuc Ierusalem procedere valui: Mare mortuum semper est sumās: lem & tenebrosum sicut os inferni: Oculis meis vidi simul cū alijs pluribus sochis pp teterimūz & Vallis malū vporē ex mare mortuo sumantē: vallis illa illustris quae i. Gen. ca. 14. illustris dicta est & vere sic erat Gene. a termino huius maris apud desertum Pharan. ca. 14.

vis; supra Iericho media dieta: sere sterili; & in utilis redditia est: ita ut nec germen producat ali- quod; in sui latitudine: que aliquando est quinq; aliquando sex leucas: preterq; iuxta Iericho ubi canamelle: & horni: & viridaria irrigant fonte. Ne lisi: & hoc quidem prouenit ex certo dei iudicio: qui tot annorum seculis: peccatum vleuisit So- domorum: vt etiam regio ipsa penas luere videa tur. A dextris insuper: & a sinistris montes steri- les sunt & gridi vel barbare habitationis p multa & longa terrarum stadiarum que impellente ve- to vapor ille pertingere contingit. Dicunt no nul li Jordanem aquas suas in hoc tremendo & seti do mari non permiscere: sed priusq; mare ipsum attingat: sub terra se recipere. Attamen Sarace ni asseruerant mihi ipsum quidem ingredi mare: sed & exire: ac interposito modico intervallo ab egressu sub terra absorberi. Ex crescit mare mor- tum aliquando resolutione nimis ex Libano alijsq; montibus: aliquando inundatione Jordani & torrentis Jabori & Arnon & Zareth aliquando pluviis desuentibus in galilea in monte galao in terra amon in terra Moab & Seir ex quibus omnibus pluviales aque in Jordaniem descendunt: & demum mare mortuum ingredi- tur. Inuenitur in mari mortuo bitumen collectum: ex eius fundo ascendens: quod vento agitante ris moz congregatur adiuvicem: appulsumq; littoribus tui extrahitur: est medicinale virtuosum: & valde du rum: nec soluitur nisi mestruo sanguine diciturq; gluten Iudaicum. Unde mare ipsum: Lacus as- Bene. palti appellatur. Dicitur in Genesi cap. 14. q; val ca. 14. lis illustris: que nunc est mare salis: puteos mul- tos bituminis

hos bituminis habebat: & hodie etiam plures sunt in littore maris dispositi: quos vidi ego: estq; iux ta quemlibet pyramis erecta: & hec de mari mortuo dicta sunt.

D. Hay §.36.

CSupra Galgala in montanis contra occidente tri- bus leucis in pre occidentali quarantane vrbs es. Hay: quā Josue vt legim⁹ ī eiusdēli. ca. 8. postq; Josue expugnauit: succedit igni iterfecto eius rege cun- cūsq; habitatoribus: & fecit eā in tumulo eternū. cap. 8.

D. Bethel §.37.

CEx Hay ad leucā vnā fere ptra aquilonē: pau- lulum tñ declinādo est Bethel ciuitas: que prius Luza vocata est: vt legimus Gene. capi. 35. hec ē Gene. ī tribu Beniamin: ubi Jacob p̄ficiens in illa cap. 35. sopotamiā fugiens Esau fratre suū: lapidē capi- ti supponens obdormiuit viditoq; in somniis sca- la: & angelos ascendentes ac descendentes & erexit lapidē in titulum: appellauitoq; nomen loci Be- thel. i. domus dei Errant qui creditur Bethel hāc: nō ē in esse in Ierusalem: Nā eo tpe Melchisedech i Je- rusa- rusalem regnauit: eratq; vrbs gloria: Si ergo lem Bethel ī Ierusalē extitisset: non vtiq; esset vez Jacob dormisse in capo Pieterea hodie ī hoc Bethel oñdit lapis erectus ī titulu & sepulcris Helybore nutricis Rebeccae subtus in valle: q; tñ cōstat nō esse ī Ierusalē & qui hec dicūt: ī alio nō habent fundamentū: nisi ī quibsdā versi- bus: q nullius sūnt auctoritati. s. Solima: Luza: Bethel: Ierusalē Iebus: Helia. Vrbs sacra Je- rusalem: dicit atq; salē: Vez a sic dicentibus: vel- lē erudiri ī quo loco veteris vel noui testamēti: testimoniuū reperiūt Ierusalē dictā suis Luza vel

Prime partis

Bethel nisi forte velint templū Bethel. i. domus dei appellare: sed est in equivoco laborare: hoc enim sensu: oīs ecclesia dici potest Bethel: preterea sup illud Gene. cap. 13. Reuersus Abraā p̄ iter quo venerat in Bethel: glosa diui Jeronymi: q̄ locū ipsum visitauerat: sic habet Bethel ciuitatiuncula est: duo decimo ab Ierusalē lapide. i. miliari. In termino .n. cuiuslibet miliaris in signū statuebatur lapis erectus; in tribu Beniamin ad dextrā euntibus Neapolum q̄ prius Siche: iuxta Luzā: q̄ ē in tribu Effrāym: et proxima diuissio inter Beniamin et Effrāym: in medio eius transit.

Palma sus Rama: que et Sylo dicta fuit est Palma delboore bore de qua sic legimus i libro Iudicū ca. 4. erat aut Delboora prophetes vxor lapidoth: q̄ iudicabat populum illo tempore et sedebat sub palma: que nomine eius vocabatur: hec misit Barach ad debellandum Sisaram in monte Tabor.

D. Anathot §.38.

CEx Bethel duabus leucis: cōtra aquilonem: ab Ierusalē leuca vna: nō lōge a Rama Beniamin est anathot viculus sacerdotū: ex quo Jeremias propheta oriūdus extitit. Unū sic legimus i argu-
In arg. meto sup Jeremiā: Jeremias anathotites q̄ ē vi-
culus trib⁹ a Ierosolimis distā: miliarib⁹: Juxta Anathot iter orientē et austrū: i cipit solitudo illa q̄ mediat iter Ierusalē et Iericho: nūc desertū q̄rātane dictū: extēditurq; supra Galgalā: et usq; ad desū p̄tra Thecuā et Engadi iuxta mar mortuū:

D. Vinea balsami in Engadi §.39.

CSupra mare mortuum in littore eius occiden-
tali de Segor leuca vna est ascensus mon-
tis Engadi;

Capitulum Septimum

sis Engadi: in quo David latuit ex primo Me-
gum cap. 14. Cum insidiaret ei Saul: in circus-
tu ipsius motis et in ipso vinea balsami consita Vinea
erat: sed Herodi magni tempore Cleopatra Egh balsa-
pti regina: in odium ipsius Herodis sauentē sibi mi trās
Antonio transalpā in Babiloniā Egypti: et lata in
nō colitur in Egypto vinea illa nisi a christiani: Egyp-
tigaturq; aqua fontis: in quo fama ē beatissimā ptum
virginē: sepe infantē Jesum lauisse: cum fugisset
propter Herode in Egyptū: Sunt tamen adhuc
furculi vinearum valde nobiles in Engadi: vt
ad litterā verificetur quod scribitur in Lāticis Lanti.
cap. primo Boltus Lipri dilectus meus mihi: cap. j.
in vineis Engadi: Clerum sarraceni nō colunt il-
las et Christiani non habitat illic: qui colere eas
valeat Sub Engadi iuxta littus maris mortui:
arbores quidem sunt visu pulcherrime sed fru-
ctus earum cum discerpitur intrinsecus fauilla fruct⁹
et cinere plenus inuenitur: Montes Engadi sub plena
limes sunt valde ac mirabilis dispositionis pre-
rupti rupibus et vallibus: adeo q̄ similes nō vi-
di qui et videntibus incurvant horrorem.

D. Adomin. §.40.

CEx Jericho q̄tuor leucis p̄tra occidente via q̄
ducit Ierusalē: ad sinistrā Quarātane est castrū
Adomin: ubi fm Lucā cap. x. gdā descendens Luce
ab Ierusalē in Jericho incidit in latrōes: quod cap. x.
et modernis temporibus: multis contingit et a
frequenti sanguinis effusione: locus ille nomen
acepit: Est. n. horribilis visu: et periculosus val-
de nisi quis fuerit cum optimo comitatu:

D. Behurin. §.41.

CEx Adomin duabus leucis cōtra occidentem

Prime Partis

**est castrū Behurim de tribu Beniamyn ex quo
2. Re^u fuit Semein filius gemini : qui vt legimus in. 2.
gum ca Regū cap. 16. maledixit David: cū egressus esset
pi. 16. Jerusalem fugiens ne Absalon creatus rex in
Ebron cōprehenderet eū : est castrum p pulchritū
z valde munitum i loco alto cōditum: In serius
autem in valle contra orientem in via regia est
lapis dictus Beon ruben : magnus in modum
olibani: videturq; esse marmoz.**

B. Bethanie. §. 42.

CEx Beon contra occidentem: quantum est ia-
ctus duorum arcuum in loco proclinoire est ca-
stellū z Marthe z Marie: Bethania: Ante cuius
introitum: minus q̄ sit iactus lapidis iuxta ci-
sternam in campo ostenditur locus: vbi domino
Bethaniam venienti occurrit z Martha: deinde
Maria vocata: In Bethania adhuc ostenditur

**Si-
mo-
nis le-
prosi
domus;
in qua re-
cubuit Salua-
tor: Item domus Marthe in qua hospitari soli-
tus erat: que hodie est Ecclesia in honore z Mar-
the z Marie constructa. Item sepulchrum La-
Zari ex quo suscitatus est: propinquum dicte Ec-
clesie: vbi z erecta est marmorea capella: decēs
z pulchra monumentumq; ipsum: marmore te-
ctum est: in quo z ego descendī. Saraceni pre-
cipua veneratione colunt illud propter miracu-
lum suscitati Lazari a Salvatore factum: In re-
cessu a Bethania: nundum appetet Sancta Je-
rusalem propter mótem Oliveti interpositum:
Sed ascenditur primo quidam terre tumor: z
pars dilecte ciuitatis: cum monte Syon ponit
in prospectu. Eya clemētissime Deus: quot de-
uote lachrime: quot pectorum tensiones: quot
gratiarum**

Capitulum Septimum

gratiarum actiones sunt in loco illo: peregrino-
rum videntū exultationē vniuerse terre Urbem
Santam regis magni. O quāta exultatio erit ibi
videre locū glorie tue bone z vere, Iesu: si igno-
minie z confusionis tue locus: cū tanto mentis
iubilo videtur z colit: Sed iam omissis oib^o ad
sanctissime Jerusalē descriptionē festinemus De-
scendit igit de monte: z ite u Urbis sancta oculta
tur: Itex sublatere orientali móte Oliveti iuxta
Bethphage: que adiactū lapidis ad sinistrā re- Beth-
linquit: sub móte offensionis in valle: est viculus phage
admodū parvus: ibi ascendit platus australe: z
gyrat mōs Oliveti z peruenit ad locū vbi dñs
asinum ascēdit ut legimus Mathei capitū. 11. Math.
Et statim oculis nostris tota Jerusalē obicitur cap. 21,
cum templo z Ecclesia sanctissimi Sepulchri
alysq; locis sacris. Videlicet ergo post descensum
montis Oliveti: vbi turbis precedentibus z cla-
mantibus osana filio David letantibusq; de be-
nicto z salutifero eius aduentu piissimus Je-
sus videns ciuitatem: z eius excidium fleuit ama-
rissime sup illam: Procedamus ergo: z ingredia-
mur locum orationis eius in angoniam: z locū
captionis eius in Bethsemanū: transeamus tor-
rentem Ledron: z sequamur si quo modo conce-
datur venire in Golgotha: vbi steterunt in cruce
fixi: fluentes sanguine diuini pedes eius: Moia-
mur ibi cuz Christo dulcissimo salvatore nostro:
z cib ipso pariter innouati spiritu resurgamus.

Descriptio Sancte urbis Jerusalē. §. 43.

CJerusalem igitur ciuitas Dei summi: de qua
dicta sunt z quotidie dicuntur magna ac mira-
bilis: sicut haget montuosum Montibus insu-

per circundatur de quibus infra dicturi sumus: cuius regio fertilis et amena: preterea contra Orientem et Jordanem. Distat ab Achon ien-
cis tribus que est contra Aquilonem: Ab Sebaste siue Samaria. 16. Ab Sychen. 13. Ab Nazareth 27. Hec omnes contra Aquilonem: Ab Iope. 23. Hec fere est occidentalis parum tamen Aqui-
lonaris: Ab Jericho. 7. Hec est Orientalis: Ab Bethleem. 2. Ab Thecua. 4. Ab Ebron. 3. Hec sunt contra Austrum. Est autem in declivi latere montis sita partim quidem ab Austro partim ab Occidente: Ab Austro sita est in latere mon-
tis Syon: uno partim in monte: partim in eius descensu descenditque longitudine eius ab ipso monte Syon: se extendens contra Aquilonem: Ab Occidente habet montem Syon et pendet ab eo: cuius latitudo contra Orientem est usque ad Torrentem cedron: siue Vallem Josaphat et est civitas euidenter magna ut infra dicturi su-

Bmus: Nec verum est ut quidam opinantur: ip-
sasam nunc in alio loco sitam esse: quod fuerit domini
lem non esse passionis tempore: adducites pro sua ratio-
ne: quod cum dominus extra portam passus fue-
lata rit: teste Paulo ad Hebreos: et hodie passionis
locus intra ciuitatis menia videatur: ideo ad
alium locum translata sit. Tales sic dicunt: quia
regionem et urbem ipsam non viderunt. Situs
Jerusalem est, et semper fuit talis: quod stante teplo
domini intra eius menia: vanum fuisset: immo impossibile:

Cea ex toto ad aliud locum transferre propter locorum
Jerusalem munitionem ex omni parte: cōsimilem enim mu-
nitionem alibi haberem non posset vello ingenio.
dicitur. Est tamen in rei veritate eius latitudo amplior
effecta:

effecta pridem sua longitudine seruata: statim tota antiqua ciuitas intra muros et habitatur. Licet pauci hoc tempore sint habitantes conspectu tamēe urbis capacitate: habitatores siquidem pene in continuo timore constituti sunt: Dispositionē Je-
rusalem antiquā pro virili mea: inuestigare studui Dispo-
Erat qdē antiquitus: sicut et hodie: mons Syō: sitio an-
pro sui parte supereminens ciuitati: capax val- tique
de: ut videat se solo posse fundare ciuitatem. Qui Jerusa-
mons Syon sumiens principium a porta aqua- lem
rum: siue fontis Syloe contra orientem consti-
tuit semicirculum contra austrum usque ad occide-
tem: ubi erecta fuerat turris David eratque per to Turris
tam semicirculum: rupes prerupta: Similiter ar- David
cūs huius semicirculi: qui appellabatur Mello: Mello
ad cūs repletionem: inter montem Syon et ci-
uitatem inferiorem: reges Iuda: leguntur plurimi
laborasse: Turris David in quodā colle ipsius
prerupte rupis satis eminenti: cōtra occidentē cō-
structa fuerat: et vorago ipsa correspōdens parti
australi mōtis Syō: cingēs eā usque ad occidentē
ubi turris David tangebat rupē statim curuabat
inclinando se ab occidente: p̄tra orientē Syrās ipsas
turrim Sicq; turris in rupe: i quodā angulo illius
voragini p̄stituta fuerat. Vallis at siue vorago:
que ipsam cingebat secabat i duas profundas val-
les: quaz una p̄tra aglone: alia cōtra orientē p-
cedebat. Hec due valles p̄stuebāt angulū oppo-
sitū angulo i quo sita fuerat turris David q̄ angu-
lus erat de ciuitate inferiori ut ista dicet Vallis igit Mon-
illa que ex turri David descendebat in latere ag- Syon
lonari mōtis Syon: usque ad montem moria sup qd̄ Mōns
teplū p̄structū fuerat: separabat mōtē moria a mōte moria

Prime partis

Syon totaq; ciuitatez inferiorem descendebatq; ultra vallis hec siue vorago vsq; in torrente Ledron per locu; vbi nuc est: aquaz porta inter mo-
te Syon: et palatiu; Salomonis: quod edificatu; fuerat in pte australi montis moria: sicq; vorago ista antiquus ex oī parte cingebat monte Syon:
Civitas et hec erat ciuitas David: Ulex nuc vorago ipsa:
David tota est terra repleta: cuius cam dicam infra: pos-
sunt tñ eius vestigia adhuc deprehedi: Secunda
vorago siue vallis que secabat a predicta sub tur-
re David procedebat contra aquilonem: erato; ci-
uitati pro vallo vsq; ad finem eius in parte aquilo-
nis. Supra valle per totum interius rupis emines:
Acras se quā Josephus appellat Acrā: constructus fuerat
cundū ciuitatis paries circumdans eā ab occidente: vsq;
Josephum ad portā Efrayim: ibi; itez curuabat contra orie-
tē vñq; ad portā anguli: que p̄stituta erat in angu-
lo ciuitatis: q̄ erat contra angulum aquilonis et ori-
entis: et ibi itez curuabatur paries de aquilone per
orientē contra austrū extra areā tépli: includēs eā et
domū regis et portā Siloe iuxta monte Syo ad
orientē Rupes aut illa: super quā vt diximus ci-
uitatis paries ab occidente constructus fuerat emi-
nes erat: valde: et maxime in angulo vbi parie-
tis pars occidentalis copulatur cū aquilonari Il-
le et n. locus erat turris dicta nebulosa et castel-
lū valde firmū cuius ruine adhuc extant ibi: Sunt
tū qui dicūt turrim nebulosam fuisse iuxta teplū:
qđ loci dispositio et declivitas nō admittit ex hac
rupe vt iā diximus ex parte occidentis depedebat
ciuitatis latitudo: declinatis paulatiz vsq; ad mu-
rum orientalē protensum vsq; ad torrentem Le-
dron: vbi ciuitas erat: et nūc demissior Unde et
ibi: ciuitatis

Capitulum Septimum

Ibi ciuitatis sortes p sterquilini portā: defluebant
in torrente Ledron: Extra voragine sepius dictā
ex parte occidentis ad sinistrā cunctibus de porta
veteri siue iudicaria fuit Salvator cruci affixus: Ubi do-
post cuius passionē lōgo tpe: vorago illa repleta minus-
est: Et murus altus edificatus a turre David: vsq; cruci-
ad portā Efrayim: que nūc porta sancti Stephani
nū appellatur: Cides itaq; q ab austro mōs Syo
ab occidēie vero rupes illa: que montis Byō ps
existebat: supereminebant vrbi: et sub hys duab⁹
mōtibus contra orientē et aquilonē tota ciuitas q̄ si
in declivi mōtis latere pendebat Mons moria su-
per quē domini téplū et regis palatium constructa
fuerant: aliquantulū altior erat ipsa vrbe: vt pa-
tet ex situ tépli et secūdū q̄ Josephus scribit: Que
loca nūc sunt oīno explanata et sere demissiora
residuo ciuitatis: Explanatus. n. fuit mōs templi: Mons
per Romanos et tractus in torrentem Ledrō cū templi
omnibus ruinis templi et atrior quod hodie pa-
lam est videre: Area tépli quadrata est: habēs lō-
natur
gitudinem et latitudinem quantū iacere posset ar-
cus: Templū qnod in ea edificatum est: post de-
Téplū
nastationē per Romanos factā: in eodem loco edifica-
tū est: in quo vez et antiquū templū per Salo-
tum in
monem constructū fuerat Nā quatuor atria erāt eodem
intermedia: Sed et presens templū distat a torre loco
te Ledron passibus multis: Non longe ab area
templi contra aquilonē: minusq; iactus est lapi-
dis: extat porta vallis: per eā n. erat descensus in
valle Josaphat: Dicit et porta gregis qm̄ per eā
introducebantur greges imolandi téplō: huic ad
herebat turris: quam quidam arbitrantur Nebu-
bulosam vel auanabel: sed erat turris Phasel: cu-

Prime partis

ius adhuc vestigia apparent: In trantibus portani gregis ad sinistram iuxta area templi occur-

Proba rit Piscina probatica in qua natinei hostias latice Pi uabant presentates eas sacerdotibus in templo scina offerendas: Hec adhuc ostendit quinq; porticus habuisse: in quibus iacebant languentes expectantes aque mortu: Ad dextram vero vie pr edictam portam intrantibus in ecclesia sancte Anne oke-

Disci- ditur piscina grandis: dicta piscina interior: quā na int̄ rex Ezechias hoc modo fecit Obturauit superio rior: rē fontē aquar̄ Syon: cōuertitq; aquas eius sub tus ad occidentē vībis David p vallē paulo ante dictā: incidēs petrā ferro & inducēs aquas p ciuitatis mediū in piscinā istā: vt in obsidione ha beret ppl's aquas ad bibendū: & eas nō possent assirij phibere: fontē vero aquar̄ Syon: q nō longe distat ab agro fullonis duxit in piscinā supio-

Mré: que est super Natatoria Syloe quā Achaz in ceperat sed nō persecerat: De hac piscina: & hoc fonte eiusq; situ dictum ē illud Isaye ca. 7. Egre cap. 7. dere ad extremū aquaductus: piscine superioris in via agri fullonis: Est enim piscina hec: & dicitur superior respectu natatorie Syloe. Ipsa enim natatoria Syloe ex hac piscina & ex fonte Syloe aquam recipit tanq; inferior: Et pro maiori noti- cia piscinarum Jerusalem: de quibus sacre littere loquuntur: scias tantū quatuor fuisse celebres piscinas: Prima & precipua fuit probatica quinq;

Mporticus habens: hāc construxit Salomon in mi- . 4. ratū nisterium templi: Secunda fuit iuxta illam cōtra piscine aquilonez in ecclesia sancte Anne dicta interior: in Ee hanc fecit Ezechias eo modo quo exposuimus: rusalez Tertia ē natatoria Syloe: & cōstituta sub monte

& sub

Capitulum Septimum

& sub mōte Syon iuxta agrū acheldemach: reci piebatq; aquā ex fonte syloe: quā & Ezechias fe cit: Quarta erat piscina superior de qua prime di- **P**iscinā est. Hāc sūl' fecit Ezechias: Quod si alicubi na supe scriptū legat: hāc quartam piscinā fuisse in ciui rior: tate: non est verum: imo impossibile: Hoc dixerim quoniam scio nō nullos asseuerare ipsam fuisse in ciuitate ac recepisse aquam ex fonte syloe: qd esse non potuit: cum ciuitas esset altior quadrin gentis cubitis: ipso fonte Syloe: nec aqua ad tam altitudinem potest sursum fluere. Clerum est tamen quod recipit aquas ex fonte Syloe & fonte inferiori aquarum Syon: eo qd est extra ciuitatem sub ipsis fontibus non longe a natatorie Syloe: Preter has quatuor piscinas non le gi nec vidi alias in Jerusalem esse vel fuisse antiquitus: nisi forte quis mare Eneum: fabricatum in faciem templi inter piscinas numerare velit: Berilia tamen quedam modernis temporibus constructa sunt infra urbem non longe a domo Patriarche & hospitalis sancti Joānis: de qui bus nulla est mentio in scripturis sacris. Ual- **D**allis Josaphat: Jerusalem circundabat ex parte orientis sub monte Oliveti: que & si adhuc satis profunda sit: multum tamen iussu Romanorum repleta fuit. Nam vt scribit Josephus ex ea parte urbem oppugnates incisis Olivetis alysq; arboribus & aggeribus inde factis: re pleuerunt eam. Insuper deuicta & ex pugna ta urbe explanarunt domini templum & regis atria. & Montem monia super quem edificata fuerant: vt de cetero locus iterum muniri non posset: iussentq; oia detrahi in torrē cedron.

3 111

Prime Partie

Fons filoe **C** Sub mōte Syon cōtra regiā Salomonis i o-
cidentali latere vallis Josaphat est fons syloe ex
quo p aque ductū fluit aqua in superiorē piscinā
et natatoria syloe: qm exundat aquis: nō n. fluit
ptinue sed interpolati Ultraq; piscina sita ē in basi
mōtis Syon iter ipm et Acheldemach q ad au-
strū eaz iacet: Ascēdit isup ad has piscinas aquā

4. Re- fontis iserioris Syon: q orū hēt supra agrū ful-
gum ca- lonis iuxta locū vdi Rapsaces: vt legim⁹ in. 4.
pi. 18.

R Regum cap. 18. Exprobavit deo excels⁹: stāte et
audiente pplo sup mur⁹: Juxta piscinas has: qd
iactū lapidis ultra vallē in parte eius australi est
Achel- Acheldemach in sepulturā peregrinoz emptus
dmach 30. argenteis p̄cio saluatoris venditi vt legimus
Matth. Mathei. 27. cap. 1. Multa sunt in eo cōstructa mo-
cap. 27 numēta preciosa: Infra piscinas p̄ime dictas
florus et Acheldimach cōtra oriētē desuit torrens Le-
cedron cedron: collectis insimul aquis quas secum trahit

Sa superiorib⁹. s. rama et Anathoth et sepulchro
Locus Regine et abenoz: iungunt insuper ei et aque ex-
Tho- tes de prefatis piscinis: descēdūtq; i vallē Behe-
pheth non: que et locus Thopheth appellat i qua qdē
Lapis valle est lapis Zoeleth et fons Rogel: vbi virlegi-
zoeleth m⁹ i. 3. Regū cap. 1. Adonias filius regis David
fons affectans: regnare: struxit nobile conuiuū: Ibidē
rogel sepultus gescit Isaia: p̄pheta: q iurta fonte Sy-
3. Re- loe serra sectus fuit: Sunt loca hec deliciosa val-
gum ca de hortis et virida ijs torrente Cedron irrigate
pi. 1. illa: Supra fonten Rogel est Mons offensionis
Isaie Et in valle p̄ime dicta: filii Israel idolis seruē-
sepul- tes trahiebant filios suos p ignem vt legimus
chrum in. 4. Regū cap. 17. Hactenus dixerimus de di-
spositioz et situ sancte Urbis superest ut quatuor

iterum

Capitulum Septimum

Ierum cōsideremus: Primo de urbis ambitu et
magnitudine sua: Secundo de portis Ierusalē in sa-
cris litteris totiens nominatis. Tertio de mōti-
bus i circuitu eius. Quartio de locis sacrīs et ve-
nerandis intus et extra Ierusalem.

Descriptio Magnitudinis et ambitus Ierusa-
lem antique. §. 44.

C De magnitudine inclite Ierusalē: scđn ē fm
Josephū: qdempto Mōte Syon: amplectebat

p gyz stadia. 33. cōputato autē mōte Syo: murus
exterior q tertius erat fm Josephū habuit. 90. Turres
turres q singule distabat ab inuicē ducētis cubitis
hoc ē trecētis pedibns: ex qbus resultat. 67. pas-
sus medi⁹ iter turri: et turrim: Multiplicatis autē
67. passibus p nonagita: resultat quiq; milia qua-
dringēti: Lū igī. 22. passus constituant stadiū si-
dimiseris quiq; milia quadrangēta: p. 12. exhibunt

40. stadia: q cōstituunt qnq; miliaria: Et hic erat Ierusa-
ambitus gloriose Ierusalē: ante destructionē per

lē circu-
Romanos cui interfuit ipē Josephus: At postq; ibat. §.
ad fideliū manus deuenit: ampliata est: eo qdī milia-
sepulchrū iclusum est: qd extra portā sicut et Lal

ria
uarie locus erat: Qua de cā si Ierusalē tota anti-
Sepul-
qua habitaret: nūc ambitus eius: maior existeret:
chrūm

Mentus sum ego: Ierusalē antiquā que passio-
domini
nis tēpore itera et populosa apparebat inueniq;

per diametrū: a porta vallis: vñq; ad portā vete-
rē. 300. passus. Et hec fuit antiquus latitudo sua:

que hodie lōge maior est. Nā mons Laluarie: q
extra veterē portā existebat iā claudit iter ciuita
Jacobi: Quod et pbare intēdo ex auctoritate bus de
venerabilis patri⁹ dñi Jacobi de Utriaco Ieru
Utria-
salē Patriarche: et Apostolice sedis legati: qui in co

Primum Partis

libro suo quē edidit de conquesto Terre Sancte: sic scribit Est autē sepe nominata: et sepius non minanda ciuitas Ierusalē que secūdum omnes eius partes: in monte sublimi posita: muro valido vndiq; cincta: nec nimia paruitate augusta: nec magnitudine cuiq; fastidiosa. A muro namq; ad murū tātam habet distātiā: quātū arcus qua ter iactus metiri posset: Preterea a parte occide tali: munitionē habet ex lapidibus quadris ferro et plūbo cōpaginatis: que ex uno latere pro muro est ciuitati et turris David appellat ipsa Turris tamen est: que a quibusdā Antoniana dicitur. Ad hanc autē Syon habet ab austro super quē David rex habitationē sibi p̄struxerat: Et in eo cū multis regibus Iuda sepultus quiescit et illā: ciuitatem David appellavit: Mons Caluarie in quo dñs crucifixus est: erat a parte occidentis extra murum ciuitatis: sed Helyus Adrianius ciuitatem ipsam per titum et Vespesianum omnino destru nus et reparauit et in tantum ampliavit: q̄ locum crucifixionis et sepulture dominice itra mūrorum ambitum conclusit: omni eius situ manente sicut prius: hucusq; verba domini Jacobi de Utriaco Patriarche.

D. Portarum Ierusalem. §. 45.

C Circa numerū portarū Ierusalē: scias deuotissime lector: in antiqua ciuitate fuisse tm̄ octo: et post reparationē sīl̄ octo: varijs qđē noibus de Porta uominatas: Prima ergit erat Porta David: in latere mōtis Syon: illo i loco ubi due voraginea a seiuicē separabāt: quaz yna cōtra Aquilonē: alia extendebat se cōtra orientē: eratq; ibi testudo facta ultra voraginem cōtra portam: per quam patebat

Capitulum Septimum

patebat exiūs extra ciuitatem: Ad dexterā huius testudinis Judas in uno Sicomorum laqueo se Judas suspendit: Neemias cap. 3. appellat eā portā p̄: ubi se scium Nā p̄ eā erat via in Jopen et Dispolum et suspensum maritima: vnde deferebant pisces in Ierusalem: dit. Dicta fuit etiā: negotiatorz porta: eo q̄ p̄ eā erat Porta trāitus i Bethleē in Ebro in Gazā In Egyptū pisces in Ethiopiā: Clex trāitus ille secabat supra agrū Porta fullouis in mōte Syon: et a sinistris erat iter in negotio Ebro a dextris autē in Jopē: Sed itez modico in ciatorz terminallo hic q̄ versus Jopen trāitus diuidebat et a sinistris ducebat in vallē Raphaym sub castro Bethsura versus Philistym: et Gazā et Egyptū et Ethiopiā vnde negotiatorz varias et p̄ciosas merces afferebant: A dextris autē ducebat in Emmaus et Ramata et Jopen cōtra occidētem ad mare Unde cōducebant pisces ut dictū est: Dicta fuit et Porta David: eo qđ turris David: et eiusdem ciuitas bta in mōte Syon superēminet. Secunda porta fuit in eadē muri pte respiciēs Neemiliter occidentē sed a prima distabat cōtra aquilonē: dictaq; fuit ut legimus Neemias cap. 3. portā 3. Porta venus: Nā ibidē fuit et Ieburzeoz tpe: qui Jerusalē dominati sunt: ante egressum Israel de Egyptū Porta pto: Dicta est et porta iudicariū: nā ante eā iudiū agitatū erat: et que iā iudicatā fuissent personae cōtentia extra hanc portā executioni demādabat Extra hāc Reparator mūdi cruci affixus Nam Extra dicostatos locis iudicij erat intra muros ciuitatis iuxta hanc portam: cuius vestigia adhuc ap̄ portā parent in muro antiquo In nouo autem qui doctus sepulchrum includit correspondet ei portā crucifixa: eodem nomine nuncupata qua tenditur rūs

Prime partis

in Sylo & Bethoron & Babaon & ad montem:
Leo. ybi diuino miraculo Leo quidam triginta milia
 3000. martyrum sepeliuit: quos ipius Losdroes persa-
 martiz rum rex martyrio consumpsit ut legimus in eccl-
 sepe li- siastica historia. **C** Tertia porta contra aquilonem
 uit dicta est Porta Effraym non per eam ad Montem
 Los Effraym patebat iter hanc Neemias in eodem ca-
 droes appellat equorum portam In ea copulat paries
 Persa nouus cum antiquo: quod ideo constructus est: ut domi-
 nus rex non sepulchrum intra urbem concluderetur: appellat
 Porta nunc sancti Stephani porta non extra eam lapida-
 Effraym tus est ipse prothomartyr Hac patet iter versus
D Sichen Samariam & Galileam. **C** Quarta por-
 ta contra orientem in angulo ciuitatis super torre-
 Porta tem Ledron dicta est porta anguli: eo quod in ciuita-
 anguli tis angulo constructa fuerat: de qua legimus in. 4.
 .4.re regi cap. 14. quod Joas interrupit murum Jerusalae a
 gū cap. porta Effraym usque ad portam anguli quadrangula-
 14. lis cubitis: dicta fuit et Porta Beniamini: nam
 per eam patebat iter in Anathoth: et in desertu: et ad
 alias urbes tribus Beniamin: Ex deserto Benia-
 min per hanc portam camelii vehebant ligna pinea in
 Jerusalem. **C** Quinta porta sita contra austrum
 Porta dicta est porta sterquilini sita et ipsa super torre-
 sterqui- te Ledron et Neemias cap. 3. denominat eam con-
 njū formiter. Dicta est autem sterquilini quonia versus
 ea ut demissiorem decurrebant oes sordes Jeru-
 salem in torrente Ledron: per hanc similiter patebat
 iter in desertum beniamin. Non erat autem multis po-
 pulosa: loca. n. contra eam posita: erat vilis et barba-
 re habitationis. **C** Sexta porta fuit similiter contra
 Porta entra super torrente Ledron: dicta porta gregis et
 gregis apud Neemiam in eodem capi. Nam per eam
 inducebantur

Capitulum Septimum

induabatur animalia in templo imolanda: que
 prius lauabantur in piscina probatica propin-
 qua huic porte: dicta fuit et porta vallis: nam per
 illam patebat iter in vallem Josaphat: Ab hac
 porta distabat sepulchrum Beate Virginis: qua-
 tum iactus est lapidis: Eadem porte imminebat
 turris Phasel ab Herode rege constructa. **D** dicta Turris
 fuit et porta fontis dicti draconis apud Neemiam: phasel
 ante hanc portam scaturientis: De hoc fonte lo-
 quemur in descriptione sepulchri Beate Virgi-
 nis: per hanc patebat iter in montem oliueti Be-
 thaniam et ad Jordanem. **C** Septima porta ite-
 rum contra austrum: similiter super torrente Le-
 dron: dicta fuit porta aurea: sita in atrio templi: pp
 quod scias magis appellandam portam templi quam ciui-
 tatis per eam siquidem patebat iter compendiose ad
 montem oliueti: ultra valle Josaphat per testudi-
 ne quandam: Et quonia potius fuit templi quam ciuita-
 tis ideo Neemias de ea: mentione non fecit. **I**ntra
 hanc fuit templi porta dicta speciosa in qua iacebat
 languens sanatus a Petro ut legimus in actibus
 Apostolorum cap. 3. Ex hac. 7. porta erat transitus
 in Bethaniam et Jerico et Jordanem. **C** Octava
 porta fuit similiter a parte australi superiori: sup
 torrentem Ledron: sita in valle inter montem Sylo
 ac montem templi: dictaque fuit porta fontis Sy-
 loe: siue porta aquarum: Ducebat enim ad fontes
 Porta Sylo: et vallem Behenou: et Acheldemach et ad
 hortum regis: Neemias autem cap. 3. appellat eam
 simpliciter: portam fontis: Non credo plures por-
 tas fuisse in Jerusalem: Situs enim eius: plures
 non requirebat nam per totum montis Syon cir-
 cium: et si porta erat oportuna dispositio tamen loci

Prima partio

Impediebat Moys enim vndiq; preruptus erat.
D. Montium in circuitu Jeru-
salem §. 46.

Beste psalmo Montes in circuitu eius quoz
nomina & dispositione & numerum intendimus
Mons exponere: A parte vrbis orientali adiacet oliva
oliueti rum mōs altior ceteris: qui circundant eā In cu
ins summata erecta est Ecclesia: eo in loco: ex quo
Saluator post. 40. dies celum gloriosus ascēdit
In huius ecclesie medio rotunda est apertura:
vt omnibus pateat etiam in aere: qua parte do
minus alta petit: Lapis ille super quē pedes eius
steterunt: cum ascendere disposuit: vestigia pedū
impressa veluti sigillata cera retinuit: Locatus
fuit deinde pro altari sed nunc altare destructum
est: & ecclesia sacra: heu deus meus deus pa
tiens versa est in Mahumeam: Lapis ille sacer
positus est in obstructione hostij orientalis sine ce
mēto & licet oculis non pateant diuina illa vesti
gia: manu tamē immissa tangi & discerni optime
possunt In latere eiusdeꝝ ecclesie: adheret capel
la austri in qua Melagia quondā famosa mere
trix: post gratam deo conuersionem diutinamq;
penitentiam: moriens sepalta iacet. Vicitur nul
lum qui detinentur peccato mortali posse transi
re inter parietem & eius sepulchrum eleuatum:
huius veritatem nescio: plures tamen transie
runt & ego vidi: In eodem monte contra au
strum: A predicta ecclesia quantus est iactus la
pidis alia est: dicta panis domus: vbi Saluator
discipulos orare docuit: oioneq; dominicā ilapi
offensio de scripsit: Lōtra austri situatur offensionis mōs
humilior qdem mōte oliueti & valle intermedia
separantur

Capitulum Septimum

separantur: Appellatus est offensionis mons: **L**
eo q; Salomon: vt legimus in. 3. Regum Capi.
xi. Idolū moloch dicauerit: e regione sacri tem
pli: Deum ex celum ad iracundia provocans:
Inter orientem vero & austri: situs ē ager Achel. Agēr
demach: & mons desuper admodum sublimis Achel
eodem nomine nuncupatus: tenetq; sere totam dmach
austri partem contrā vrbem: Huic ab occidente vbi sit
adiacet fullonis ager: & mons desuper eiusdem
altitudinis vt prior: Agro fullōis adheret **D**os
Byon a parte occidentali ciuitatis: sic tamen
disponunt: q; via ex porta David siue negocia
torum: mediat inter eos: **M**ons Byon ab occi
dente supereminet ciuitati: versū paulatim de Byon
fecit: vt adeo q; cōtra portā veterē siue iudicariā
sit valde depresso: Terra tamen tumuosa est
ulterius procedendo cōtra Occidētē & Aquilo
nem vsq; ad sepulchrū deuotissime Helene regi
ne: qd cōtra portā Beniamin sup torrentē cedron Sepul
locatum est. Ultra torrentē cedron in lateri aqui
longari aliis est mons admodū altus quatuor sta helene
dys distas ab yrbe: vbi Salomō chamos idolo
moabitaz tēplū cōstruxit vt legimus in. 3. Regū
cap. xi. Tēpore machabeoz hoc i loco edificatiū
fuit castrū: cuius vestigia permanet: Unū habita
tes Jerusalē: multipliciter ifestati fuere. Dēs pre
scripti mōtes ppinq; siuere mensis ciuitatis: no
tn adeo ppinq; vt ex eis posset ciuitas aliquo
instrumento vel i genio ipugnari: Nec de vrib; situ
& ambitu & portis & montibus sufficient,
S. sacrop; locoz in Jerusalem & extra. §. 47.
C Sacra loca descripturus incipiā ab extra: vt
liceat lōgius imorari iloci dominice sepulture.

Prima Partis

In valle Josaphat: nō quidē in ima profunditate
Sepulverum in pede Montis Oliveti: parum tamen
chrūm supra ipsam vallem locatum fuit Beatissime: et
yginis Christifere virginis sepulchrū: quod quidem an
Marie te subuersionē Jerusalem per Romanos: supra
terram eminens erat: nūc autē terra coopertum
est: adeo qđ Ecclesia ibidem in honorem virginis
cōstructa: cū sit sublimum parietū: nobilissimeqz
testudinata: sicut decens est tantam virginem ho
norare: nūc sit tota subterranea: et repletionib
ruinaz templi et atriorū: de qbus supra diximus
omnino sit coopta: Culliqz Josaphat ibidē adeo
repleta fuit: qđ extat via publica transiens super
predictam Ecclesiam iam sub terra absconditam.
Est tamē ibidem in terre superficie post vrbis re
parationē constructa Ecclesia: vel edificiū p mo
dum capelle: quod cū ingressus fueris descēdes
per gradus plurimos sub terra in ecclesiam pre
scriptam: et ad sepulchrū Beatissime Virginis

Sarra et credo: nī fallo: sint gradus. 60. Est autē sepul
centho chrūm in medio chori ante altare marmoreum: et
norant magnifice decoratum: quod et farraceni deuotis
sepulchre venerant osculantes prostrati: et sacre virgi
nū suffragia alta voce suo more iplorantes ego
Virgi fui in sepulchro ipso: visumqz ē mihi horius aro
nis matū ex fragrantia tante virginitatis: et nesciens,
pre spiritu et admiratione quid dicerem: decanta
re ceipi. Sicut Linamomum et Balsamum aro
matizans odorem dedi: lachrimeqz oniniū astan
tium comitum meorum vberim effuebant: ac be
ne nobis erat cum eis: Molo autem te ignora
re studiose lector: Ecclesiam que iam subterra
nea effecta est: valde humidam esse: eo qđ Torre
cedron

Capitulum Septimum

cedron: repletionibus predictis cooptus sub
ipsa decurrit: et ex inundātia aquaz exerescit: ali
quando vt scaturiens intātu erūpit: qđ ecclesia re
plet aquis: et ascēdens p oēs gradus p hostium
capelle superioris: extra fuit: In cimiterio eius
dē ecclesie nō lōge ab eius hostio: Indigene hau
riunt aquā ex fonte: qui apud Neemiam: draco
nis fons appellat: ante portam gregis siue val
lis: Beatissime virginis ecclesia intus illumina
tur ex fenestrīs orientalibus dispositis cōtra mó
tem Oliveti: Nō lōge ab hostio capelle superioris
qua ē via p gradus subterraneos ad Ecclesiam
Beatissime Marie dimensis passibus quinqua
ginta cōtra orientē: vt ego ipse dimensus sum est
alterius Ecclesie hostiū: dicte Bethsemiani: vbi
erat hortus quē ingressus est Salvator cū Disci
pulis patrem oraturus: vt si possibile esset: calix
passionis trāsaret: Locus hic est in laterē móte
Oliveti adhērens cūdā rupi cōcaue de móte
pendentii sub qua discipuli sederūt: cū dixit eis
dñs sedete hic donec vadā illuc et oremit: Ostendit
et adhuc locus sessionis eoz: Ostendit et locus i
quo tentus fuit a turbis: Iuda cū osculo traden
te. Vident liniamenta verticis et capilloz eius i
rupe descendente: Apparet in alio lapide i pres
sio digitoz eius: quā credit fecisse rapem aprehē
dendo: eū traheret a turbis: Et velim scias qđ de
lapide illo: nec modicū quidē abrādi potest cum
tamē marime laborauerim etiā ferreis instrumē
tis vt inde mech aliqd depositarem: Impressio
nes autē predicte ita clare in eo vident: ac si in ce
ra figurate fuissent: Ex Bethsemiani quātum est
factus lapidis contra austrū locus est: vbi auul.

Primum Partis

Locus sus a discipulis prolixius orabat: et factus est su-
oionis dor eius: ut gemitus sanguinis decurrentis in ter-
Iesu ram: Illic et similis lapis est retinens impressas ge-
 nus et manum eius figuras: a quo nec modicum
 quid: abrudi potest: Inter locum hunc et Bethsemane:
 ante Ecclesiam Beatissime Virginis transit via: quae
 patet ad montem Oliveti ascensus: inde in Do-
 thaym et Jordanem. Ex loco oionis domini ad iactus
 lapidis contra austri in pede motis Oliveti in val-
Sepul- le Josaphat in oppositum templi: ostendit sepulchrum
chri re- Josaphath regis Iuda cui supposita vidi pul-
 gis Jo cherrim: pyramidem. In civitate sancta Jeru-
 saphat sal: tot existunt sacra loca: quod dies non sufficit ut oia
 visitent inter que sanctissimi Sepulchri Ecclesia
Eccle- principatum retinet: Est figure circularis: intus
 sia sancti habens columnas. 73. quarum quelibet per ba-
sepul- ses est longitudinis. 30. pedum: Supra domini sepul-
 chri existens in ecclesie medio: est apertura sphe-
 rica: sic quod tota sepulchri cripta est sub diuino: Gol-
 gotana ecclesia: huic adheret: et oblonga: choro
 sancti sepulchri contigua: parvum tamen demissior
Sepul- suntque ambo sub eodem tecto: Spelunca in qua do-
 chrum mini sepulchri continet: est longitudinis. 7. pedum
 domini exterius undique tecta marmore: rupes quae est nu-
 da: sicut passionis tpe hostium: quo in hac spelun-
C ca patet ingressus: ab oriente situs est: demissum val-
 de et parvum. Tumba vero sancti Sepulchri est ad
 dextram aegreditur iuxta parietem ad septentrionem ex
 marmore grisei coloris: alta a superficie pavimenti
 palmis. 3. longa autem pedibus. 7. sicut et cripta si-
 ne spelunca: Ex parte clausa est: nec lumen re-
 cipit ab extrinseco sed continue pendent nouem
 accense lapides: lumen administranteque. Est autem
 altera

Capitulum Septimum

altera spelunca sita ante speluncam sanctissimi
 sepulchri eiusdem longitudinis et latitudinis ac
 dispositionis intus et extra: et ante eam ingressus
 tur apparuit ut una: primo ergo intrat in anterio-
 rem deinde in aliâ in qua iacuit Salvatoris nostri
 felicissimum corpus. In anteriori ingressus sunt mu-
 lieres: cum dixerunt: Quis revolueret nobis lapidem
 ab hostio monumenti: Lapis n. adnolutus fuerat
 res in hostio interioris speluncae: cuius una pars translatâ
 est in monte Syô: ut superponeretur altari: quâq; qd; iu ante-
 partem et ego ibide vidi: Laluarie mos super quem rororem
 Domini crucis affixus est: distat a loco sancti Sepul-
 chri pedibus. 109. ascenditurque ad locum: ubi crux
 infixa est rupi: p. 29. pedes a superficie pavimenti
 ecclesie: Scissio rupis vel foramen in quo crux fir-
 mata fuit: tante est latitudinis: ut caput hois reci-
 piat illud et ego caput meum demisi: Desceditque pars
 eius a loco superficiali fixionis usque ad pa-
 men in uimentum ecclesie inferius per. 28. pedes: Lo-
 lor sanguinis Salvatoris benedicti: apparent in ip-
 sa scissione rupis: A latere manus sinistra domini
 pendens in cruce edificatum est altare decorum
 valde et marmoreum. Ego super ipsum bis celebra-
 ui de passione: legens passionem domini Ioannem Pa-
 uimenti capelle: in qua constructum est ipsius altare:
 stratum est marmore et parietes marmore tecti:
 ope Mosayco decorati ex auro purissimo: Ex
 Laluaria. p. pedibus protra orientem: est altare sub quo pars
 recordata est: pars illius: colline ad quam dominus flagella collocavit
 sustinuit: fuit autem ex dono Willati translatum: ac ibi re-
 posita: ut a fidelibus posset videri tagi venerari et
 deosculari: extat autem ex lapide sub nigro: quibus
 da maculis rubris naturalibus respresso: quas

Prime partis

tradit vulgus: guttas esse sanguinis Christi trues
 tati dum flagellar et Mars alijs eiusdem columnae
 translata fuit constantinopolim: Ex altari sacre
 columnae: contra orientem descendit p gradus. 42.
 ad locum vbi deuotissima Helena Constantini ma-
 ter: vniuersa cruce repperit: locus iste lode sub ter-
 ra est in quo capella: et duo alteria costructa sunt:
 Egy- vnum quidem dicatum salutifere Crucis: alteru[m]z
 priaca putatur dicatum cruci conuersi latromis: Locus
 autem quo ab inuidis et cecis Iudeis cruce ab
 scondite fuerunt considerata antique urbis dis-
 positione: videt mihi fuisse ciuitatis fossa extra
 parietes porte iudicarie Que qd[em] fossa propin-
 qua erat Laluarie loco: Nam et apud Joannem le-
 stolus gimus q prope ciuitatem passus est dominus: exti
 occidit mandu[m]z est q Iudei depositis corporibus: in co
 temptu[m] projecterunt cruces omnes in fossam: et
 desuper ciuitatis fortes projici curauerunt: ut
 marcesserent: Deuotissima vero regina Helena:
 locu[m] mundari iussit: et inuenta sacratissima Cru-
 ce: i[m]mo ac p[ro]fundo illius fosse: capellam et altaria
 ginis ererit: Est nunc locus ille vt supra descripsimus
 visq[ue] in inter menia conclusus: Locus in quo stetit Bea-
 finem Clir tissima Virgo ex doloribus transfixa cu[m] alijs mu-
 Lenas- lieribus iuxta crucem: non fuit sub crucis brachio ad
 cultu[m] do aquilonem: vt quida volunt et predicant: sed ante fa-
 mini ciem filii fere ad occidentem: Ostendit enim hodie lo-
 Sepul- cus positionis sue ante faciem filii in cruce pen-
 chra re dentis: sub monte et rupe. in qua crux defixa fue-
 g[ue] Ju rat: et a fidelibus deuotissime veneratur: que plu-
 ries vidi et colui: Sciasq[ue] studiose lector: Salua-
 tor[is] nostru[m] in cruce pendentem: faciem vertisse ad
 occidentem non ad orientem: vt quida sibi per-
 suadent

Capitulum Septimum

suadent et predicant: quod quidem ex eo patet q
 vorago illa grandis: de qua actu est supra: et que
 fuit urbi pro fossa a parte occidentali existebat re Ubi He
 tro crucem: in qua et projecta fuit: stetitq[ue] abscon dita sub sordibus donec ab Helena fuit inuenta: crucem
 Altaria multa extant in ecclesia sepulchri decen t inuenit
 ter composita et ornata: ante eiusdem ecclesie oc-
 cidentale hostium: foris est locus: ubi egyptiaca
 Maria m[ar]ie tristis divinitus prohibita est ingredi
 sacram ecclesiam: et illud oras ante Beatissime
 Virginis imaginem meruit consolationem p re-
 sponsu[m]: Num procedimus contra turrim Da-
 uid et motu Syo: locus est ubi ab Herode Agrip-
 pa Jacobus Apostolus interep[ter]tus est: Deinde
 procedentes ultra In montem Syon: inuenimus
 Eayphe domu[m]: in qua mitissimus Salvator illu-
 sus et derisus fuerat et locu[m] in quo: vsq[ue] mane re-
 cluserunt eum: qui et carcer domini appellat: In
 de qstiu iactus est lapidis contra austru[m]: est locus
 ubi Beatissima Virgo: vsq[ue] in finem sue vite per-
 mansit: et illic migravit: Huic loco propinquum
 est cenaculu grande: in quo Dominus pasca cu[m]
 discipulis celebrait: pedes abluit et Eucharistiā B. Vir
 sanctissimā instituit: Post resurrectionē discipu- go sta-
 lis illic congregatis pluries apparuit: Matthias bat an-
 sorte electus est: Spiritus sanctus datus est. Hul- te crucē
 tag[ue] diuina et admiranda illic perfecta fuere: huic xps in
 loco fere ad aquilonem adherent sepulchra regum cruce
 Iuda vt David. Salomonis et aliorū: partim in verte-
 ecclesia motis Syo constituta: partim extra. Hec bat fa-
 de locis sancte Jerusalē dixerim: et velim scias ciez ad
 chare lector: urbem sanctam in loco adeo emine[re] occide-
 ti conditam fuisse: vt ex ea videatur Arabia: et tem-

Prima partis

Mons Arabum et Nebo et Phasga montes: et Jordanis planicies et Jericho: et mortuum mare usq; ad petram deserti: nec civitatem aut locum vidi: qui pulchriorem habeat prospectum: Ad ipsam ex omni parte ascenditur eo q; sita est in loco eminentiori: qui sit in regione illa: preterquam Sylo distans ab Ierusalem duabus leucis ut statim describemus.

Descriptio Sylo §.48.

Ab Ierusalē duabus leucis cōtra angulum cōstūtū inter occidētē et Septentrionē ē Mōs Sylo: nūc q dem dictus Sāctus Samuel sublimior est oībus quo ad sitū: q sūt in regione sacre Ierusalē: Distat a Babaa Saulis iter uallop vnius leue et plus: tantundē distat a Rama Benamin In Sylo populus: Israēl acq̄sita terra pmissionis: reposuit archā dñi: ppter ea fuit Sylo ut domus dei donec archa fuit illic: Unde legimus in libro Judicij Judicum cap. 20. q̄ filii Israēl venerunt in domum dei hoc est in Sylo.

Descriptio Babaou §.49.

Amōte Sylo: p leucā vna distat Babaō vrbs i tribu Beniamin: in eodē tñ monte sita: Nā insyalo mōte fuit vrbs denoiata Sylo: ab ipo mōte: in qua suabat archa dñi: ab hac vrbe distat p leucā Babaō sita i eodē mōte: habitates Babaō vt legimus in lib. Josue ca. 9. audiētes cūcta q fecerat Josue: perrexerunt ad eū dū habitaret in castris in Galgala pacē cū Israēl habere cupientes.

Descriptio Emaus §.50.

Ab Ierusalem. 4. leucis contra occidētē: distat castellum Emaus ubi dominus postquam a mortuis surrexit: a discipulis cognitus est in fractione

Capitulum Septimum

ctione panis: vt legimus Marci. cap. 16. Hodie quidem Nicopolis denominatur.

Descriptio Bethorōn. §.51.

Ab Ierusalē duab⁹ leucis cōtra occidētē sub Ema⁹ Mōte sylo ē Bethorōn iserior de q̄ sit mērio i lib. Nico. Josue et pri⁹ machabeor⁹ Scire te velim studio selector: duas fuisse Bethorōn superiorē: et iserio rē: q̄s primo edificauit Sara filia Ephrāym: Sic Bethorōn legim⁹ i lib. i. Paralipomenon ca. 7. Filia ei⁹ fuit Sara q̄ edificauit Bethorōn supiore et iserio plex re. Deinde rex Salomon extrupit. i. muniuit et fortiōes reddidit: sic. n. legimus i. 2. lib. Paralip. cap. 2. Extrupit Salomon Bethorōn supiore et iserio: ciuitates munitas: habētes portas: et vēctes et seras. Sunt autē in tribu Beniamin.

Descriptio Lariathiarim. §.52.

Ab Ierusalē quatuor leucis et dimidia cōtra occidētē: via qua tēdit Diospolim sive Loydā ē Lariathiarim: vna ex vrbibus Babaonitaz: in q̄ per. 30. annos quieuit archa dñi postq̄ reducta fuit de terra Philistij: Unū sic scribit in. i. Regū cap. 7. Cenerit viri Lariathiarim: et reduretunt archam dñi intulerit eā in domum Aminadab.

Descriptio Lachis: nūc aut Uelenas. §.53.

Ex Lariathiarim duabus leucis eōtra occidētē sere: distat Lachis vna de vrbibus Babaonitaz: quā expugnauit Josue: vt patet in eiusdē lib. cap. x. Senacherib aut eam obsedit tpe Ezechiel: Josue ex. 4. Regum. Nunc quidem Uelenas dicitur: et quoniam filii Dan acceperunt eam: vocata est ab eis Dan et hec est: de qua sepe legimus in libris Regum: Longregatus est omnis populus Israēl a Dan usq; Bersabe.

Prime Partis

Descriptio Bethsames Jude. §. 14.

CEx Laniathiarim duabus leucis cōtra austrū sere: est opidū Bethsames qđ ad differētiā alterius Bethsames in tribu Neptalim: dictum est Bethsames Jude: Tamen in rei veritate: fuerat de tribū Dan: que circa finem sortis Jude est iuxta mare: Ab hac tamen Bethsames: Judas in Sarraa: et Astraol: usq; ad terminū Iope sere sortem accepit In agrū Bethsames Jude: due vacce iuencule et in assuete ingo deduxerunt aracham dñi ex Acharon philitum: ut legimus in **D**lmo primo Regū cap. 6. Et qm̄ Bethsamite viderūt **R**eguz archam dñi nudā dum meterent triticū in valle: capi. 6. mortui sunt ex eis multa millia.

Descriptio Ramatha Sophin. §. 3.

CAb Ierusalem decem leucis cōtra occidētem est Ramatha Sophin: que partim de tribu Beniamin: partim de tribu Efrayim: sive Ramu*m* Samuel: Samuel propheta fuit i ea oriū el ubi dus: ibiq; sepultus. Sic. n. scribit i primo Regū nascit cap. 1. Mortuus est Samuel: et congregatus est Primo ois Israel: et plaxerūt eis nimis: et sepelierūt eis **R**eguz i domo sua i Ramatha Sophin: Dicta fuit Arimathea: ex qua fuit sanctus ille Joseph nobilis de curio q corpus nri Saluatoris aromatibus Ramu*m* codidit: et pientissime sepeluit. Nūc vero ramula la nscupat: Ex Ramatha Sophin siue ramula cōtra occidentē: tribus leucis est Iope ciuitas: ad quā descendit Jonas propheta cū fuderet a facie dñi: Sic. n. legit i Jona cap. 1. Et surrexit Jonas vt fuderet in Taris a facie dñi et descendit Iopen: Hec est vulgatissima ciuitas i libris machabeorū et apostolorū actibus: In ea ostendit De tri a postoli

Capitulum Septimum

Cri apostoli hospitiū: Constructa Ecclesia sub rupi Andrebus iuxta mare. Sit et scopuli illi ad quos vani mada poete fabulantur Andromadam Lephey filiaz cephey alligatam fuisse: et a Perseo liberatam. filia

Descriptio Bethleem. §. 56.

CAb Ierusalē duabus leucis contra austrū: sita est Bethleem benedicta: unde David rex traxit **D**rimo origine: ex prio Regū cap. 16. In ea natus ē mundi Saluator Mathei capi. 1. In ea sepulta fuit **R**eguz cap. 16. Rachel: cū Jacob reuerteret ex mesopotamia: Genesis cap. 35. Sup cui⁹ sepulchrū: Jacob construxit piramide pulchram nimis i typū monumēti **B**ene. Rachelis: In cui⁹ basi: duodecim dispositi lapi des grādes iuxta numerū filiorū Jacob: Scias tñ sepulchrū illud: nō i ciuitate Bethleem sed foris iuxta viā q dicit Ebron ad dextrā ad iactū vni⁹ arcus extra Bethleem apud sepulchrū Rachelis: colligunt lapilli qdā: oīno habētes figurā ci-
Lapilli cerum: quos peregrini colligere cōsueuerūt: pp quoddā dñi miraculū: qđ ga auctoritate caret: pertranseo. Nihil. n. icerti vt pposui est a me scrip-
tū ader **T**urris **E**nī. Contra orientē ciuitatis est turris ader **G**ene. cap. 37. credit Jacob post chare Rachelis mortem: aliquo tpe pmansisse. Turris hec i sacra Genesi di turris gregis. Sic. n. legim⁹ cap. 36. Egressus Ide Jacob fixit tabernaculū trās turrim gregis: Ibidē pastores hora ort⁹ felicissimi Saluatoris audierūt vocē angeli: Euāgelijō vobis gaudiūz Ubi pa magnū zc. Et gloria in excelsis deo zc. Qd qdē stores loco nat⁹ dei fili⁹ anūcijaret pastori b⁹: si q̄ sanctus rūt vo ille pastor Jacob cōmoratus fuerat: a quo desce- ces aw derat stella ex Jacob q̄ suū et nostrū peperit Re geloz

Prime Partis

paratori. Bethleem sita ē in mōte nō tñ excelsō:
mons quidē arctus est: extēdens se in longitudi-
ne ab orīē i occidētē. Ab occidētē patet i ḡ effus.

Lister. Juxta portam adhuc p̄manet cisterna illa: cuius
na Da aquā affectauit David: cū esset in p̄sidio: vt legi-
uid mus in. 2. Regū cap. 23. In fine orientali eiusdē
vrbis: sub rupe quadā exsistētū tēporis iuxta

D parietē vrbis: et videt f̄m illaz regionū morem:
fuisse locus pro stabulo: habens p̄sepe excisum
in rupe vt mōris est illic disponere p̄lepiā: ortus
est huic mā do de Virgine sol iusticie Iesu Chri-
stus declarans sua natuitate lōdes et tenebras
huius seculi se ablaturi: eo q̄ in tā despectu loci

E sordib⁹ nasci nō abhorruit: Juxta rupē p̄dictā:
Dreſe. alia est capacior: quatuor tñ pedib⁹ distans: sub
pe quo qua excusatū p̄sepe fuerat: in quo dulcissimuz il-
reclina lū Puer mox vt natū: pāniculis iuolutū iter assi-
tus est nū et bouē: m̄ virgo reclinavit: alia nāq; via sibi
dāo nō occurrebat: quo tenellū ifantē: souere posset:

Videt tñ mibi vtrāq; rupē vna fuisse: sed hostio fa-
cto: diuisa ē: qđ in chorū ex capella i qua est na-
tuitatis locus: ascēdit. Nā ad locū illū benedi-
ctū nō peruenit: nisi descēsu. x. gradus: Et aut na-
tuitatis locus ornatissimus: ex mosaico et mar-
more stratus p̄cioso nimis: Sup locū i quo cele-
stis virgo peperit: celebrari pot sup mensam mar-
moreā ibi optime dispositā. Pars lapidis super

F quē Saluator natus est: et p̄sepis pars in quo re-
Nota clinatus fuit: nō sunt vestite marmore: sed nude
notio- relictæ: vt a fidelibus deuotius venerari et oscu-
nem au lari possint: Ego duabus noctibus illuc permāsi
crois custodiens vigilias noctis: nunc hunc locū nūc
illum osculando; vilescebatq; mihi mundus iste
cum omni

Capitulum Septimum

cum omni superbia sua: contemplans mansuetis-
simum et humillimū dei filium: quomodo vbi et
ex qua nasci elegit Vt he huius seculi amatoribus
Non vidi nec audiui dicentem se visitasse ecclē-
siam pulchriorēm deuotiorēm: Quis non tene-
ritudine emolitur: cogitans secum purissime Vir-
gini: dulcissimi Pueri et altissimi erga nos indi-
cibilem charitatem: In ecclesia sunt marmoree Precio-
columnæ preciosissime: admirabiles multitudine statu-
t magnitudine: per quatuor ordines disposite: clesie in
Ecclēsie nauis: a capitibus columnarum usq; ad Beth-
summum tectum: ornata est opere Mosaico pul-lem
cherrum: continente historias omnes: a principio
mundi usq; ad dominicū ortum ex vergine: To-
tum pavimentum stratum est marmore varij co-
loris: et decorum est mira varietate: cuius preciū
multorum iudicio extimari non potest: Incredi-
bilia pene: possent de hac sacra ecclēsia describi:
quam Sarraceni oēs: maxima deuotione vene-
rantur: Vidi ego in ecclēsia illa miraculum cu-
ctis seculi: memorādum: Soldanus vidit huius Mira-
ecclēsiae ornatum: tabulasq; et columnas preciosissimās stu-
fimas precepit omnia deduci in Babiloniam: ita pendū-
tuens ex eis palacium suum cōstruere: et ornare:
Mirum quidem accidit: Nam astante Soldano
cū curia sua: accesserūt artifices: cū instrumētis. et
ex in tegro pariete quē nec acus v̄ potuisse pene-
trare: mire magnitudinis serpens exiuit: et pūmā
tabulam marmoretā sibi occurrentem momordit
et continuo crepuit. 2. momordit: et crepuit: et sic
successive usq; ad quadragesimā: Omnes crepu-
runt p̄trāuersi: cūcris stupētib⁹ et timore solutis:
Soldanog; p̄positū reuocātē: serpens disparuit

Prime partis

Relicta igitur fuit ecclesia: et hodie sicut prius:
Serpentis vestigia apparerunt usque hodie in singu-
lis quadraginta tabulis: et est quasi cōbustio ex
igne facta: Sup oia aut mirabile fuit: serpēte po-
tuisse per transuersum pcedere vel serpēte q̄ pla-
nus et politus ut vitru apparet In exitu huius
ecclesie cōtra aquilonē est ambitus claustrī mona-
chorū: descendit tū in illud. quibusdā gradibus. In
hoc claustro: est beati Ieronymī cella: et lectus et
Sepul-
chra
Paule
E-
Kochij sepulchrū: et monasterij officine in quo legit idē
sanctus p̄fuisse: In parte australi ipsius choi on-
dit locus. ubi magna innocentia pars: ab Herodio
et dicit intersecta. Ab ecclesia nati Salvatoris:
quantū est lapidis iactus fere cōtra orientē est ec-
clesia sanctarū Paule et Eustochij eiusdem filie: ubi
sunt et earundem monumēta: Hec de benedicto
et venerabili Bethleem dicta fuerint.

Descriptio Bezeth §. 57:

CEx Bethleem ad dimidiā leucam contra occi-
dente: est villa noīe Bezeth ubi Saul creatus rex
cōgregauit Israhel cōtra Maas amonitē Sic. n. le-
g. 1. reg. 11. cap. xi. In uasit timor dñi popu-
li: et egressi sunt quasi vir vnum et recensuit eos
saul i Bezeth: Uilla hec habuīat optimo vino
nec in regione illa melius iuenitur: Incole oēs
sunt Christiani et etiā villaz adiacentissimis in descē-
su vallis Raphaym usq; ad torrētē botri: in om-
nibusq; locis illis: vinū excellit in bonitate Chri-
stiani vineas coluit: habētq; priuilegiū a Soldano
illuc permanendi cui et magnū censem reddunt.

Descriptio collis Achille §. 58.

Ex Bethleem septencis cōtra orientē supra mare
mortuus est mons Engadi de quo actuz est supras

Ex Engadi

Capitulum Septimum

Et Engadi tribus leucis cōtra austrum est collis
achille in quo latuit David: persequete eū Saul
Sic. n. legimus in primo regū ca. 26. Et venerūt .1. regū
Ziphei ad Saul. in Gabaa dicētes Ecce David ca. 26.
abscōditus est in colle Achille: que est ex aduerso
solitudinis: Collis Achille ab Herode appellat⁹ Lollis
et Massada: i quo i expugnabile castrū p̄struxerat Achille
Descriptio Thecue. §. 59.

CEx Bethleem duabus leucis cōtra collē Achille
et Thecue i mōte sita. i q̄ natus ē et sepult⁹ Amos Amos
ppheta: de quo sic legim⁹ i argumēto sup amos. ubi na-
fuit cognatio amos ex opido thecue: quē Ozias tus et se-
vecte p̄ ipa trāfixit. post hec semiuiuus relictus pultus
in terra suā enectus ēt: et post aliquos dies expi-
rauit dolore vulneris: sepultusq; est cū patribus
suis: Opido thecue adiacet desertum thecue.

Descriptio vallis benedictionis §. 60.

CInter Thecuā et Engadi loco medio ē vallis
benedictionis in q̄ Josaphat rex Iuda pugnauit
p̄tra filios Moab et amo et hitates mōte Seyer et
auxilio dñi p̄strati sunt: ideoq; vocarūt locū illū
vallē bñdictionis: Unde sic scribit in li. 2. Parali. 2. Pa-
po cap. 19. Die. 4. cōgregati sunt in ualle benedi-
ctionis: et qm ibi benedixerunt deum: vocauerūt cap. 19.
nomen loci illius. Vallis benedictionis.

Descriptio Ziph et Maon §. 61.

CA Thecuā. leucis inter orientē et austruz est
Ziph opidū iuxta desertuz qd et ziph appellat in
quo legimus: 1. regū ca. 23. David latuisse Sic. n. 1. regū
ibi scribit Mōrabat aut David i deserto in locis cap. 23.
firmissimis: mansitq; in monte solitudinis ziph
in monte opaco Deserto ziph adiacet desertum
Maon ad austru: i quo ē mōs Carmelus: ubi Ma-

Prime partis

bal Carmelus habitabat: qui repulit nuncios
i. regū David vt legimus. i. regū ca. 24. cuius vxor fuit
ca. 24. Abigail: quā i suā accepit David mortuo nabal:
Deserto maon inter austru & orientē adiacet mons
ille Seyer quē vt supra descripsimus: iussi sunt si-
Dente li Israellongo tpe circuire ut patet in li. deutero
roc. 2. nomij cap. 2. Eadem Moaon cōtra austrum adia-
cet terra Amalech: quā iussit dominus Sauli: vt
euerteret eam intersectis eius habitatoribus: Un
i. regū de sic legimus in i. reg. cap. 17. Nūc ergo vade &
cap. 17. percute Amalech. & demolire vniuersa eius nō
parcas ei: & nō cōcupissas & rebus eius aliquid.

Descriptio Lades berne §. 62.

C Ante terrā Amalech: cōtra maris Mortui lin-
num gnā est Lades berne: ex quo vt legimus in lib. nu-
ri ca. 13. meri ca. 13. Misit Moyses exploratores. 12. ad
considerandā promissionis terrā. Ibi longo tpe
cōmorati sunt filii Israel egressi de Egypto: & in-
de iussi sunt montem Seyer circuite ac reuerti p
itinera maris rubri.

Descriptio Bethacharon §. 63.

C Ex Bethleē tribus leucis cōtra austru: via q
ducit Ebriō: est Bethacharō loco eminenti sita: cui
adiacet ad austru: villa rama excelsa valde in cu-
ius colle sublimi stās: vidi cū multis alijs totam
Arabiā usq; ad montē Seyer loca q; oia circa ma-
re mortuū: & loca latibulorū David: Jordane iſu-
per usq; Sethin & usq; ab mōte Abarym Contra
occidēte vero vidi in loco Ebriō: littus totū ma-
gni mari. i. mediterrane: a Jope usq; Baza: &
Bersabee usq; ad desertū Sur: totā insup terrā
philistum a Ramatha Sophin p Beth & Achā-
rō & Escalone: cum oī planicie sub monte Iuda.

Descriptio

Lapitulum Septimum

Descriptio Mambre. §. 64.

C Ex Rama prime dicta: duabus leucis & am-
plius: ad dexterā: iuxta viam regiam: que dicit
Ebron: sita est Mambre: ubi ex lib. Genesis cap. Gene-
18. longo tempore habitauit Abraam: post egrē-
sum de hur caldeoꝝ. Illic sedens ad ilicem Mā pl. 18.
bre in hostio tabernaculi in ipso seruore dici: vi-
dit tres viros & vnū adorauit: quos & hospicio
recepit. Ilex Mambre: etiā hodie oñdit ante ho-
stū tabernaculi Abrae Scias tamē: antiquā illā
exsiccatā fuisse: sed ex eius radice pululavit alia:
de cuius ligno & fructu mecum tuli. Folia sua: mo-
dico maiora q̄ lentiscus: sed fructum penitus
habet vt quercus.

Descriptio antique Ebron & noue: & spelun- ce duplicitis. §. 65.

C Ab Ilice Mambre per dimidiā leucā ad dexterā
iuxta viā: est Ebron illa antiqua v̄bs quon-
dā hebrayce dicta Lariatharbee. i. v̄bs arbee d
qua sic legimus in lib. Gen. cap. 23. Uixit Sara Gene-
centi viginti septem annis & mortua est in ciui-
tate arbee: que est in terra Chaneam: In hac re-
gnauit David super Iudā. 7. annis: sic n. scribit regnat
in. 2. Regū cap. 2. Et fuit numer⁹ dieꝝ: quos cō i Ebriō
moratus ē David iparās i Ebron sup domū Ju-
da. 7. annoꝝ & sex mensis: Est in mōte sita: subli-
mi & tuto: s; nōc penitus ruit Lūlus ruine adeo capi. 2.
magne cōspiciunt q̄ ex eis arguit q̄ gloria füe-
rit: Ad Ebron antiqua adiactū triū arcuum: ad duplex
austum pusillum tamen ad orientem declinan-
do: noua residet Ebron: illic constructa: ubi du-
plex spelunca extitit empta ab Abraā: p sepultu-
ra chare uxoris Sare: vt legimus Gen. cap. 23. cap. 23.

Prime Partis

In ea sepultus est pater Abraam et Isaac et Jacob: et ossa Joseph delata ex Egypto et Sara et Rebecca et Iya: Rachel autem in Bethleem ut diximus supra: Sarraceni contra speluncā duplēm: que in Ecclesia cathedrali continebatur: edificarunt munitionem.

Descriptio agri Damasceni. §.66.

Qualitas terre agri Damasceni
Aitāda de terra agri da māscēi Locus occisiōnis Abel Spelēa lu-
ct' adā t' cue.
¶ A spelunca duplēi: iactu vnius arcus contra occidentem: est celebris ager Damascenus: in quo fertur Adam formatum fuisse: Terrā habet rubeam flexibilem et tractabiles sicut cera: de qua mecum tuli: similiter et peregrini: alijqz fideles loca sancta venerantes: Sarraceni terram illam deferunt in Egyptum Ethiopiam et Indiam: pro re preciosa valde vendentes: Modicata tamen apparēt effossio in loco illo fertur enim quolibet anno revolutio: miraculose repleri: fateor autem me immemorem effectum in querēdo huius veritatem: Id tamē assero: quod modica quidem extabat effossio: cum illic adessem: adeo q̄ quatuor viri viri in ea sedissent: in profunditate nō excedebat humeros meos: Vulgat aliud: Si quis terrā illā supra se detulerit: animal pernitiosum non ledet eum: nec cadet: nec immergeat aqua aut si cadit non offendit casu illo: hec non assero: sed vulgata refero: Uallis cōtra Ebron: fertilis est valde et deliciosa: ac delectabilis habitationis: Ab effossione agri Damasceni ad iactum arcus vnius contra austrum locus est ubi Ehayn: fratrem Abel occidit ut legimus Genes̄is cap. 4. Ab eadem effossione: iactu duorum arcuum contra occidentem: est spelunca quedam sub rupe: in qua famosum est: Adam et Euā filius Abel

Capitulum Septimum

Abel interfictū luxisse centū annis: Oſidant illic eoz lecti sarei: Est in spelunca fons scaturient de quo biberint: Nec vt vulgata sed nō a me asserta describo: Hēt i lōgitudine et latitudine fere 30. pedes: sub spelunca ipsa in valle descendit via: q̄ es Ebron tendit in Gazam cōtra austrū. Distat autē hec via ex Ebron: quantum iacere potest arcus.

D. Dabir: que et Lariath sephēr. §.67.

C Ex Ebron duabus leucis p̄tra austrū ē Dabir: que et Lariath sephēr nūcupata ē: quā expugnauit Othoniel: Et Junior Laleph: cui Laleph copulauit in uxore filia suā Aram: Unū sic legimus lib. Josue ca. 13. Laleph cōscēdēs venit ad habi tatores Dabir q̄ p̄l vocabat Lariath sephēr. i. cap. 13. civitas lis̄ et dixit: Qui percusserit Lariath sephēr: dabo ei uxori Aram filiam meam.

Descriptio Neelēschol. §.68.

C Ex Ebron tribus leucis cōtra aquilonē: parvū declinādo ad occidētē est Neelēschol. i. torrēs botri: et est locus: vñ exploratores missi a Moyse: detulerint palmitē cū vuis: unde sic legimus lib. numeri cap. 13. per gētes usq; ad torrētē botri absciderint palmitē cū vua sua: quā portauerint i. vecte duo viri: De malis quoq; granatis et ficio loci illius traherint: q̄ appellatus est Neelēschol. i. torrens botri: eo q̄ botrum portassent inde filii Israel: Ad leuam huius torrētis per dimidiam leucam: descendit riulus in quo Philippus Landacis regine eunuchum baptizauit: vt legimus actuum capitulo. 8. Propinquus est autem riulus ille: Gicelch: Ab Neelēschol sex leucis 3achā: contra Jerusalēm: est Zacharie domus in quam rie do gressa beatissima Virgo salutauit Melysabetb.

Prime Partis

Luce.2 ut legimus luce cap.2.

Descriptio vrbis Nobe. §.69.

CEx Zacharie domo tribus leucis contra aquilonem et tantundem contra Cilurnum de Nicopoli: est Nobe sacerdotum civitas: que nunc Bonocopolis nuncupatur: In ea habitabat Elimelech sacerdos magnus cum aliis sacerdotibus: Et eam sustinuit David fugiens Saulo. **I**tem: ubi propositis panes comedit: et accepit Reguz gladium Goliath gethei. **H**ec omnia legimus in cap.21. primo Regum cap.21.

Descriptio Lachriathot abbatis. §.70.

CEx Bethleem una leuca et Amplius: in via que dicit Thecuam est sepulchrum sancti Lachriathot abbatis cum suis monachis: quo migranda te omnes migraverunt: et fuit illic magnus populum concursus et.

Descriptio Terre Sancte contra austrum directe. Cap.8.

Septima descriptio sumen; initium ab Achon:

stendit directe contra austrum.
Urbis Layphas et castri peregrinorum. §.1.
Ab Achon quatuor leucis: sedet contra austrum occurrit primo: uestibilia dicta Layphas: sub pede montis carmeli sita. Ex Laypha autem tribus leucis: est peregrinorum castri: fratre militie tenui: munitione fortissima locis: que illis in partibus Christiani obtinuerint: situm est in corde maris circidatum muris et turribus: alijsq; pugnaculis adeo firmis ut toti mundo videatur posse resistere.

Descriptio spelunce Nelye et fontis filiorum prophetatum. §.2.

Ex Laypha ad leucam unam via que dicit ad castrum

Capitulum Octavum

castrorum peregrinorum: per ascensum montis carmelis fere dimidia leuca: est speluna Nelye: in qua latuit fugiens a facie Iezabeli cuius hostio visio ne grande vidit spissam et ignis ut legimus i. 3. regu cap.19. Illic est fons ubi prophetaz filii hababant: nunc autem inhabitant fratres ordinis Lazaristarum: qui cum eis ibidem.

Descriptio Lesaree §.3.

A peregrinorum castro quatuor leucis distat Lesarea metropolis palestine quondam Archiepiscopalies sedes hec prius appellata fuit Turris stationis vero quam Herodes magnus ea instaurauit: Lesarea in lande Lacharis denoiauit: De cuius structura et munitione Josephus multa scripsit Lingit ab occidente mari magno: ab oriente qdam palude aquarum dulciarum: sed profundior in qua crocodili abundant. Et ego transiens discriminem magnum incideram: nisi dominus de celo operem mihi dedisset Situm quodam firmissimum habet: sed hodie penitus est delectus: Lesareus Petrus predicauit et baptizauit Cornelium actuus cap. x. Agabus propheta existens Lesareus prophetauit Paulum alligatus in Ierusalim et traditus genitibus: actuus ca. 21. Paulus cesareo protra Tertullus oratori disputauit coram preside felice. Actus actuus ca. 24.

Descriptio Antipatride §.4.

A Lesarea duabus leucis contra Iustum: est munitione Assur: que ab antipatre Herodis magni progenitore: antipatrida nuncupata est: de qua legimus in actibus Apostolorum: cap. 23. quod milites assumentes Paulum duxerunt per noctem in antipatridam.

Descriptio Manatoth: nunc dictum chato §.5.

Ex antipatrida quatuor leucis contra orientem est Manatoth: nunc autem chato nuncupatur.

Prime partis

suit de tribu manasse i planicie sub monte Efrayim
situm: non longe a monte Saron: In hoc Saron
ceni presidium militum disposuerunt contra ca-
strum peregrinorum: Per chato est via in Siche
et Ierusalem: A chato quatuor leucis contra au-
Saron strum: est mons Saron et opidum Sarona cu-
Sarona ius mentio sit in actibus apostolorum.

48

Descriptio Beth §.6.

CAb assur siue dora: octo leuce sunt usq; Jope:
de qua actu est supra A Jope quatuor leucis di-
stat Beth: vna ex urbibus philistij: Ex ea vt le-
gimus. I. regi cap. 17. egressus est Goliath: que Da-
vid lapide necauit in valle Terebinti: fuit no lon-
ge a mari sita: nunc quidem delecta est: et comuta-
ta in Exiguum Lasale dictu Ibdin in colle situ:
Hinc proprie incipit regio philistij.

Goliath
Philist
eus
I. regi
ca. 17.

Descriptio qua describuntur mons Mo- din et sepulchra Machabeorum §.7.

CEx Beth duabus leucis ptra Iustrum: est Beth-
sames de qua actu est supra A Bethsames sex
mons leucis contra orientem in monte Iuda videtur mons
modin modinin quo fuit Machabeorum civitas: ibi habi-
tauit ex I. Machabeorum cap. 2. Mathatias pte-
chabeo nitor fortissimi Jude et fratum eius. Illic sepul-
rū c. 2. qui quiescant Mathatias et quatuor filii eius qd.
I. Machabeo Simon nobidissima monumenta dicavit Sic. n.
chabeo legimus in I. Machabeorum cap. 13. Edificauit
cap. 13. Simon super sepulchrum patris sui et fratum
Pyramides edificium altum visu. Lapide polito retro et an-
nides testauit septem Pyramides unam contra unam
I. Machabeo patri et matri et quatuor fratribus et his circum-
chabeo posuit columnas magnas: et super columnas ar-
sum ma in memoriam eternam et inxta arma nauis
sculptas

Lapitulum Octanum

sculptas que viderentur ad hominibus nauis
gantibus mare.

Descriptio Acharon §.8.

CEx Bethsames quatuor leucis fere contra oc-
cidentem: non longe a mari est Acharon quondam
secunda urbs philistij ad quam deducta fuit ar-
cha domini a philisteis: sic enim legimus in I. re-
gum cap. quinto Misserunt ergo archam domi-
ni in Acharon: Destructa est et versa in exiguum
Lasale: quod et Acharon nuncupatur.

Descriptio Azoti §.9.

CAb Acharon quatuor leucis contra austrum est
Azotus tercia urbs philistij ad quam deducta
fuit archa Domini Sic enim scribitur in primo
regum cap. 5. philistij autem tulerunt archam do-
mini: et asportauerunt eam a lapide adiutorio in
Azotum: fuit per leucam distans a mari: nunc est
vile Lasale sicut Acharon.

Descriptio maceda §.10.

CA Jope duabus leucis est lyda siue diospo-
lis: de qua actu est supra ex lyda tribus leucis
via que dicit Babaon: est Macea urbs quā ex
pugnauit Josue in cuius spelunca quinq; reges
se absconderant. Nam sic legimus in libro Jo-
sue cap. 13. Nunciatum est Josue quinuenti essent Josue
quinq; reges qui se absconderant in spelunca vr-
bis Macea Qui precepit sociis volvite sara in
gentia ad os spelunce.

Descriptionis Ascalonis §.11.

CAb Azoto. 4. leuci: contra austrum: est Ascalon. 4.
Philistij civitas et pcpua in qua videtur stalle
principatus philistij ex eo qd legimus in Amos Amos
ppheta cap. 1. ubi pphtas ptra philisteorum urbes cap. 1.

Prima partis

Ingit Disperdā habitatore de Azoto: et tenetē sce-
ptrū de Ascalone et pībit relig Philistinoz: Usq;
hodie pmanet in littore maris sita: figurā habēs
semicircularē: muuita valde: ex qua pendet nūc
totum robur Saracenorū.

Descriptio Gaza §.12.

Gaza Ab Ascalone quinq; leucis cont: a austru: est
Gaza vrbs in maris littore sita iuxta viā que du-
cit in Egyptū. Nunc cōiter Gazara nuncupat.
12

Descriptio Bersabee nunc Biblin §.13.

Gaza Et Gaza usq; Bersabee sunt quatuor leuce:
nunc Biblin dicit: In bac multo tēpore Abraā
Scne. et Isaac habitarunt ut legimus Gen. ca. 21. Qua
cap. 21. re vocat' fuerit locus ille Bersabee: sic scribit eo
dem cap. Idcirco vocatus est locus ille Bersa-
bee quia vterq; s. Abraā et Abimelech: iurauerūt
ad inuicemq; pro puto iuramenti fuit ast termini
nus iude et terre promissionis contra austru Dis-
stat ab Ebron plusq; per dietā sicut et Gaza: Hu-
ius regioni ptes: tribus Iude i sortē accepit: Se-
quitur vasta illa solitudo: que usq; ad finem Egy-
pti extenditur in qua Hebrewus populus longo
tempore errauit de loco ad locum migrans Nec
de terra sancta eiusq; celebrioribus locis dcā sint.

Descriptio lōgitudinis et latitudinis Ter- re Sancte. Cap. 9. §.1.

Lesa- **O**ltana descriptio Terre Sancte: circa eius
phi- studiōse lector longitudinem Terre sancte: inci-
lippi pere ab aquilone sub monte libano: ubi situatur
Uele- Lesarea Philippi: que nūc velenas appellat: p-
nas desto magno: Et hec lōgitude i sacris lris signas
cum dicuntur

Capitulum Nonum

cum dicitur: A Dan usq; Bersabee congrega-
tus est Israel primo Regum capi. Nam vi su-
Primo pra descriptimus: Velenas Dan et cesarea Phi Regu:
lippi idem sunt: Longitudo tamen et latitudo capi. totius terre quam decem tribus inhabitabant ci-
tra Jordanem: non appetat spaciofa multum.
Quanta tamen fuerit meo iudicio ut potui eam
inuestigare oculis contemplando: hic describam:
Ad maiorem autem rei evidentiam: Josephum adducam: acceptatum in hoc fidum et phus
prudentissimum descriptorem: Igē secundum Josephum sic accipe: cuiuscunq; decem tribu-
um sortem citra Jordanem.

Sors tribus Iude. §.2.

CTribus Iude: superiorē obtinuit revione: longitudo extenditur ab Egypto usq; Jerusalē: diciturq; continere 7. dietas: Eiusdem latitudo est a lacu aspalti quod est mare mortuum: usq; ad mare magnum: id est mediterraneum contra occidentem: et est 17. leucarum.

Sors tribus Simeonis. §.3.

CSors tribus Simeonis obuenit cu tribu Iude: ex ea parte que est iuxta Egyptū in monte Arabie: Sed illius partis miliaria nō adduco: quoniam intra Iude sortem continetur.

Sors tribus Beniamin. §.4.

CTribs Beniamin sortita est a Jordane usq; ad mare magnum per longitudinem 17. leucarum: eius latitudo est ab Jerusalem usq; Bethel: que non plene continet quatuor leucas.

Sors tribus Effraym. §.5.

CTribs Effraym: a Jordane usq; Baderam q; est iuxta Jopen in longitudine cuius latitudo

Prime Partie

etendit usq; ad capum magnū Esdrelon siue magedo quod idem est vt supra descriptimus: ubi incipit Galilea continet; 12 leucas.

Sors tribus Manasse. §.6.

Dente rono. cap.14 Ut legimus i lib. Deuteronomi cap.14. Mediata tribus Manasse accepit sortē cū tribu Ruben ultra Jordānē: d qua nihil ad presens describo: quoniam nō sufficienter cōsiderauit ut infra dicturus sum: Altera media tribus Manasse cōtra Jordānē citra: sortita est ab ipso Jordānis flumine usq; ad mare magnū ubi situat Dora: cui longitude est. 15: leucarū eius autem latitudo est usq; Bethsan continens. 7. leucas.

Sors tribus Isachar. §.7.

Gene. cap.49 Tribus Isachar in sortem accepit Jordānem et carmelū iuxta maceda que est longitudinis octo leucarum: cuius latitudo fuit a Bethsan usq; ad montē Taburim cōtinens quinq; leucas Terra hec pinguissima fuit: video minus accepit: Unde in eius benedictiōe Genesis cap.49. Dixit pater eius Jacob: Isachar asinus fortis: Et sequitur: Uidit requié q̄ esset bona: et terram q̄ esset optima: Eadem ratione et tribus Beniamini i possessione breuissima fuit pp̄ terre sorte fertilitatem Acceperunt. n. Jerusalē et Jericho.

Sors tribus Zabulon. §.8.

Tribus Zabulon sortita est carmelum iuxta Chaymoth: usq; Genesareth: lōgitudinis nouē leucarū: eius autem latitudo fuit a monte Tabor: per Uallem carmleon cōtinens quinq; leucas: hec similiter pinguis et fertilis fuit valde.

Sors tribus Aser. §.9.

Tribus Aser totā terrā a carmelo iuxta mare usq; ad

Capitulum Nonum

usq; ad Sidonē magnam: longitudinis. 20. leucarū: cuius latitudo fuit a mari magno cōtra occidente usq; Naason cōtinens leucas nouē Terra hec pro maiori parte: montuosa erat: Lūitas Acte cī etiam Acte in eius parte sita fuerat: que nunc uitas Acepit nuncupatur.

Sors tribus Neptalin. §.10.

Tribus Neptalin accepit partes ad orientē conuersas usq; Damascū totā Galileam superiorem: a mari Halilee usq; ad montem Libani: fontesq; Jordānis: lōgitudinis. 15. leucarū: p de cē leucas: cuius latitudo ptra Aquilonē fuit a mari Halilee usq; ad libanū cōtinens quinq; leucas.

Sors tribus Dan. §.11.

B Tribus Dan: loca conuallis iuxta mare magnū: accepit a solis occasu: Ab austro accepit a 30. tū: ab aquilone: dora determinata fuit: hec extit eius lōgitudo In latitudine āt accepit Jamā et Beth et Acharon iuxta mare usq; Bethorōn ad orientē ad pedē mōtis: ex quo pēdebat tribus Jude: Partis huius milliaria non resero: qm̄ ex tribu Jude et Beniamin et Effraym secus mare partes sumpsit: De Iuda quidem habuit Azotum et Acharon et Beth: De Beniamin habuit Jamā et Chamatha usq; Jopen: et Saron montē et cetera loca maritima usq; Doram.

B Juxta hāc descriptionē: tota terra sācta citra Jordānē: nūfū videt excedere spaciū. 26. leucarū in latitudine: q̄ est a Jordāne usq; ad mare magnum: hoc est ab orientē in occidente In longitudine vero: que sumū ab aquilone: in austrum extendit a Dan que nunc Cœlēnas siue Cesarea Philippi dicitur usq; Bersabee dicta nūnc Biblin: cte

Secunde Partis

z non plene continet. 120. leucas: Ecce studiose
lector descripsi tibi vere z fideliter secundum la-
titudinem z longitudinem: totam promissionis
terram: decem tribubus distributam citra Jordani-
nem: Terram autem duarum tribuum: scilicet
Gad z Ruben: z dimidie tribus Manasse: ex cer-
titudine non scribo: quoniam ultra Jordanem
non multū peregrinatus sum: z licet transierim:
tamen facultas non affuit: diligenter notandi
eam: Unde detur tamen mihi longitudo eius que
pretenditur a capite maris Galilee septentrio-
nali usq; ad torrentem arnon ubi terminatur: cō-
tinere sere. 27. leucas latitudinem aut nō vidi: ideo

D nichil de ea ad pñs: Quodco nubtiā facto picu-
Utili- lo: descriptionē hāc nostrā: ut illimā fore studēti-
tas z si b⁹ legētibus exponētib⁹ z euāgeliānib⁹: sacra-
des hu bibliā p libris historialib⁹: locisq; celebriorib⁹ itel-
ius de ligedis: Nec ē hesitādū l ea: testor. n. saluatorē p
scripti me natū z mortuum: p cui⁹ amore z peccator⁹
oris meoz venia: tot annis peregrinatus sum: q; non
nisi diligitissime īvestigata descripsi: Superū nūc
vt d Terre Sancte fertilitate: z ritu z morib⁹ z cō-
ditionib; habitatiū i ea i mediū afferam⁹. In
calce at cōpiciose tradā toti⁹ Egypti descrip-
tione: i ea sigdē Israel longo tpe aduena z peregr-
inus fuit. Et hec erit scđa pars huius nři libelli.

C Incipit pars secunda: eiusdem libri: De fer-
tilitate Terre Sancte. Cap. primum.

Dicitur Terra Sancta fuit z est hodie
egregia amena z fertilis super omnes
ut visu impletatur quod dominus di-
xit Deuteronomy capi. 8. Dominus

Capitulum Primum

deus tuus introducit te in terram bonam ter-
ram riuorum aquarum z fontium in cuius cam-
pis z montibus erumpunt fluviorum abissi: ter-
ra frumenti ordei ac vinearum i qua sicut z ma-
lagranata nascuntur terra olei z mellis ubi absq;
vila penuria comedes panem tuum z rerum
omnium habundantia frueris: Nec credendum
est quibusdam contrarium nunciantibus: neq;
enim eam diligenter considerarunt: Hjs oculis
vidi: qua facilitate terra benedicta fructi-
ficat: frumentū vix terra exculta: sine stercore z
fimo: mirabiliter crescit z multiplicat: Agri sunt
velut horī: in qbus seniculis salvia ruta rosa pas
sim crescunt: Ibi bombax affuit: Lanamelle ha-
bundant ex quibus zacharii extrahunt: Scia; tñ mele
q; in terra sancta poma comunita z pira z cerasa zacha-
z nuces raro reperiuntur: causam nescio alia:
rum nisi quia incole non consueverit serere similia:
estimo. n. q; terra illa sicut sicibus: sic z pomis
z nucibus iepia nō esset: Ex damasco fructus qui
dam defieruntur: qui adeo molles sunt vt diu ser-
uari non possint: propter nimiā in arboribus de-
coctionē z terre caliditatem. Sunt in terra pmis Cedri
fionis: cedri citri limones anarangi suauissimi z
Litri optimi odoris: qui per anni circulum continue
limos seruantur in arboribus: Sunt z quedam poma nes-
citrina magna: ex quibus in Achon electuaria Nar
preciosa valde conficiuntur: Sunt z fructus ej-
dicti poma paradisi penitus admirabiles: po-
Poma ma huiusmodi crescunt in modum botri vne paradi
z est botrus ille interdum magnus. vt Lo-
phinus: idest spora competens: habet gra- randa
ua aliquando centum aliquando plus: sicut

Secunde partis

vua Grana illa aliquando sunt longa ad quantitatem sex digitorum: aliquando spherica ad qualitatem ouia galine habentq; foliculum sive pelle sicut faba crocei coloris qua quidem pelle extracta: relinquuntur granum mundum sicut amigdala excorticata: Est enim intus granū illud albi coloris: aliquando vertitur ad crocitatē: Saporis est delicatissimi et dulcis: ut mel Grana intus semen penitus non habent: sed tota eorum substantia comedibilis est: fructus iste vix uno anno crescit et maturat: Arbor cito deficit: est enim eius periodus trium annorum ad plus: Deinde arescit: Qua arescēt: alia ex radice prodire incipit: consimiles fructus producens: A crescente secunda procedit tertia et sic successiue: Arboris huius folia: longa sunt ad hominis statu ram adeo lata ut duo sufficient totum hominem tegere. Unice quidem multe sunt in terra sancta: sed et plures essent: nisi Sarraceni nunc tenetes dominis: ut qui ex lege sui stulti Nahumeth vinum non bibunt: nisi furtive: destruerent eas: Sunt tame ali-

Clinum qui Sarraceni Christianis propinquiores: qui precio vineas colunt ex lucro: vias enim Christianis sum ter vendunt et vinum: Clinum terre sancte preciosus re san valde est et suave precipne circa Bethleem in valle Raphaym et deinceps usq; Neolescol ubi ex Eadem ploratores missi a Moyse acceperunt vitem cui vitis ter vias: et detulerunt in castra ut scribitur in libro in an numeri cap. decimotertio Circa Sidonem et vno frumento: per longitudinem Libani et in anterodo et maracifcat gedo et mirabile quidem dictu est quod in antematu rado vidi: illic enim eadem vitis ter in anno rat producit vias et maturant omnes tempore suo:

Hoc quidem

Capitulum Secundum

Hoc quidem modo: Uniores cum putat vites: relinquunt tot palmes anni precedentis: quot extimant necessarios: Deinde postq; palmes novas incepit producere et botros parvulos: incidunt residuum de palmita quod est supra botros: et proiecunt. Et id sit in martio: In Aprili palmes incisus supra botros pullulat: et producit aliud palmitem cum novis botris: quo viso iterū proceditur de palmita: quicquid est supra botros: In mense Iulij palmes iterū pullat et producit aliud cum novis botris: et sic habentur tres ordines vuarum que maturant hac lege: Que pullulanerunt in martio vindemiantur in Augusto: Que in Aprili: vindemiantur in Septembri: Que in Iulio: vindemiantur in Octobri: Id autem non contingere nisi palmes illo ordine inciderent: In terra sancta: a festo pentecostes usq; ad sanctum Martinum: vias mature inueniuntur et continue vendunt in foro. C Ficus malagranata oleum mel pepones citrulli babilonici: melones et omnibus genere leguminis: et frumentum optimum: in Terra sancta uberrime colliguntur: Panis adeo sapidum et delicatum non comedunt quale in Ierusalē Sues silvestres: Lepores Lapieoli Dame Perdices Lothurnices: quantum ibi abundent pene est incredibile dictu: Leonū ibi est multitudo et versus: diversorumque generum sere: Camelii peue infiniti: Clidi Camelorum pascentium gregem circa finem Libani iuxta Tripolim: in quo ut dixerunt indigeni tria milia et plus continebant: Clidi dromedarios plures: Clidi Unicornios et ut verba non protrahā: illic extant oia mundi bona: et vere terra fluit ruis lactis et mellis Soli cul-

2. 10. 1. 1. 1.

Panis
in Je-
rusale
m
et sua-
vis
Tria
millia
Lame-
lorum
in vno
grege

Secunde partis

tores viles sunt et mali: et adeo scelesti ac peccatores: ut mirum sit quin terra degluciat eos ut
Dessi. Dathan et Abiron: Lerte ingemiscendum est: mihi haec quoniam sanctum datum est canibus: Tu salbitatem pater eterne: ne obliuiscaris dilectae tue Ierusalem iter salem in qua mundi salutem operatus es.
ra sacra De diversis nationibus habitantibus in Terra Sancta: et earum moribus ac ritu: Et primo de Latinis. Cap. 2. §. 1.

Omnis natio: que sub celo est: nunc habitat in Terra Sancta et quilibet viuit secundum religiom et ritum: prout elegerit: Inter nationes autem illuc habitates: famosiores sunt iste:
Clatini: Sarraceni: Syriani vel Syrichi: Brevi: Armenii: Georgiani: Nestoriani: Iameni: Nubiani: Caldei: Medi: Perse: Ethiopes: Egypti: Maronite: Madianite: qui nunc Biduini: Uhani: Parthi: Perse: Indi.

De Latinis. §. 2.

Chro loquitur de Latinis erit fmo Dicā vez corā Deo et utinā nō sic se res hiet: Lōssidor i natiōe nra: qm̄ peior ē vita et morib⁹: ceteris habitatib⁹: et rōnē mihi pbabilē adducā: quā expiētia firma uit cū illuc eēm: Cū alijs i Alemania: Italia: frācia: Hispania: Dacia: Polonia: Ungaria: Anglia: Et in alijs occidētis partibus malefactor ex titerit: q fm̄ leges aut diuitijs aut vita priuari me retur: vel peccatis suis sacrum sepulchrum via vita fitare proponit: sicut sunt homicide fures agres latīnoꝝ sores: dolosi proditores incestuosi adulteri uovi Terra luptuosi: Terram Sanctam petunt. Sed proh Sancta dolor: celum mutant non animum: qui trans mare tendat: In Terra Sancta moras p̄trahētes que deliciosa

Capitulum Secundum

que deliciosa nimis ē ocij: et gule et ludis vacat: cōsumptis at pecunijs: q̄s sc̄b adduxerāt: cū criminis eoꝝ nō ferat regressum in patriā: eos noua agrere oportet: et qm̄ nullus honesti artifici: magistri sunt: sed vt ociosi ex rapinis et bonis propriis: ventre ipitere cōsueuerunt: ad vomitu reuertentes cōmittunt peiora prioribus: Recipis̄ ho spicio peregrinos ex gente sua: transfrētantes gra visitandi sanctissima loca: qui sibi cauere ne scientes: credunt eis se et sua: sed fraudant et decipiunt: Maledicti isti et prophani: generant illic filios paternoz criminum sectatores: et peccatores: et ex hijs: nepotes pessimi generantur et cor rumpuntur: et abominabiles efficiuntur nimis: calcantes loca sancta pedibus pollutis ac vita detestabili: Inde prouenit q̄ propter habitantia peccata: apud Deum: terra ipsa cum loco sanctificationis veniat in contemptum: Deus mihi testis: quotiens mahumetani obiecerunt hac christianoꝝ pessimam vitam: et ego tristis ac dolens transibam capite demisso: nō valens tegere neq; excusare huiusmodi crimina.

De Sarracenis. §. 3.

CSarraceni habitant in Terra Sancta: qui Mahumeth predican et colunt legēq; eius obseruant Dominum Jesum Christum maximum. Quid prophetarum assentunt: et ipsum ex virtute spiri sentiat eū sacerdi concepī: natuq; de sacratissima vīgine d̄ Christi cōfident: filium Dei eē cōcedunt: passum tamen et sanguinem mortuum negant: ideo passionis loca derident. Quis dicit: Dicunt eum in celum ascendisse: cum tempus si di placitum aduenit: et ad patris dexterā sedere: metu Mahumeth p̄dicant Dei nuncius: ad ipsos tamē

Secunde Martis

Sarra missum fuisse: et ad dei omnipotentis sinistrâ seceni im dere isti circa venerea imundissimi sunt: tot vromudis res sibi copulant quot nutrire possunt: Clicib cōsumi tra naturâ: ut peccati nō estimant ideo inuercende exercet illud: adeo q̄ loco lupanarii plenus Sarra runq; in vrbibus cōstituunt essebias: Licet hys ceni be sordident sunt tñ hospitales multū et curiales et nefici et benefici: iusti et in promissis fideles obsequia mul fideles ta ab eis accepi: et si vel parum seruitatur eis hab in pmis bundanter retribuunt inter eos nobiliores sunt sis et liberaliores qui turche nuncupantur.

De Syrianis vel Syrichis. §. 4.

CSyriani q et Syrichi appellant: totâ terrâ sâctâ repleuerunt: Christianos se noiant: at latinis **Syria** fidé nullâ seruat: Miserrime vescunt et vilibus nî vile: induunt: Avarissimi sunt: nullas dant elemosias et auari nas ditissimus iter eos: nō melius: nec magi: de liciose viuit q̄ paup Inter sarracenos habitat: vt in plurib: officiis eoz fungunt: Et sunt terre procuratores In habitu cōformes sunt sarracenis et non nisi cingulo laneo discernuntur.

De Grecis. §. 5.

Greci Christiani illie sunt sed fismatici: nisi qd pro magna pte in primo generali cōcilio sub Gregorio pontifice. x. ad Ecclesie Romane obedientia reuersi sunt: q utinâ pseueret Arrogates enim et nimis in oculis suis sapientes apparer isti sine dubio: erroribus multis dñi inuoluti: qd tñ de oibus nō est vez. Apud grecos plati oēs sunt monachi: et multe abstinentie ac mirade cōuersationis Admodū deuoti apparent: platos suos maxime venerant et colunt: Studiū ego grecorū patriarcham sic dicte. Sub obedientia Romane

Ecclesie

Capitulum Secundum

Ecclesie libentissime et manibus iunctis eē volvamus eāq; reuereri et honorare: vez miramur satis q̄ cōpellimur nobis iserioribus ut Archiepiscopis et epis subesse: Quidā archiepiscopi volunt me patriarchā Lōstantinopolitanū: et Antiochensi patriarchā cōpellere ad offerēdū eis obedientiā manualē et osculādū pedes suos: ad qd nō credo me obligari cū tñ id libēter obseruarem erga Papam Christi vicarium.

De Nestorianis Jacobitis et Georgianis et maronitis. §. 6.

CNestoriani Jacobite Georgiani et Maronite illic habitabant: et Christianos se afferūt Iſti et si a quibusdā hereticis denoianti fuerint: q forte eoz fuerint duces et eruditores: nunc tñ hereses illas nō sequunt: fui apud eos: scrutatus sum eoz vitâ et fidē: et i rei veritate prout cōprehēdere potui hoies deuoti ac simplices sunt valde: cōtinētes ieiunātes: vilib⁹ iduti: tāti exēpli: q̄ inter religiosos Ecclesie Romane silia nunq; expertus sum Nestor. In quadragesima nec oleo nec piscibus vescut: rianos In diuino officio deuotissimi: audiētes maximo excusat affectu dei verbū: Vidi ego in ramis palmarū ve spertina hora: multitudinē copiosaz: cū verillis multis de ciuitate exēunte ad audiēdū verbū dei illis in locis in quibus vix credit a nrīs latinis eē aliquos Christi cultores: Dēs p̄dicte nationes pluresq; alie: quas scribere longū esset: quaz etiā Jaconia me latent: sicut ab alijs plene eruditus fui: lich pri Archiepiscopos: Ep̄os: Abbates aliosq; platos mis habēt sicut et nos: eisdēq; noibus et titulis deno prelat⁹ minant excepto q̄ apud Nestorianos: platus pri Nestornus q̄ est loco pape: Jacelich nuncupat: cuius rianoz

Secunde Partis

Iurisdictio in oriente latius extendi a nonnullis dicitur: q̄ tota occidentalis Ecclesia.

De Hubianis et Iamenis. §. 7.

C^hubiani et Iameni Terrā Sāctam ihabitāt Christianos se asserit et fidē suscepisse ab apostolo Matheo: et ab eodē baptizati fuere maiores sui: Bapti q̄ p̄ ḡnatiōes tradiderūt modū baptizādi in igne zantes Dicūt. n. sancti M^{at}thei sic p̄ies suos baptizas in igne se; Et h̄sic modū seruat initētes auctoritatē eius. M^{at}th. dē ap̄lī: qui i euangelio suo cap. 3. sic ait. Ipse. s. cap. 3. Christus baptizabit vos i spiritu sancto et igne. Huic igit̄ dicto adherētes fīm līram et antique traditioni patrū suoz: cū baptizāt: ferro ignito cruce faciunt i frōte vel facie: h̄y in ceremonijs deuotiores apparent inter orientales.

De M^{adi}nitis qui et Biduini dicuntur: et Uhanis et Assisiniis. §. 8.

C^hut insup i Terra Sancta M^{adianite} qui et Biduini nūc appellantē dātes tñi operā alendis pecudib⁹ et camelis: Isti certū aut firmū nō habent domiciliū: sed vbiq̄z cōperisit esse pascua oportuna: illuc se trāsserunt cū tabernaculis ex pellibus cameloz cōfectis: et uxoribus et filiis et tota suppellectili consumptisq̄ pascuis i uno loco ad aliū tendūt: et sic vagi habitāt in terrā: Tacles cū sint natura bellicosi: nō vtuntur nisi arcu gladio et lancea: Tacles nō vtunt nisi pelliceo sup camisā lineā plixā et amplā: caput tñi pāno tegētes: vt mulieres citra marine: Ut in plurib⁹ habitāt circa Jordani fluēta: a libāo v̄sq; ad desertū M^{haran}. Ibi siqdē extāt herbosi mōtes p̄ magne bus: aquaz copia non mō ex Jordane sed et ex nitidissimis

Capitulum Secundum

nitidissimis fōtibus: In regionib⁹ illis oues magna sūt: et p̄cipue ariete: h̄ntes caudas adeo latae et lōgas q̄ quatuor: hoībus sufficeret ad edēdū: Nestoriani habitāt circa berithū: q̄ nūc Baruthi Beridicī. et circa Bibliū: nūc Gelbeth nūcupatū: in thum mōtibns Libani p̄tra Itureā regiouē: M^{ar}aronite Baru habitāt p̄tra fontē hortoz: q̄ ouē sub humilioz p̄ thi te Libani ut descripsimus supra: describētes Tripoli: h̄y i magna sunt multitudine: viii: q̄ habere quadraginta millia pugnatoz: Circa Arachas castrū post Tripolim habitāt Sarraceni cognō: Sarra mēto Uhani: v̄sq; ad castrū Latho: Illi: federati cēti sunt et vñti Sarraceni cognomēto Assisini v̄sq; Uhani v̄ltra castrū Zinteradū: iuxta castrū M^{ar}agd hitātes in montanis vrbes habēt et castella plurima et terrā admodū fertile Dicūt et ipsi habere quadraginta millia pugnatoz Duce habēt nō hereditaria successione: sed progratiua et excellētia meritorum ac p̄bate virtutis: quē nūcupat senē de montanis: nō p̄ etate: sed ex ingenij maturitate: fama est hos de Perside traxisse originē: Ego pedibus meis p̄ maiori pte circuitui terrā ipoz Obediētes Admit̄ sunt v̄sq; ad mortē: Ex mādato ducis quēlibet in randa terciūt Et i hoc beatitudinē sē mereri dicunt ac obedīt opināt: si anteq̄z obediētiā ipleāt occidant: Ante tia annos numerz quo p̄ nescio: curarūt ecclēsiē Romane obedire: et i Orthodoxa fide eruditiri: legatū et p̄ hoc salutari uengocio i Achō destinarīt: Qui oībus ad vota successis cū remearet: a gbusdā de tēplo Xpianis nřis iſidiose pēreptus ē an regiōis igrēsū sue i iacturā et scādalū toti ecclesie: Alij si qđē aduertētes fidē et charitatē nō eī in Xpianis pedē ab incepto retraxerunt: Terra et dominium

Secunde partis

eorum: A terra Christianorum lapidibus quibus
dam discernitur: Christiani in lapidibus signum
crucis insculperunt: illi autem signum cubuli: Solda-
nus nullus hacten⁹ domare eos potuit: sed ipsi
sibileges et iura codicūt: quibus ut lubet utūt: formi-
dabiles sunt oīb⁹ circūstātib⁹ ex nimia eoz feritate.

B De Armenis et alijs incidenter §.9.

C Scire te volo studiose lector pro rei veritate: et
si non nulli oppositi sentiant assicerere volentes:
T otus que nec sciunt nec viderunt: quod totus oriens ultra
oriens mare: usque India et Ethiopia: nomen Iesu be-
Christū nedicti cōfiteretur predicat et veneratur preter Sar-
̄dicat racenos et Turchos habentes dominium in Ara-
bia et in Egypto: qui Mahumeth obseruat et co-
lunt: Sicque pro certo assero et testimonium de vi-
so phibeo et ab alijs quibus note fuerit regiones
ultramarine: intellexi quod pro uno Sarraceno vel
Mahumetano: triginta inuenies Christianos
Verum quia Christiani ultramarini ut Syri ar-
meni Lapadoci Caldei Medi Perse: nationesque
relique orientales: bellicosi non sunt nec armis de-
diti: cum impugnantur a Sarracenis vel Tartari-
is: de facili subicyuntur eis: necesseque est ut tribu-
tis pacem et quietam vitam emant: Sarraceni autem vel
alijs qui eos dericerunt: assumunt dominium: Bala-
uos et exactores terris suis preponunt: et inde p-
uenit ut tale vel tale dominium dicat Sarracenoꝝ:
cum tamen habitantes oīs sint Christiani: preter
solos Balauos p̄positos et exactores aliquosque
de familia eorundem: Sicut oculis meis vidi in Li-
apud licia et Armenia minori: Apud regē Lilioie et Ar-
menie: qui nuū Tartaris tributa solvunt: decē
menie ebdomadis moras protracti erantque apud ipsos
Tartari

Capitulum Secundum

Tartari paucissimi: ut quinq; vel sex qui vere es-
sent Tartari: Residui omnes de curia Christianis
numero circiter quingenti hos vidi consuere:
missas audire: genua flectere: devoutissime orare:
Quotiens et ubiunque eis occurri cū socio meo
vel in via vel in regia domo: nos maxime honora-
bant devote se inclinantes salutates: et nobis trā-
seuntibus assurgententes: Armenianorum summus pre-
latus: Catholicos nescipatur: fus apud eum die Catho-
licos quatuordecim: Sibi assebant archiepiscopi licos ar-
episcopi: pluresque alij prelati: Erat in victu et y-
menio-
stitu et conuersatione tanti exempli: quod simile rū pri-
nō vidi nec in religioso nec in seculari Et procerus p-
to hec dico quod omnes vestes quibus induitum latuo
vidi: nec excedebant premium unius floreni: cū ta-
men munificissima castra: redditusque maximos ha-
beat: sitque quasi infinite rei familiaris dispensator
Uitebat pelliceo arietino grosso cū manicis am-
plis: Sub eo erat tunica coloris grisei: iam anti-
quata: super erat scapulare et palium: vtruncus
nigrū: non subtile quidem sed asper velut Lili-
cium: Regem Armeniae vidi cum omnibus opti-
matibus suis et cū suo primogenito: humillime se Reli-
quentem et cū magna reverentia ante pedes eius-
dem Catholicos: qui aure attēta et affectuose ex regis ar-
ore ipsius: dei verbū audiebat: Ipse cū omnibus menie
prelatis suis et ceteris sacerdotibus per totā qua-
dragesimam in pane et aqua abstinet: et Rex simi-
liter cum ceteris optimatibus suis excepto san-
ctissime Annunciationis festo: Et tunc me presente:
Catholicos cum rege dispēsanit: ut pisces come-
deret ac vinum biberet: Eodem solemnisimo die
intersui eorum missa coram eodem Catholicos et

Secunde partio

rege et regina: habetq; officium deuotissim; valde:
Episcopi et sacerdotes cum celebrant: induun-
Arme. tur vestibus altaris: q; pene coenules sunt nostris
vni cele vt casula stola manipulo: camisio, et cingulo: atq;
br; at vt supcapitali In azimo coſciunt et eisdē verbi; si
nos cut nos: easdē epistolas eadem euangelia: pſatio
neg: Sāctus pater noster Agnus dei missis decā
tāt sicut et nos i suo tñ idiomate: habet. n. lingua
vulgarē ppriā et litteralē: Catholicos oēsq; eius
prelati sacerdotes monachi sunt Soli. n. monachi
in toto oriente: et in quacūq; natione plati esse pos-
sunt: Et certe in maximo honore ac reverētia ha-
Bbent Sacerdotes seculares et clērici: nullius sūt
Piesbi auctoritatis nec estimationis apud laycos: Of-
teri se ficiū nullū habet: nisi qđ diuina celebrant Ad oēs
culares horas cōuocat populu cū tabula sicut nos in pa-
rascheue: nō. n. cāpanis vñt: peracto signo i no-
cte ad matutinas: vadat p vicos voce alta iuita-
tes populū: ad offm: post matutinas nō dormiūt
sed i ecclesia sedēte: vñq; ad aurorā pp̄lm docet:
clarescēte die: primā dñt: inde missā celebrāt: vel
Mona circa horā tertiam in die festivo: **Monachi** in eo-
chi rum idiomate vtrapete dicuntur Sacerdotes
Uatra seculares vrorem ducūt: Neq; permittit aliquis
pete sacerdotium assumere: qui vrorem non duxerit:
A die lune vñq; ad diem veneris: etiam si sit preci-
pium festū: missā nō celebrāt: vt matrimonio liei-
te vacare possint Sabbato vero et Dominica de-
uotissime celebrāt: **Mortua** sacerdotis vrore: Sa-
cerdos continebit nec aliā ducet Si fornicatus
fuerit vel adulteratus: offm et Ecclesia idispēsa-
biliter pdet: nec cū ipso dispēsari poterit Si vroz
eius adulterata fuerit: sacerdos similiter cōtinebit
aut officium

Capitulum Secundum

aut officiā et Ecclesiā pdet vt supra. Vxor vero
adultera naso abscisso de honestat: Si q; cū ea
cōbuerit et vroratus castrabit Idq; peractū est
me pñte: **Mortuo** sacerdote vrox cōtinebit. Si
cōtraxerit igne cremabit. Si se vt meretrix pſi-
fuerit: nil mali patiet hoc sepi accidit: nouiūq; cō-
stitutū est apud eos: **Dīs** sacerdotes scdm Apo-
stolū: virginē ducūt vrox: Discernunt a vulgo
pāno albo: quē humeris et collo circūdāt: Fures **Dene**
minora surta cōmittētes: qbus nō merent suspe-
furum
di: alijq; malefactores cōmittētes minora crimi-
na: castrant ne filios generēt paternoz criminū
imitatores: et hac de cā i terris illis plurime sunt
meretrices vroxes. n. talū cōtinere nollētes p: o
stiuunt se inuercēde. **M**ulti sigdē ibi sunt eunu-
chi: ac nobilis dominaz famuli: **Regina Arme** Lex im-
nie cū essem apud ēā pluresq;. 60. habuit eunu-
chos: nec vñlus ad eam ingreditur vir: nisi singu-
lari regis licentia: qui et eunuchum nomine pro-
prio assignat: vt ingredientem conducat et redu-
cat: Idem seruatur circa nobiles mulieres vro-
ratas et viduas: Reges principes nobilisq; ar-
denti animo audiunt diuinos sermones: pro-
pterea singulis diebus hora diei tertia: Uatra-
pete regis aut alterius principis curiam ade-
unt: ad quos statim accedunt principes et do-
mini cum filijs ac potentibus suis: asserturq; li-
ber aliquis sacre biblicē legiturq; in vulgari suo:
et a Uatrapetis textus exponitur Seculares quā
do dubia proponūt super huiusmodi: a Uatrap-
etes instruuntur et questiones: per sanctoz ex-
positōes soluūt. Interrogat⁹ a me Catholicos:
quos p̄cipue doctores sequāt: respōdit: Ioannē

Prime Partis

Docto Damascenū: Joānē Crisostomū: Gregorii Nazarē
res q̄s zenum: Cirillū & Efren: Clerici & layci in Ecclesi-
sequāt̄ sia deuoti admodū nihil ibi operant̄ nisi orare le-
Arme, ḡere: dīmina celebrare vel audire: nūq̄ cōspicies
nū i ecclēsia: ridētē vel vagis aut dissolutū cuiuscūq;
nationis existat: Cerimontalia missē deuotissima

Seri, sunt apud eos: Lalix ad sinistrā altaris i pariete
monie iloco ornatisimo reponit: quē ad offerendū: dia-
i missis conus cū pāno serico p̄ciosissimo r̄uerēter levat
Arme supra caput suū p̄cedēte subdiacono cū turribulo
biouz & accolitis accēsis cereis: & retrocedētes girant
altare usq; ad dexterā. Tūc epus calicē paratu su-
scipit: & offert i altaris medio sic sacerdotes nr̄i:
Infra canonē: post sacerdotē duo stant: accēsos
cereos tenētes: Juxta quos duo tenētes turribu-
la: albis iduti. Diaconi duo stant i laterib⁹ altaris
& dextris & a sinistris: cōplosis manibus denote
adorat̄es versis vultib⁹ ad xp̄i corp⁹: veluti duo
Lherubin respiciētes h̄sis vultib⁹ i ppitiatoriū:
Et cātāt̄ melodiā quādā certe deuotā & dulcē:
alteriatim sibi inicē respōdētes & id qđe deuotis
simū est audire ac videre: Plura alia i regionib⁹
illis vidi i laycis & monachis & clericis cōmen-
dabilia q̄ vir i terra nr̄a fieri credidit: Trāsui totā
terrā illā usq; capadociā & seleuciā maritimā In
de nauigauī cypri & veni Salaminā: & pambula
ui p magna pte regionē Inde nauigauī i Syriā
& veni Tyrū: & post dies aliquot inde nauigans
plitus palestine siue philistium: ptransiui Laypha
montē Carmelū Dorā Cesareā palestine' Antipa-
tridā Iopen Iaminam Acharon Azotum Asca-
lonem Gazam desertum arenosum Deniq; per-
veni ad hostia Nili: & ibi incipiam descriptio-

nem

Capitulum Tercium

dēm compendiosam Egyp̄i vt preposui.

C Compendiosa descriptio Egyp̄i. Cap. 3.

A

Dharmo reperi: Dharma nuncupat fortis qui-
dam & optime edificata: sed in ea habitator non
est: serpentes namq; & horridi vermes possede-
runt eam: Ex Dharma usq; Taphnū. 20. me-
diant leuce: hec est de qua ingt̄ Ezechiel cap. 30.
Taphnū nigrescer dies: cū contriuero ibi
scepira Egyp̄i: Hec ē terra Jesse: quā habitarūt̄
Bene. Jacob & filij eo q̄ eēnt̄ oviū pastores. Sic. n. im.
petrarūt̄ a Pharaone: vt legimus Genesis cap.
47. Petimus vt esse nos iubeas seruos t̄nos in
terra Jesse: Ex Taphnū usq; Memphis. 1. me-
diant leuce. In hac vigebant oracula & vatici-
nia. Inde processerunt Memphis vates: Lō-
tra eam clamat Ezechiel capi. 30. Et disperdam
simulachra: & cessare faciā idola de Memphis.
Scias autem & Taphnū & memphī antiqui-
tus egregias fuisse nunc autem penitus defece-
runt. Pauci biduini de quibus actum est supra
in ruinis eius habitant propter pascua & uber-
itatem regionis. Sunt enim & ipsi pastores. Mem-
phis nūc Damia dicta est: & ipsa defecit quasi
ex toto: Ulerum sarraceni construxerunt illic ca-
sale longum quidem sed immunitum & vile: vt
naues locarent: merces colligerent: fructibus
frumento piscibus & reliquis ad victimū perti-
nentibus habundant sicut in Taphnū: In occi-
dentali eius parte inter illud & damiatam anti-
quā: separatur riuis ynnus Nili ex suo proprio

B

Damia
ta

Secunde Partis

Lalico: et decurrit contra Egiuilo ncm in Taphnis inde per fretum quoddam baiera dictu*vñqz*
Prim⁹ Pharam: et ibi mare ingredit et illic vnuus est
portus portus Egypti versus Terram Sanctā. Riuus
Egypti vero Nilī maior ad duas leucas ex Damiata in
Scđus trahit mare et hic est: Egypti portus secundus: Ter
portus nūs vero portus est in Alexandria: ubi Nilī pars
Terti⁹ mare ingredit: qui locus distat a Pharam p. 230.
portus miliaria: et hec Egypti longitudo iuxta mare ex
Alexandria usq; in Babilonium sunt. 230. milia
ria: per suuū Nilī ascendēdo ex Babilonia usq;
Ethio⁹ syene: q; est pars ultima Egypti Cōtra austru et
pia nu Ethioipiā: miliaria sunt. 240. hoc Ethiopia: nu
bia pprie dicit: tota ē Christiana: cui apostolus
Matheus pdicauit Hui⁹ Ethiopia regē captiuū
Dvidi: Lū ascenderē ex damiata p Nilum fluvium
Abdela versus Babiloniā: veni in Abdela: inde Naso
nasota tam: quo in loco Nilus partitur: tenditq; minor
riuus supra superius fretum iuxta Pharam:
et iungitur illi qui illic mare ingreditur ut dictu ē
Seme⁹ supra: Inde iuxta villā optimā Sememach nū
mach cupata: se parat itez alius riuus: et hic ē tertius:
tenditq; cōtra austru: igredies mare: iuxta villam
phatutes sed in navigabilis est. Itē in ascende
Whitō do: anteoz deueniamus in Whiton et Ramasses
Ramas separatur riuus quartus tendens cōtra austrum
ses mare ingrediens iuxta villam Striūon nuncu
Striūo patam: Inde ab ipso riuo usq; Whitō et Ramas
ses sunt quinq; leuce: Site sunt hinc inde super
riuum ipsum: et admodū opulente: Inde ad. 30.
miliaria locus est: Brece vocatus delta: illic si
quidem Nilus dividitur in diuersa fluens totā
Egyptum efficit insulam: ad instar littere delte
triangulam:

Capitulum Tertium

triangulam: Desuitoz riuus maior contra Alexa
driam alter autem in Damiatam ut dictu ēst: Ec Helyo
ce habes quinque Nili riuos ex delta usq; helio polis
polim tria sūt miliaria et hinc recedit sext⁹ riuus: Helu
g tendit ptra aglonē usq; ad vrbe plebis: que quō sum
dā Helusuz dicta fuerat Inde tendit per desertū
versus terram sanctam ac mare ingreditur ver Laci⁹
sus vrbe Laris: a qua mare illudclarissē Gulphus Gui
nuncupatur: Inde sunt fere due diete usq; Bazaz phn; la
et Bersabee Riuus iste in scriptura sacra: pprie cise
dicitur torrens Egypti: erato in ipso terminus Josue
sortis Jude. ut legimus in libro Josue ca. 15. vi cap. 15.
citur autē Binocorula: a quibusdā vero Syor. et
est innauigabilis Helyopolis ē opulēta et diues:
sed immunita: oēs enim ville in Egypto immuni Babi
te sunt sola Alexandria et Babilonia: fortes et mu
loniae sunt Helyopolis oībus mūdi deliciis habun
dans est Lassia fistula in magna quantitate ibidē
crescit: Inde ad sex leucas est Babilonia admo
dum grandis: optime munita sita super Nilum
in litorie eius aquilonari Transit tamen riuus
Gyuns nili per medium eius et per Kayrum: re
Kayru uertiturq; ad riuum principalem in Kayro: Ex Pyra
Babilonia ad quinq; leucas: suut Pyramides mides
triangule sublimes que credunt fuisse horrea Jo Hor
seph: et iuxta illas ruine sunt ciuitati Thebe ad rea Jo
dua, leucas: ex hac fuit Thebeoz legio cm⁹ Pri seph
micerius fuit martyr Christi Mauricius: Thebis Thebe
adiacet Monachoꝝ multitudo: Supra Babilo
niā: Nilus habet tm riuum vnuz usq; Syene per
miliaria. 230. Et inde usq; Meroen sunt stadia Syene
octingenta Syene sub tropico estiūo sita est: De
hac loquitur Ezechiel capitul. 29. Dabo terram ro-

Secunde partis

Eze
chiel
cas29.

h
Ortus
milli
Terra
Egypti
inacces
sibilis

3
Egy
ptus est
triangu
la
zDagni
tudo
Egypti
Laris per
Babyloniam
miliaria

Egypti in solitudine: gladio dissipatam a turre
Syene usq; ad terminos Ethiopiae: A Syene
sumitur umbra in primo gradu Lacri et Nereo
tunc proiecit umbrā cōtra austrum: Ortus Nil
investigari non potest ultra montes nubie p quos
descendit: nec ultra est locus meabilis referenti-
tibus mihi nubianis: Terra Egypti: fere inacces-
sibilis est: Ab occidente. n. habet mare magnū et
Egypti sic nō est accessus nisi nauibus Cōtra africum est
inaccesus desertū Lybie quod in longitudine et latitudine di-
etas plures continet Ab Austro est desertus Ethio-
pie p. 15. dictas et plus usq; nubiā ab oriente est de-
sertū Thebaydos usq; ad mare rubrum p tres di-
etas usq; ad locū Bethonice dictū: et est Egypti
portus in littore maris rubri pro nauigautibus
versus Indiā Cōtra Culuruū septētrionem est
desertum magnum usq; ad Terram Sanctam in
quo filii Israhel post egressum ex Egypto. 40. an-
nis commorati sunt Et dixerunt mihi Saraceni
et Christiani existentes in Egypto: q amplius qz
.ccc. millia Christianoz sunt in Egypto: et ecclē-
sie et claustra multa In Babilonia et Rayro sunt
ecclēsie. 40. et plures quas etiam orationis cau-
sa ingressus sum: Est Egyptus populosa valde:
Saraceni tamē dominū obtinent: sed plurimum
timent Biduinos de quibus actum est supra: Tur-
ci vero siue Turchomani: superiores sunt: eo q
Soldani diebus multis fuerūt ex gente illa Egy-
ptus fere est triangula: duobus lateribus equali-
bus: et uno breuiori In tribus angulis huius triā-
guli situantur vrbes infrascripte: Laris Babilo-
nia Alexandria: violuit aut Egyptus in Syro: ex
Egypti Laris per Babyloniam usq; in Alexandria. 950.

Capitulum Quartum

miliaria Ex Babilonia vero usq; Syenē et hi-
de usq; nieroē et si longitudo sit magna latitudo
tamen fere nihil est. Est enim ascensus per Nilū
habens hinc inde altissimos montes. Regio illa
est penitus derelicta preterq; sup fluminis ripas
Egyptus optime est habitationis: aer salubris: ci-
bi conuenientes et temperator est Syria ac Pa-
lestina: et tamen ex locorum situ deberet opposi-
tum iudicari.

De horto balsami in Egypto. C Cap. 4.

3
Lignū
balsami
folia
Modū
collige-
di
B
Fonte
Iesu ri-
gat or
t Bal
sami

Inter Helyopolim et Babiloniā medio fere
loco ē Balsami hort⁹ de quo actū ē supra lo-
gitudinis iactu duox arcus: Latitudinis autem
iactu lapidis habēs terram fere albam: In festo
sancti Michaelis cū illuc peruenisse balsami:
lignum: satis humile exīstebat. s. palme et dimidie
in altitudine: habens folia parvula ut rhuta: sed
parū albiora: et de ligno metu detuli: Modū col-
ligendi Balsamī cultores sic mihi ostenderunt:
Discerpebant folium unum ex stipite Adherentē
n. stipite habet Discerpentes aut̄ foliū ex stipite
contra solē: statim gutta lucidissima et odorifera
ex ruptura egredit: Et hic est Balsami liquor qui
in vitreis phialis cōgregat Quod si foliū discer-
peret alibi qz contra Solē: liquo: nō fluueret. Ri-
gat hortus ille ex parvulo fonte sed vberē i quo
fama est: Beata Virginē Iesum parvulū pluries
lavisse: pāniculosq; eiusdem mūdasse cū esset i Egyp-
pto pp metu Herodis Est et ibidē lapis: sup quē di-
citur eosdē exiccasē: et hec oīa venerant a xpia-
nis et Saracenis Clez ga fons Iesu parvulus
est: nō sufficiēs irrigationi totius horti Sarace-
ni alium profundum foderunt iuxta illuz: ex quo

Secunde partis

L
Miraculum

Sarra
cenib
ptizant
sc et fi
lios

quatuor bunes per rotam aquam extrahunt: spe rantes ex vicinitate fontis Iesu aquam alterius fontis fore virtuosam. At se deceptos aduententes construxerunt canale: per quod transmittunt aquam illam in fontem Iesu ut sicut eis mixtis secudaretur horus. Nec eos fessellit opinio. Nunc enim sufficienter et virtuose secudatur ex aquis sic mixtis. Est preterea aliud mirabile illic: et attingens Christiane fidei: A meridie sabbati usque ad ortum Solis diei lune: bunes cessant aquam extraheret: et si verberentur acriter: etiam si in frusta insciderentur: non laborarent: Id oculis meis vidi. cum tamen non desiceret sufficiens te simonium Christianorum. In hoc fonte Iesu benedicti Lauis corpus meum. Saraceni pariter se lauauit et Christiani: Saraceni quendam teterrimam fetorem habent a quo non possunt mundari nisi baptizetur: et picipue in fonte illo. Unde pueros suos ac seipso baptizant non ut sacramenti virtutes consequantur: sed ut fetorem abolere valeant.

Miraculum omnino stupendum de reliquis diuii Baptiste. Cap. 5.

In Babilonia est monasterium sub titulo dei Iohannis Baptiste in quo seruantur: reliquie quedam eiusdem Baptiste in capsula honorifice. Losuertudo est in eiusdem festo non modo Christianis sed Saracenis qui diu in Iohannem plurimum venerantur monasterium frequentare: Assumunt igitur cum Christianis capsulam illam: ac de diuum ponunt in nauem: transportantes per Nilum ad Bapti monasterium aliud: sub titulo eiusdem sancti constructum. Descendit autem per Nilum quinque leucis: Postea vero missa decantata fuerit, ponunt capsulam

Capitulum Secundum

sulam in flumine probare volentes: an beatus Iohannes velit: reliquias suas illic permanere: vel ad locum priorē reuertere: Sed mox in oculis omnium capsula contra impetum Nili: qui utique satis impetuosis est: adeo velociter currit: et ad locum suum reuertit: quod nec qui in equis curruunt: valeant preuenire: Id retulerit mihi Christiani et Saraceni bona fide. Peractis per decennium: his longis et certe laboriosis peregrinationibus: Nam non nisi nauem vel pedibus tot regiones peragranii: querens et sepe mendicans: extremae victui necessaria: incepi corpore suo operari grauescere tum propinquante senectute: tum arduis laboribus perpessis: Quas ob causas statui gradus sistere: nec ultra proficiisci: Erat enim mens etiam ultimos adire indos: Reuertendus igitur mihi persuasi in propriam patriam: ubi in residuo vite mee: ac senectute quiescere: que oculis vidi fidelibus enunciarem: ac posteris describens: eternam rei memoriam relinquere possem. Quod conceperam: Deo clementissimo faveante: asseditus sum. Tibi honor: tibi gratia: actione beatissima trinitas Amen.

Cliber descriptionis Terre Sancte: eidemque adiacentium regionum editus ab eruditissimo et deuotissimo patre ordinis Predicatorum professori Borchardo Zilmano explicit.

Impressum Veneſtis in Edibus Iohannis Tacuini de Tridino Anno M.D.XIX. die. viij. mensis Aprilis. Regnante inclito Leonardo Lauretano Princeps.

